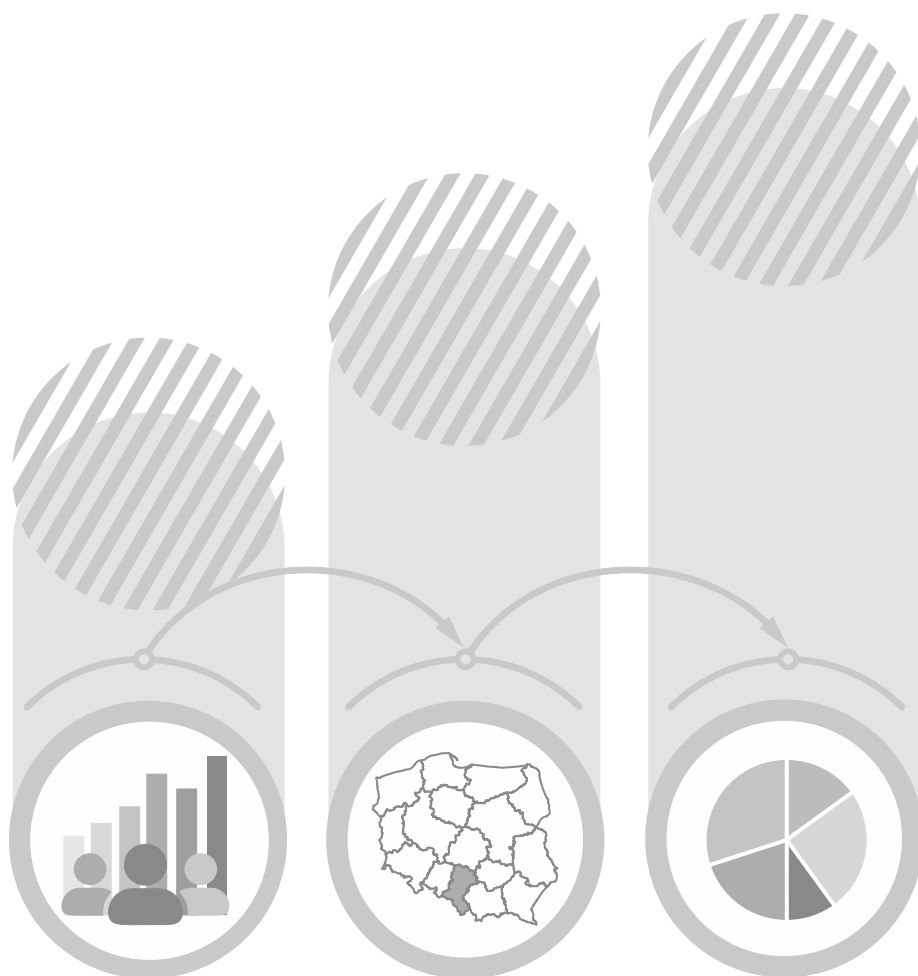

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego w 2018 r.

Report on the socio-economic situation of śląskie voivodship in 2018

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego w 2018 r.

Report on the socio-economic situation of śląskie voivodship in 2018

Urząd Statystyczny w Katowicach Statistical Office in Katowice

Katowice 2019

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Katowicach. Śląski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Katowice. Śląski Centre for Regional Surveys

Zespół autorski

Editorial team

Katarzyna Borkowska, Jan Fryc, Cezary Horoń, Małgorzata Grotkowska, Paulina Kozłowska,
Anna Owczarek, Zofia Płoszaj-Witkowicz, Czesław Porowski, Michał Przybyła, Iwona Pudo

Kierujący

Supervisor

Ilona Żurek

Prace redakcyjne

Editorial work

Zofia Płoszaj-Witkowicz

Tłumaczenie

Translation

Paulina Kozłowska

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Agnieszka Kaim, Monika Lichota-Czapla

ISSN 2084-7130

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

katowice.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

When publishing Statistical Office data – please indicate the source

Druk

Print

Urząd Statystyczny w Katowicach, ul. Owocowa 3, 40-158 Katowice
Tel. 32 77 91 219, poligrafiaKCE@stat.gov.pl

Przedmowa

Przekazuję Państwu kolejne wydanie „**Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego**”, prezentującego analizę zjawisk istotnych z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa śląskiego w zakresie m.in.: demografii, rynku pracy, wynagrodzeń, świadczeń społecznych, cen, przemysłu, budownictwa, rolnictwa, rynku wewnętrznego, wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych.

Zakres przedmiotowy informacji, przedstawionych w 14 rozdziałach tematycznych, nawiązuje do cyklicznych opracowań Urzędu: miesięcznych „Komunikatów o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” i kwartalnych „Biuletynów statystycznych województwa śląskiego”. Komentarz analityczny wzbogacono tabelaryczną i graficzną formą prezentacji danych w poszerzonej retrospekcji czasowej 2010-2018. Poszczególne kategorie przedstawiono w ujęciu dynamicznym, a także w relacji do kraju. Dla pełniejszego zobrazowania zróżnicowania terytorialnego, wybrane dane prezentowane są również dla podregionów i powiatów.

Na początku opracowania zamieszczono opis podstawowych tendencji zachodzących w poszczególnych dziedzinach społecznych i gospodarczych. Część analityczna wzbogacona została o podstawowe definicje oraz źródła stosowanych pojęć. Ponadto w opracowaniu przedstawiono województwo śląskie na tle kraju i pozostałych województw. Całość publikacji dopełniają uwagi ogólne zamieszczone na końcu. Aneks do Raportu stanowią tablice przeglądowe prezentujące wybrane dane o województwie śląskim w latach 2005, 2010 i 2012-2018 oraz wybrane dane według miesięcy 2017 i 2018 roku.

Wyrażam nadzieję, że opracowanie stanowić będzie interesujące źródło informacji przydatnych w procesach decyzyjnych i analizach na szczeblu regionalnym, jak również umożliwi odbiorcom obserwację społecznych i gospodarczych tendencji rozwojowych oraz warunków życia w województwie.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Katowicach

AURELIA HETMAŃSKA

Katowice, maj 2019 r.

Preface

I would like to present the following edition of a **“Report on the socio-economic situation of Śląskie Voivodship”**, presenting an analysis of occurrences relevant from the point of view of socio-economic development of Śląskie Voivodship concerning i.a.: demography, labour market, wages and salaries, social benefits, prices, industry, construction, agriculture, internal market, financial results of non-financial enterprises.

The range of information presented in 14 thematic chapters refers to cyclical elaborations of the Office such as a monthly “Official statement on the socio-economic situation of Śląskie Voivodship” and quarterly “Statistical bulletin of Śląskie Voivodship”. An analytic commentary is enriched with a tabular and graphic form of data presentation in the extended retrospection 2010-2018. Individual categories are presented in dynamic terms and in relation to the country. Some data are presented in the breakdown by subregions and powiats for a more complete illustration of territorial differentiation.

At the beginning of the publication, basic tendencies in social and economic areas are described. The analytic part of the publication is enriched with basic definitions and sources of applied concepts. Furthermore, Śląskie Voivodship is presented against the background of the country and other voivodships in the publication. The entire publication is completed by the general notes at the end. The Annex to the Report is composed of review tables presenting selected data on Śląskie Voivodship in 2005, 2010 and 2012-2018 as well as selected data by months of 2017 and 2018.

I hope the publication will prove to be an interesting source of information useful in decision-making processes, analyses on the regional level, and it shall enable statistical data consumers to monitor social and economic development tendencies as well as living conditions in the voivodship.

Director
of the Statistical Office in Katowice

AURELIA HETMAŃSKA

Katowice, May 2019

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
<i>Preface</i>	4
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	12
<i>Symbols. Major abbreviations</i>	12
Synteza	14
<i>Synthesis</i>	16
Województwo na tle kraju	18
<i>Voivodship against the background of the country</i>	18
Województwo na tle pozostałych województw	20
<i>Voivodship against the background of other voivodships</i>	20
Podział i powierzchnia województwa	23
<i>Division and area of the voivodship</i>	23
Ludność	24
<i>Population</i>	24
Rynek pracy	31
<i>Labour market</i>	31
Wynagrodzenia	47
<i>Wages and salaries</i>	47
Świadczenia społeczne	50
<i>Social benefits</i>	50
Ceny	55
<i>Prices</i>	55
Rolnictwo	61
<i>Agriculture</i>	61
Przemysł	71
<i>Industry</i>	71
Budownictwo	77
<i>Construction</i>	77
Budownictwo mieszkaniowe	81
<i>Residential construction</i>	81
Rynek wewnętrzny	89
<i>Internal market</i>	89
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	93
<i>Financial results of non-financial enterprises</i>	93
Nakłady inwestycyjne	97
<i>Investment outlays</i>	97
Turystyka	100
<i>Tourism</i>	100
Bezpieczeństwo publiczne	106
<i>Public safety</i>	106
Uwagi ogólne	111
<i>General notes</i>	114

Spis tablic

List of tables

	Nr No	Str. Page
Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2018 r.	1	18
<i>Selected data for Poland and the voivodship in 2018</i>	1	18
Ludność na podstawie bilansów	2	24
<i>Population based on balances</i>	2	24
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I-XII	3	28
<i>Vital statistics and net migration per 1000 population in the period I-XII</i>	3	28
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	4	31
<i>Average paid employment in business enterprise sector</i>	4	31
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim	5	33
<i>Average paid employment in business enterprise sector in Śląskie Voivodship</i>	5	33
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia	6	34
<i>Registered unemployed persons and unemployment rate</i>	6	34
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie śląskim	7	37
<i>Registered unemployed persons and unemployment rate in Śląskie Voivodship</i>	7	37
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale	8	41
<i>Economic activity of population at age of 15 and more in the IV quarter</i>	8	41
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw	9	47
<i>Average monthly gross wages and salaries in the business enterprise sector</i>	9	47
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim	10	48
<i>Average monthly gross wages and salaries in the business enterprise sector in Śląskie Voivodship</i>	10	48
Świadczenia społeczne	11	50
<i>Social benefits</i>	11	50
Świadczenia społeczne w województwie śląskim	12	52
<i>Social benefits in Śląskie Voivodship</i>	12	52
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	13	55
<i>Price indices of consumer goods and services</i>	13	55
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim	14	57
<i>Price indices of consumer goods and services in Śląskie Voivodship</i>	14	57
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	15	59
<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	15	59
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	16	62
<i>Selected data on agriculture</i>	16	62
Przemysł	17	71
<i>Industry</i>	17	71
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim	18	73
<i>Indices of sold production of industry in Śląskie Voivodship</i>	18	73
Budownictwo	19	77
<i>Construction</i>	19	77
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie śląskim	20	79
<i>Indices of construction and assembly production in Śląskie Voivodship</i>	20	79
Budownictwo mieszkaniowe	21	81
<i>Residential construction</i>	21	81

Spis tablic (dok.)

List of tables (cont.)

	Nr No	Str. Page
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie śląskim	22	84
<i>Dwellings completed in Śląskie Voivodship</i>	22	84
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w województwie śląskim	23	87
<i>Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project in Śląskie Voivodship</i>	23	87
Dynamika sprzedaży detalicznej	24	89
<i>Indices of retail sales</i>	24	89
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie śląskim	25	91
<i>Indices of retail sales in Śląskie Voivodship</i>	25	91
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	26	96
<i>Selected economic and financial indicator in the surveyed non-financial enterprises</i>	26	96
Nakłady inwestycyjne	27	98
<i>Investment outlays</i>	27	98
Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych	28	102
<i>Occupancy of tourist accommodation facilities</i>	28	102
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych	29	106
<i>Ascretained crimes in completed preparatory proceedings</i>	29	106
Wybrane wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw	30	108
<i>Selected rates of detectability of delinquents</i>	30	108

Spis wykresów

List of graphs

	Nr No	Str. Page
Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2018 r.	1	20
<i>Natural increase per 1000 population in 2018</i>	1	20
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2018 r. ..	2	20
<i>Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population in 2018</i>	2	20
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2018 r.	3	20
<i>Employment rate by LFS in 2018</i>	3	20
Stopa bezrobocia według BAEL w 2018 r.	4	21
<i>Unemployment rate by LFS in 2018</i>	4	21
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r.	5	21
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2018</i>	5	21
Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2018 r.	6	21
<i>Increase of prices of consumer goods and services in 2018</i>	6	21
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2018 r.	7	21
<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha of agricultural land in 2018</i>	7	21

Spis wykresów (cd.)

List of graphs (cont.)

	Nr No	Str. Page
Mieszkania oddane do użytkowania w 2018 r.	8	22
<i>Dwellings completed in 2018</i>	8	22
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2018 r.	9	22
<i>Net turnover profitability rate in non-financial enterprise in 2018</i>	9	22
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2018 r.	10	22
<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2018</i>	10	22
Przyrost naturalny na 1000 ludności	11	26
<i>Natural increase per 1000 population</i>	11	26
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	12	30
<i>Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population</i>	12	30
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	13	32
<i>Indices of average paid employment in business enterprise sector</i>	13	32
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007	14	32
<i>Structure of registered paid employment by NACE Rev. 2 sections 2007</i>	14	32
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku	15	35
<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	15	35
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia	16	36
<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	16	36
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	17	37
<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	17	37
Stopa bezrobocia rejestrowanego	18	38
<i>Registered unemployment rate</i>	18	38
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale ...	19	42
<i>Structure of population aged 15 and more according to the status on the labour market in the IV quarter</i>	19	42
Współczynnik aktywności zawodowej	20	42
<i>Activity rate</i>	20	42
Struktura pracujących według wieku w województwie śląskim w IV kwartale	21	43
<i>Structure of employed persons by age in Śląskie Voivodship in the IV quarter</i>	21	43
Wskaźnik zatrudnienia	22	44
<i>Employment rate</i>	22	44
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie śląskim w IV kwartale	23	44
<i>Structure of unemployed persons by age in Śląskie Voivodship in the IV quarter</i>	23	44
Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w województwie śląskim w IV kwartale	24	45
<i>Structure of the unemployed persons according to the period of looking for a job in Śląskie Voivodship in the IV quarter</i>	24	45
Stopa bezrobocia	25	45
<i>Unemployment rate</i>	25	45
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących	26	46
<i>Number of non-working persons per 1000 working persons</i>	26	46
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	27	47
<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the business enterprise sector</i>	27	47

Spis wykresów (cd.)

List of graphs (cont.)

	Nr No	Str. Page
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2018 r.	28	49
<i>Average monthly gross wages and salaries in the business enterprise sector in selected sections in 2018</i>	28	49
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	29	53
<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners</i>	29	53
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	30	53
<i>Indices of average gross monthly retirement and other pension</i>	30	53
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	31	56
<i>Price indices of consumer goods and services</i>	31	56
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie śląskim w 2018 r.	32	58
<i>Price changes of selected consumer goods and services per year in Śląskie Voivodship in 2018</i> ...	32	58
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	33	64
<i>Yields of basic cereals with cereal mixed for 1 ha</i>	33	64
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	34	65
<i>Cattle density per 100 ha of agricultural land</i>	34	65
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	35	66
<i>Pig density per 100 ha of agricultural land</i>	35	66
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)	36	67
<i>Indices of basic consumer and feed cereals (including cereal mixed, excluding seed) procurement</i>	36	67
Dynamika skupu mleka krowiego	37	67
<i>Indices of cow's milk procurement</i>	37	67
Ceny produktów rolnych w skupie	38	68
<i>Procurement prices of agricultural products</i>	38	68
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	39	69
<i>The relation of procurement prices of pigs for slaughter to market prices of rye and barley</i>	39	69
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu	40	72
<i>Indices of sold production of industry</i>	40	72
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2018 r.	41	73
<i>Structure of sold production of industry by NACE Rev. 2 sections in 2018</i>	41	73
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	42	76
<i>Indices of average paid employment in industry</i>	42	76
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2018 r.	43	76
<i>Structure of average paid employment in industry by NACE Rev. 2 sections in 2018</i>	43	76
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa	44	78
<i>Indices of sold production of construction</i>	44	78
Dynamika produkcji budowlano-montażowej	45	78
<i>Indices of construction and assembly production</i>	45	78
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007	46	79
<i>Structure of construction and assembly production by NACE Rev. 2 divisions</i>	46	79
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	47	80
<i>Indices of average paid employment in construction</i>	47	80

Spis wykresów (dok.)

List of graphs (cont.)

	Nr No	Str. Page
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	48	82
<i>Indices of dwellings completed</i>	48	82
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	49	82
<i>Dwellings completed per 1000 population</i>	49	82
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa w 2018 r.	50	84
<i>Structure of number of dwellings completed by type of construction in 2018.....</i>	50	84
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	51	85
<i>Average useful floor area of completed dwelling</i>	51	85
Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym	52	86
<i>Indices of the number of dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project</i>	52	86
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	53	87
<i>Indices of the number of dwellings whose construction has begun</i>	53	87
Dynamika sprzedaży detalicznej	54	91
<i>Indices of retail sales</i>	54	91
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	55	93
<i>Share of the number of enterprises showing net profit in the total number of surveyed entities</i>	55	93
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	56	93
<i>Share of the revenues of enterprises showing net profit in revenues from total activity</i>	56	93
Wskaźnik poziomu kosztów	57	94
<i>Cost level indicator</i>	57	94
Wskaźnik rentowności obrotu netto	58	95
<i>Net turnover profitability rate</i>	58	95
Dynamika nakładów inwestycyjnych	59	97
<i>Indices of investment outlays</i>	59	97
Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe	60	99
<i>Structure of investment outlays on fixed assets</i>	60	99
Struktura turystycznych obiektów noclegowych według rodzajów obiektów	61	100
<i>Structure of tourist accommodation facilities by type of facility</i>	61	100
Struktura placówek gastronomicznych według rodzajów w województwie śląskim	62	101
<i>Structure of catering establishments by type in Śląskie Voivodship</i>	62	101
Struktura turystów zagranicznych korzystających z noclegów według kraju stałego zamieszkania	63	102
<i>Structure of foreign tourists accommodated by their country of permanent residence</i>	63	102
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych	64	105
<i>Occupancy rate of bed places</i>	64	105
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w województwie śląskim według powiatów w 2018 r.	65	107
<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings in Śląskie Voivodship by powiats in 2018</i>	65	107
Wypadki drogowe i ich skutki w województwie śląskim	66	110
<i>Road traffic accidents and their consequences in Śląskie Voivodship</i>	66	110

Spis map

List of maps

	Nr No	Str. Page
Podział województwa śląskiego według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) w 2018 r.	1	23
<i>Division of Śląskie Voivodship according to the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS) in 2018</i>	1	23
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2018 r.	2	27
<i>Natural increase per 1000 population in Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2018</i>	2	27
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2018 r.	3	29
<i>Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population in Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2018</i>	3	29
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2018 r.	4	39
<i>Registered unemployment rate in Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2018</i>	4	39
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2018 r.	5	83
<i>Dwellings completed in Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2018</i>	5	83
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2018 r.	6	104
<i>Occupancy rate of bed places in Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2018</i>	6	104
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2018 r.	7	109
<i>Rates detectability of delinquents of ascertained crimes in Śląskie Voivodship by subregion and powiats in 2018</i>	7	109

Aneks

Annex

	Nr No	Str. Page
Wybrane dane o województwie śląskim	I	116
<i>Selected data on Śląskie Voivodship</i>	I	116
Wybrane dane o województwie śląskim według miesięcy.....	II	120
<i>Selected data on Śląskie Voivodship by months</i>	II	120

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0) (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;</i> zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.</i>
Kropka (.)	zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do publikacji, ust. 17 na str. 112. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the publication, item 17 on page 115.</i>
*	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych. <i>data revised.</i>
„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Symbol Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc <i>thousand</i>
mln	milion <i>million</i>
zł PLN	złoty <i>zloty</i>
szt. pcs	sztuka <i>piece</i>
g	gram <i>gram</i>
kg	kilogram <i>kilogram</i>
dt	decytona <i>deciton</i>
mm	milimetr <i>millimetre</i>
m ²	metr kwadratowy <i>square metre</i>
ha	hektar <i>hectare</i>

Symbol (dok.) <i>Abbreviation (cont.)</i>	Znaczenie (dok.) <i>Meaning (cont.)</i>
km ²	kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
m ³	metr sześcienny <i>cubic metre</i>
kw.	kwartał <i>quarter</i>
r.	rok <i>year</i>
cd. <i>cont.</i>	ciąg dalszy <i>continued</i>
dok. <i>cont.</i>	dokończenie <i>continued</i>
Lp. <i>No.</i>	liczba porządkowa <i>number</i>
nr (Nr) <i>No.</i>	numer <i>number</i>
poz.	pozycja <i>position</i>
p. proc. <i>pp</i>	punkt procentowy <i>percentage point</i>
tabl.	tablica <i>table</i>
kpl.	komplet <i>set</i>
Dz. U.	Dziennik Ustaw
m.in. <i>i.a.</i>	między innymi <i>among others</i>
np. <i>e.g</i>	na przykład <i>for example</i>
tj. <i>i.e</i>	to jest <i>that is</i>
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności <i>Polish Classification of Activities</i>
NUTS	Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
ZUS	Zakład Ubezpieczeń Społecznych <i>Social Insurance Institution</i>
KRUS	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego <i>Agricultural Social Insurance Fund</i>

Synteza

Liczba mieszkańców województwa śląskiego systematycznie zmniejsza się. Rok 2018 był kolejnym, w którym odnotowano spadek liczby ludności w porównaniu z rokiem poprzednim (o 14615 osób). Czynnikiem kształtującym stan ludności na koniec 2018 r. był ujemny **przyrost naturalny** (minus 9563) oraz ujemne **saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały** (minus 5028). Systematycznie zmniejsza się liczba mieszkańców miast (odsetek 76,7%), zwiększa się liczba mieszkańców wsi (odsetek 23,3%). Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny według powiatów w siedmiu powiatach odnotowano przyrost rzeczywisty ludności, w sześciu powiatach był on wynikiem dodatniego przyrostu naturalnego i dodatniego salda migracji na pobyt stały.

W latach 2016-2018 odnotowano wzrost przeciętnej liczby zatrudnionych w skali roku. W 2018 r. **przeciętne zatrudnienie** wzrosło w porównaniu z rokiem poprzednim o 2,9% (w 2017 r. wzrosło o 3,4%).

W końcu 2018 r. **liczba bezrobotnych** oraz **stopa bezrobocia** były niższe niż przed rokiem (odpowiednio o: 15,4% i 0,8 p. proc.). Liczba osób wyłączonych z ewidencji przewyższała liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych o 14,6 tys. Urzędy pracy dysponowały mniejszą niż w 2017 r. (o 6,4%) liczbą ofert pracy. W końcu 2018 r. na 1 ofertę przypadało 7 bezrobotnych, tj. o 1 osobę mniej niż przed rokiem.

Według BAEL w IV kwartale 2018 r., w porównaniu z IV kwartałem 2017 r., odnotowano spadek **liczby aktywnych zawodowo** (o 2,3%), natomiast wzrost **liczby biernych zawodowo** (o 0,9%). Wśród aktywnych zawodowo zmniejszyła się liczba pracujących (o 1,6%) oraz liczba bezrobotnych (o 19,1%). Zmniejszył się współczynnik aktywności zawodowej (o 0,8 p. proc.), wskaźnik zatrudnienia (o 0,4 p. proc.) oraz obniżyła się wartość stopy bezrobocia (o 0,6 p. proc.).

Podobnie jak w latach ubiegłych odnotowano wzrost **przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto** w sektorze przedsiębiorstw w skali roku, w 2018 r. było wyższe niż w roku poprzednim o 8,3% (wobec wzrostu o 5,0% w 2017 r.). Wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto wystąpił w większości sekcji sektora przedsiębiorstw. W porównaniu z 2017 r. zwiększył się czas przepracowany (o 3,8%), wzrosło również przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto (o 7,3%).

W 2018 r., w porównaniu z 2017 r., odnotowano zwiększenie przeciętnej liczby emerytów i rencistów z ZUS i KRUS (o 2,5%). Wzrosła **przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto** wypłacana zarówno przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jak i przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (odpowiednio o: 3,6% i 1,1%).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim w 2018 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, wzrosły o 1,3%. Wzrost cen wystąpił we wszystkich grupach towarów i usług, z wyjątkiem grupy odzież i obuwie (spadek cen o 3,6%). Najwyższy wzrost cen odnotowano w grupie transport (o 3,7%). Wyższe ceny odnotowano również m.in. w grupach edukacja (o 2,6%) oraz żywność i napoje bezalkoholowe (o 2,4%).

Produkcja roślinna uzyskana w 2018 r. była niższa niż przed rokiem (z wyjątkiem rzepaku i rzepiku). Gorsze było plonowanie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oraz rzepaku i rzepiku. W skali roku wzrosło pogłowie drobiu (o 5,3%), natomiast zmniejszyło się pogłowie świń (o 6,4%), owiec (o 6,3%) i bydła (o 3,4%). Odnotowano spadek skupu ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych, a także żywca drobiowego i wieprzowego, natomiast wzrost skupu ziemniaków, żywca wołowego i mleka. Wzrosły **cenę skupu** produktów roślinnych, natomiast zmniejszyły się ceny skupu produktów zwierzęcych (z wyjątkiem żywca drobiowego). W obrocie targowiskowym wzrosły ceny produktów roślinnych, zmniejszyła się natomiast cena za prosię na chów. Pogorszyła się **relacja cen skupu** żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach (5,7 wobec 6,9 w 2017 r.) oraz **relacja cen skupu** żywca wieprzowego do cen jęczmienia na targowiskach (5,6 wobec 6,8 w 2017 r.).

W 2017 r., w porównaniu z 2016 r., odnotowano spadek **globalnej produkcji rolniczej** (w cenach stałych), o czym zadecydowała niższa wartość produkcji roślinnej i zwierzęcej. W skali roku zmniejszyła się także **końcowa produkcja rolnicza** oraz **towarowa produkcja rolnicza**.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2018 r. (w cenach stałych) była wyższa niż w roku poprzednim o 4,2% (w 2017 r. wzrost wyniósł 4,9%). Wyższe przychody ze sprzedaży wyrobów i usług odnotowano we wszystkich sekcjach przemysłu, najwyższy wzrost odnotowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 7,2%). W skali roku wzrosła wydajność pracy o 1,8%, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 2,3%.

W 2018 r. zanotowano wzrost (w skali roku) **przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług w budownictwie** o 13,0% (w cenach bieżących). Produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się o 15,1% (w 2017 r. wzrosła o 12,8%). Wyższa niż przed rokiem była wydajność pracy w budownictwie o 7,4%, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 5,2%.

W **budownictwie mieszkaniowym** w 2018 r. oddano do użytkowania o 2,1% więcej mieszkań niż w roku poprzednim (w 2017 r. wzrost o 11,0%). Utrzymał się wzrost liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Wartość **sprzedaży detalicznej** ogółem w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych w 2018 r. była o 13,3% wyższa niż przed rokiem. Wzrosła również **sprzedaż hurtowa** w jednostkach handlowych o 7,9%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych o 4,7%.

W 2018 r. w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych odnotowano niższe niż przed rokiem **wyniki finansowe brutto i netto** (odpowiednio o: 26,0% i 28,0%). Pogorszyły się podstawowe **wskaźniki ekonomiczno-finansowe**. W skali roku obniżyły się **wskaźniki: rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów** (o 0,4 p. proc.), **rentowności obrotu brutto** (o 1,5 p. proc.) i **netto** (o 1,4 p. proc.), wzrósł natomiast **wskaźnik poziomu kosztów** (o 1,5 p. proc.).

Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących poniesione w 2018 r. wyniosły 16763,6 mln zł i w porównaniu z 2017 r. wzrosły o 18,4%. W skali roku wzrosła wartość zakupów inwestycyjnych. Najwięcej środków przeznaczono na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (10145,8 mln zł). Inwestorzy rozpoczęli realizację mniejszej liczby nowych inwestycji niż w 2017 r., ale ich łączna wartość kosztorysowa była wyższa niż przed rokiem.

Według stanu w końcu lipca 2018 r., w porównaniu z końcem lipca 2017 r., zwiększyła się zarówno **liczba turystycznych obiektów noclegowych**, jak i liczba miejsc noclegowych, którymi one dysponowały (odpowiednio o: 4,0% i 4,1%). Liczba turystów korzystających z noclegów oraz liczba udzielonych noclegów w 2018 r. była wyższa niż przed rokiem (odpowiednio o: 8,2% i 8,7%). Zwiększył się stopień wykorzystania miejsc noclegowych (o 2,2 p. proc.) do 38,2%.

Liczba przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych była niższa niż przed rokiem o 1,4%. W ogólnej liczbie przestępstw stwierdzonych dominowały przestępstwa o charakterze kryminalnym. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych** był wyższy w porównaniu z poprzednim rokiem o 0,1 p. proc. W 2018 r. doszło do mniejszej **liczby wypadków drogowych** niż przed rokiem.

Synthesis

The number of inhabitants of Śląskie Voivodship is systematically decreasing. 2018 was another year in which the population decreased (by 14,615 persons). The factor shaping the population at the end of 2018 was a negative **natural increase** (minus 9,563) and a **negative net internal and international migration for permanent residence** (minus 5,028). The number of urban areas residents is systematically decreasing (percentage of 76.7%), whereas the number of rural areas residents is increasing (percentage of 23.3%). Taking into account the territorial breakdown into powiats, in seven powiats an actual increase of the population was recorded, in six of them, it was a result of a positive natural increase and a positive net migration for permanent residence.

In the years 2016-2018 an increase in the average number of employees per year was recorded. In 2018, the **average paid employment** increased by 2.9% compared to the previous year (in 2017, it increased by 3.4%).

At the end of 2018, the **number of unemployed persons** and the **unemployment rate** were lower than last year (by 15.4% and 0.8 percentage points, respectively). The number of people excluded from the records exceeded the number of newly registered unemployed persons by 14.6 thousands. Labour Offices had less job offers than in 2017 (by 6.4%). At the end of 2018, there were 7 unemployed persons per one offer, i.e. by 1 person less than a year ago.

According to LFS, in the fourth quarter of 2018, compared to the fourth quarter of 2017, there was a decrease in the **number of economically active persons** (by 2.3%), while the **number of economically inactive persons** increased (by 0.9%). Among the economically active, there was a decrease in the number of employed (by 1.6%) and unemployed (by 19.1%) persons. The economic activity rate and the employment rate decreased (by 0.8 and 0.4 percentage points respectively), and the unemployment rate dropped (by 0.6 percentage points).

As in previous years, an increase in the **average monthly gross wages and salaries** in the enterprise sector was observed. In 2018, it was higher than in the previous year by 8.3% (against an increase of 5.0% in 2017). An increase in the average monthly gross wages and salaries occurred in most sections of the enterprise sector. In comparison with 2017, working time increased (by 3.8%), and the average hourly gross wages and salaries also increased (by 7.3%).

In 2018, in comparison to 2017, the average number of retirees and pensioners from ZUS and KRUS increased (by 2.5%). The **average monthly gross retirement and other pensions** paid both by the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund (by 3.6% and 1.1% respectively) increased.

Prices of consumer goods and services in Śląskie Voivodship in 2018 increased by 1.3% in relation to the previous year. There was a rise in prices of all goods and services except for clothing and footwear (decline by 3.6%). The highest growth was recorded in the price of transport (by 3.7%). Higher prices were also observed i.a. in education (by 2.6%) and food and non-alcoholic beverages (by 2.4%).

Crop output in 2018 was lower in comparison to the previous year (except for rape and turnip rape). The yielding of basic cereals with cereal mixed as well as rape and turnip rape was worse. There was an increase in poultry livestock (by 5.3%) within a year, whereas pig, sheep and cattle livestock decreased (by 6.4%, 6.3% and 3.4% respectively). There was observed a decrease in the procurement of basic consumer and for feeds cereals grains as well as poultry and pigs for slaughter, on the other hand, there was an increase in the procurement of potatoes, beef for slaughter and milk. There was an increase in the **procurement prices** of plant products, while the procurement prices of animal products decreased. The prices of plant products increased in the marketplaces turnover, while the price of piglets decreased (excluding poultry for slaughter). The **relation of procurement prices** of pigs for slaughter to prices of rye in the marketplaces deteriorated (5.7 compared to 6.9 in 2017) as well as the **relation of procurement prices** of pigs for slaughter to prices of barley in the marketplaces (5.6 compared to 6.8 in 2017).

In 2017, as compared to 2016, there was a decrease in **gross agricultural output** (in constant prices), which resulted from lower value of plant and animal output. There was also a yearly decrease in **final agricultural output** and **market agricultural output**.

Sold production of industry in 2018 (in constant prices) was higher than in the previous year by 4.2% (in 2017, the increase was 4.9%). Higher revenues from the sale of goods and services were recorded in all industry sections, with the highest increase in supply of electricity, gas, steam and air conditioning (by 7.2%). On a yearly basis, labour productivity increased by 1.8%, with an average employment increase of 2.3%.

In 2018, there was an increase (in annual terms) in **revenues from sales of products and services in construction** by 13.0% (in current prices). Construction and assembly production increased by 15.1% (against a 12.8% decrease in 2017). Work productivity in construction was higher than a year before by 7.4%, with an increase in average paid employment by 5.2%.

In **housing construction** in 2018, 2.1% more flats were completed than in the previous year (11.0% growth in 2017). There was a continuous increase in the number of: apartments for which permits were issued, reported apartments with a building project and apartments whose construction has been started.

The value of total **retail sales** in trade and non-commercial enterprises in 2018 was higher by 13.3% than a year before. The **wholesale** in trade enterprises increased by 7.9%, including wholesale enterprises by 4.7%.

In 2018, the surveyed non-financial enterprises reported lower **gross and net financial results** than last year (by 26.0% and 28.0%, respectively). The basic **economic and financial indicators** deteriorated. On a yearly basis, the following indicators decreased: **the profitability on sales of products, goods and materials** (by 0.4 percentage points), the **gross turnover profitability** (by 1.5 percentage points) and the **net turnover profitability** (by 1.4 percentage points), while the **cost level indicator increased** (by 1.5 percentage point).

The **investment outlays** of the surveyed enterprises for new property objects and the existing improvements incurred in 2018 amounted to 16,763.6 million PLN and, in relation to 2017, they increased by 18.4%. The value of investment purchases increased on a yearly basis. The largest amount of funds was allocated to machinery, technical equipment and tools (10,145.8 million PLN). Investors began to implement less new investments than in 2017 with a higher total estimate value than in the previous year.

As of the end of July 2018, compared to the end of July 2017, both the number of **tourist accommodation establishments** and the number of beds they had at their disposal increased (by 4.0% and 4.1% respectively). The number of tourists using accommodation and the number of overnight stays in 2018 were higher than a year before (respectively by 8.2% and 8.7%). The occupancy rate of bed places increased (by 2.2 percentage points) to 38.2%.

The **number of crimes ascertained** in completed preparatory proceedings was lower than a year before by 1.4%. In the total number of crimes ascertained predominated criminal offences. **The rate of detectability of delinquents in ascertained crimes** was higher as compared to the previous year by 0.1 percentage points. In 2018, there were less **road accidents** than in the previous year.

Województwo na tle kraju

Voivodship against the background of the country

Tabela 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2018 r.
Table 1. Selected data for Poland and the voivodship in 2018

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Polska <i>Poland</i>	Śląskie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) <i>Population per 1 km² of the total area (as of 31 XII)</i>	123	368
Przyrost naturalny na 1000 ludności <i>Natural increase per 1000 population</i>	-0,7	-2,1
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności <i>Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population</i>	0,1	-1,1
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w % <i>The activity rate by the LFS^a in %</i>	56,3	53,2
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w % <i>The employment rate by the LFS^a in %</i>	54,2	51,4
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w % <i>The unemployment rate by the LFS^a in %</i>	3,8	3,5
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł <i>The average monthly gross wages and salaries in the business enterprise sector in PLN</i>	4852,29	4970,73
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł <i>Average monthly gross retirement and other pension from non-agricultural social security system in PLN</i>	2161,65	2622,91
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł <i>Average monthly gross retirement pay and other pension for farmers in PLN</i>	1226,85	1405,75
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100) <i>Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)</i>	101,6	101,3
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym ^b w ha <i>The average area of agricultural land in the agricultural holding^b in ha</i>	10,31	6,77
Obsada bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt. <i>Cattle density^c per 100 ha of agricultural land in heads</i>	42,3	32,8
Obsada trzody chlewnej ^c na 100 ha użytków rolnych w szt. <i>Pigs density^c per 100 ha of agricultural land in heads</i>	80,6	59,3
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł <i>Sold production of industry (current prices) per 1 average paid employed in industry in PLN</i>	536772	528288
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł <i>Sold production of construction (current prices) per 1 average paid employed in construction in PLN</i>	587695	496914
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	4,8	2,7
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^d na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) <i>Entities of the national economy in the REGON^d register per 10 thousand population (as of 31 XII)</i>	1136	1042

Tabela 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2018 r. (dok.)

Table 1. Selected data for Poland and the voivodship in 2018 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Śląskie
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) <i>Commercial companies with foreign capital participation per 10 thousand population (as of 31 XII)</i>	19	12
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w % <i>Share of profitable enterprises in the total number of surveyed entities in %</i>	80,8	79,9
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w % <i>Cost level indicator in non-financial enterprises in %</i>	95,5	96,3
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (rok poprzedni = 100, ceny bieżące) <i>Indices of investment outlays in enterprises (previous year = 100, current prices)</i>	112,5	118,4
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2016 r. w zł <i>Gross domestic product (current prices) per capita in 2016 in PLN</i>	48432	50184

a Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r. b Dane na podstawie reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych, przeprowadzanego co 3 lata; dane za 2016 r. c Stan w czerwcu. d Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Annual averages; data are not fully comparable with the results from the years preceding 2010 b Data on the basis of a representative farm structure survey, carried out every 3 years; data for 2016. c As of June. d Excluding persons tending private farms in agriculture.

Województwo na tle pozostałych województw

Voivodship against the background of other voivodships

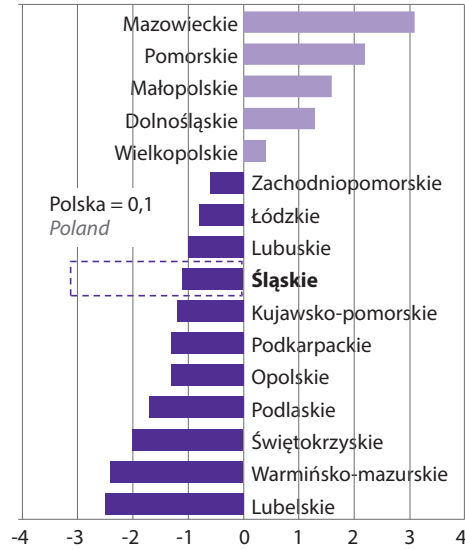
Wykres 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2018 r.

Chart 1. Natural increase per 1000 population in 2018

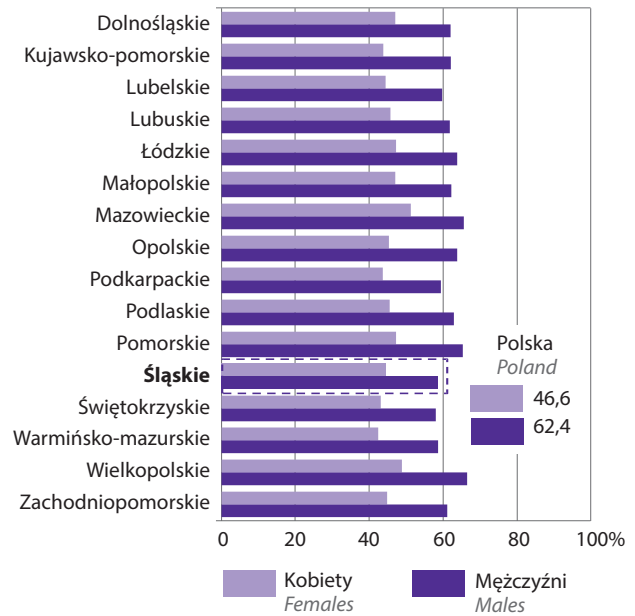
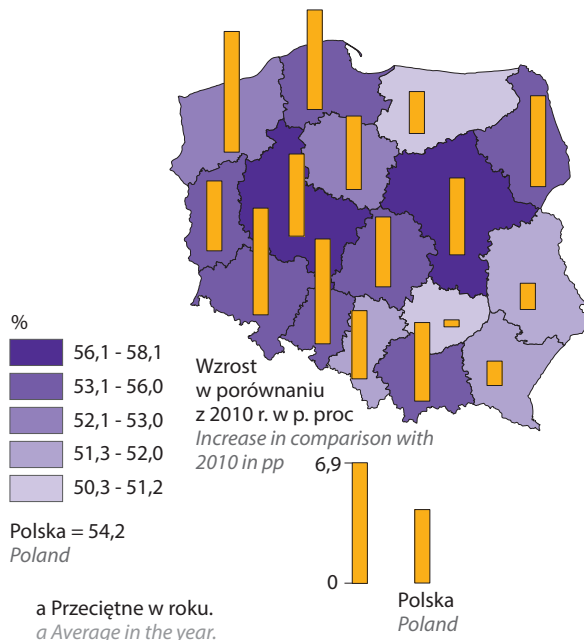
Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2018 r.

Chart 2. Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population in 2018

Wykres 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2018 r.

Chart 3. Employment rate by LFS^a in 2018

Wykres 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2018 r.

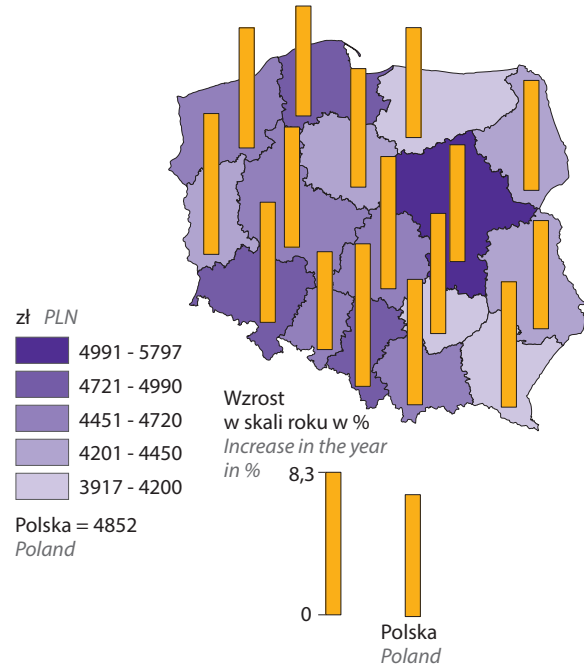
Chart 4. Unemployment rate by LFS^a in 2018

a Przeciętne w roku.
a Average in the year.

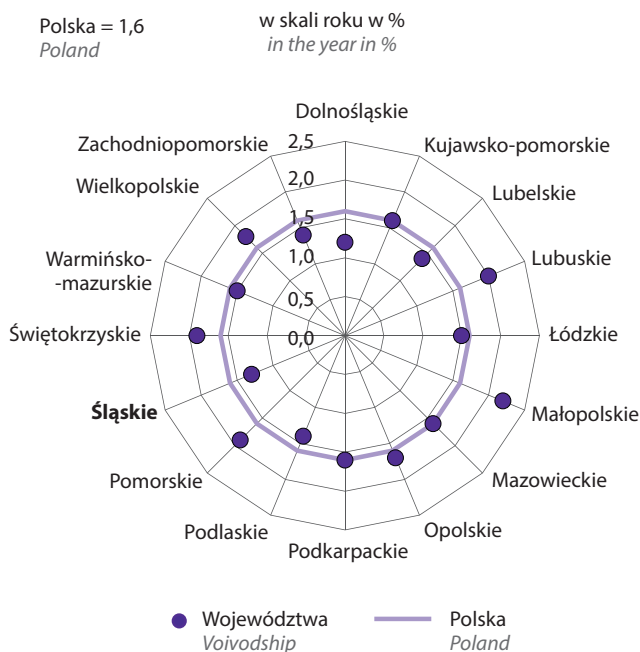
Wykres 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r.

Chart 5. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2018

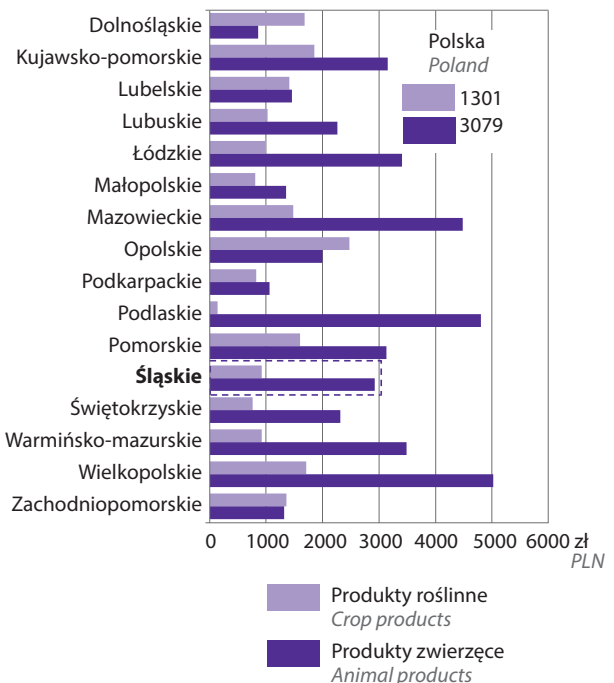
Wykres 6. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2018 r.

Chart 6. Increase of prices of consumer goods and services in 2018

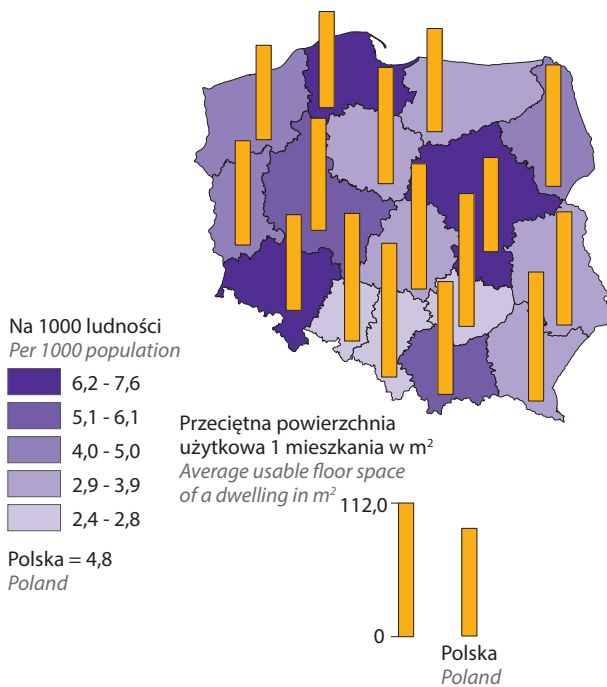
Wykres 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2018 r.

Chart 7. Value of agricultural products procurement per 1 ha of agricultural land in 2018

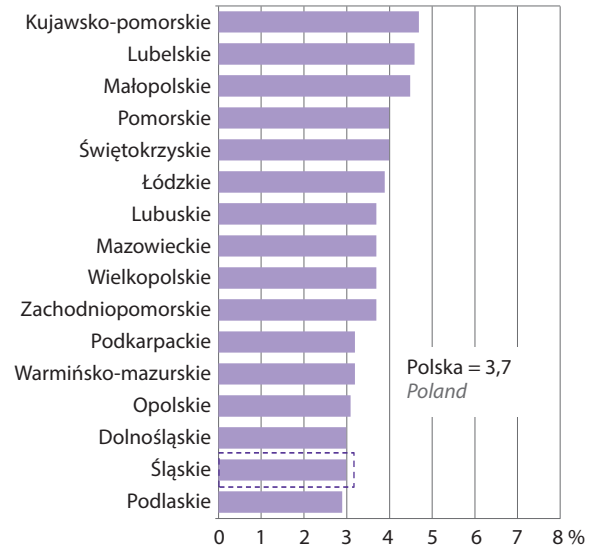
Wykres 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2018 r.

Chart 8. Dwellings completed in 2018

Wykres 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2018 r.

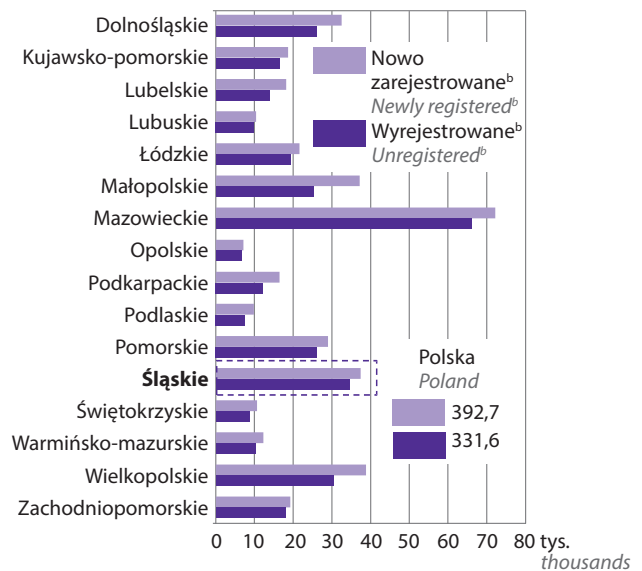
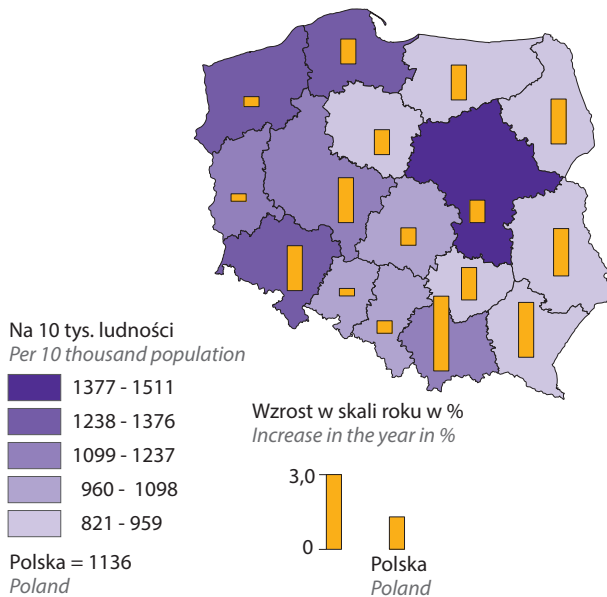
Chart 9. Net turnover profitability rate in non-financial enterprise in 2018

Wykres 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2018 r.

Stan w dniu 31 XII

Chart 10. Entities of the national economy in the REGON register^a in 2018
As of 31 XII

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według województw - bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejsca zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON. b W ciągu roku

a Excluding persons tending private farms in agriculture; in division by voivodships excluding entities for which the information about business address does not exist in the REGON register. b During of the year.

Podział i powierzchnia województwa

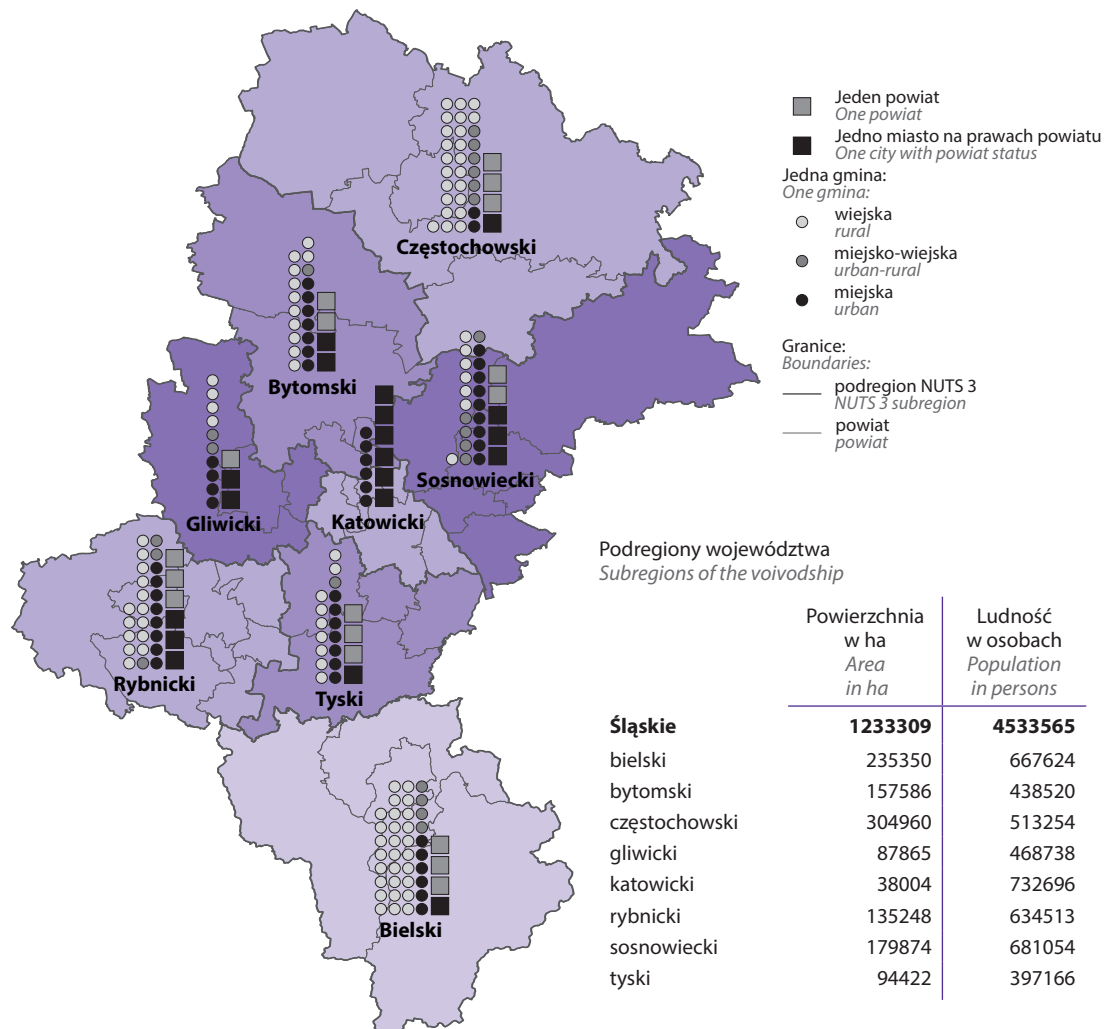
Division and area of the voivodship

Mapa 1. Podział województwa śląskiego według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) w 2018 r.

Stan w dniu 31 XII

Map 1. Division of Śląskie Voivodship according to the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS) in 2018

As of 31 XII

Według stanu w dniu 1 I 2018 r. województwo śląskie zajmowało powierzchnię 12333 km² (1233309 ha), co stanowiło 3,9% powierzchni kraju. Według stanu w dniu 31 XII 2018 r. liczba mieszkańców wyniosła 4533565 osób, tj. 11,8% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 368 osób (pierwsza lokata w kraju). Mieszkańcy miast stanowili 76,7% ludności województwa.

Ludność Population

W 2018 r. odnotowano w województwie śląskim spadek liczby ludności w relacji do 2017 r. Obniżyła się liczba ludności miast, wzrosła liczba ludności wsi. Zanotowano przewagę liczby zgonów nad liczbą urodzeń oraz ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały.

W końcu grudnia 2018 r. ludność województwa śląskiego liczyła 4533565 osób (11,8% ludności w kraju), mniej niż w końcu 2017 r. i 2010 r. odpowiednio o: 14615 i 101370 osób. Systematycznie obniża się liczba mieszkańców miast, a wzrasta liczba mieszkańców wsi. Ludność w miastach w końcu grudnia 2018 r. wyniosła 3478789 osób i stanowiła 76,7% ogółu mieszkańców, tj. mniej niż w końcu 2017 r. i 2010 r. odpowiednio o: 17249 i 128707 osób. Liczba ludności na wsi zwiększyła się do 1054776; w relacji do 2017 r. i 2010 r. odpowiednio o: 2634 i 27337 osób. Udział ludności wiejskiej wyniósł 23,3% i zwiększył się w porównaniu ze stanem w końcu 2017 r. i 2010 r. odpowiednio o: 0,2 p. proc. i 1,1 p. proc.

Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzyspisowych sporządza się metodą bilansową, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowym okresie; w 2015 r. dla migracji zagranicznych przyjęto dane za 2014 r.

Gęstość zaludnienia w województwie śląskim wyniosła 368 osób na 1 km² (123 osoby na 1 km² w kraju). Najwyższą gęstość zaludnienia odnotowano w: Świętochłowicach (3757 osób na 1 km²), Chorzowie (3262 osoby na 1 km²), Siemianowicach Śląskich (2633 osoby na 1 km²), a najniższą w powiatach: częstochowskim (89 osób na 1 km²), lublinieckim (93 osoby na 1 km²), kłobuckim (96 osób na 1 km²).

Prezentowane dane dotyczą ludności w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące. Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

Tabela 2. Ludność na podstawie bilansów
Table 2. Population based on balances

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
Polska Poland				
Stan w dniu 30 VI w tys. <i>As of 30 VI in thousands</i>	38516,7	38454,6	38422,3	38413,1
w tym kobiety <i>of which females</i>	19869,1	19847,2	19833,6	19829,5
Miasta <i>Urban areas</i>	23448,5	23202,7	23125,8	23095,2
Wieś <i>Rural areas</i>	15068,2	15251,9	15296,6	15317,9

Tabela 2. Ludność na podstawie bilansów (dok.)
 Table 2. Population based on balances (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
Polska (dok.) Poland (cont.)				
Stan w dniu 31 XII: As of 31 XII:				
w tysiącach in thousands	38529,9	38437,2	38433,6	38411,1
na 1 km ² per 1 km ²	123	123	123	123
w tym kobiety: of which females:				
w tysiącach in thousands	19876,7	19839,2	19840,4	19829,3
na 100 mężczyzn per 100 males	107	107	107	107
Miasta: w tysiącach Urban areas: in thousands	23429,1	23166,4	23109,3	23067,2
w % in %	60,8	60,3	60,1	60,1
Wieś: w tysiącach Rural areas: in thousands	15100,8	15270,8	15324,3	15343,9
w % in %	39,2	39,7	39,9	39,9
Śląskie				
Stan w dniu 30 VI w tys. As of 30 VI in thousands	4637,5	4577,9	4552,6	4540,1
w tym kobiety of which females	2397,3	2369,4	2357,1	2351,4
Miasta Urban areas	3613,0	3533,9	3502,2	3487,2
Wieś Rural areas	1024,5	1044,0	1050,4	1053,0
Stan w dniu 31 XII: As of 31 XII:				
w tysiącach in thousands	4634,9	4570,8	4548,2	4533,6
na 1 km ² per 1 km ²	376	371	369	368
w tym kobiety: of which females:				
w tysiącach in thousands	2396,3	2365,9	2355,3	2348,1
na 100 mężczyzn per 100 males	107	107	107	107
Miasta: w tysiącach Urban areas: in thousands	3607,5	3525,3	3496,0	3478,8
w % in %	77,8	77,1	76,9	76,7
Wieś: w tysiącach Rural areas: in thousands	1027,4	1045,6	1052,1	1054,8
w % in %	22,2	22,9	23,1	23,3

Struktura ludności według płci od lat nie ulega większym zmianom. W ogólnej liczbie ludności przeważały kobiety i stanowiły 51,8% (51,6% w kraju); w 2017 r. i 2010 r. odpowiednio: 51,8% i 51,7%. Współczynnik feminizacji w województwie od 2010 r. nie ulega zmianie i wynosi 107 (podobnie w kraju). Relacje obydwu płci i nadwyżki jednej nad drugą zmieniają swe wartości w poszczególnych grupach wiekowych. W młodszych grupach wiekowych odnotowano przewagę mężczyzn, natomiast w starszych grupach wiekowych przewagę kobiet. Stałą przewagę kobiet nad mężczyznami odnotowano od wieku 47 lat, w miastach również od 47 lat, a na wsi od wieku 59 lat. W grupie osób w wieku 65 lat i więcej kobiety stanowiły 59,8%. Według stanu w dniu 31 XII 2018 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 66 osób w wieku nieprodukcyjnym, tj. przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym (65 w kraju); w końcu 2017 r. i 2010 r. odpowiednio: 64 i 53.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

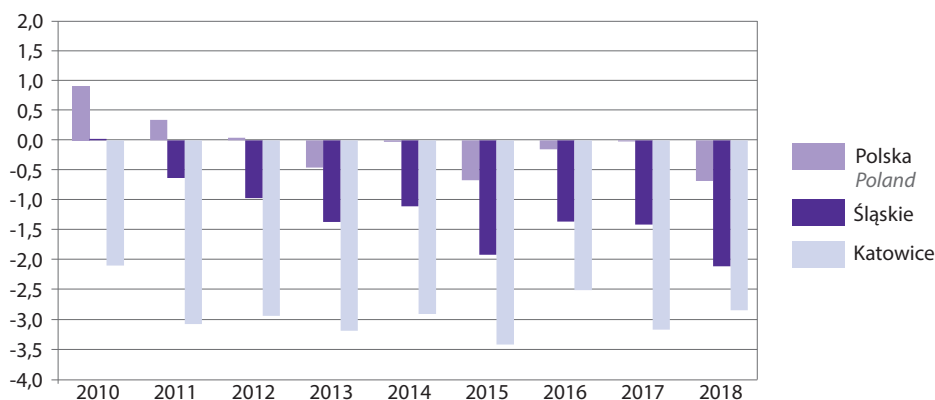
Po wzrostach liczby urodzeń żywych w województwie śląskim w latach 2016 i 2017 (w skali roku), w 2018 r. zarejestrowano 42596 urodzeń żywych, tj. mniej o 2375 niż w 2017 r. oraz mniej o 5218 niż w 2010 r. Współczynnik urodzeń wyniósł 9,38‰ (9,88‰ w 2017 r. i 10,31‰ w 2010 r.). Wyższą wartość współczynnika urodzeń odnotowano na wsi (9,95‰) niż w miastach (9,21‰).

W 2018 r. zmarło 52159 osób, tj. więcej o 755 osób niż w 2017 r. i więcej o 4440 osób niż w 2010 r. Współczynnik zgonów ukształtował się na poziomie 11,49‰, w miastach – 11,74‰, na wsi – 10,65‰. Liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych (współczynnik zgonów niemowląt) wyniosła 3,87 (w 2017 r. i 2010 r. odpowiednio: 4,02 i 5,73).

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI).

Wykres 11. Przyrost naturalny na 1000 ludności

Chart 11. Natural increase per 1000 population

W 2018 r. liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń, przyrost naturalny ludności ukształtował się na poziomie minus 9563 (minus 6433 w 2017 r.); w 2010 r. odnotowano przewagę liczby urodzeń nad liczbą zgonów (95). Współczynnik przyrostu naturalnego ludności wyniósł minus 2,11‰, w miastach – minus 2,53‰, na wsi – minus 0,70‰. W większości powiatów województwa śląskiego odnotowano ujemny współczynnik przyrostu naturalnego, najniższe wartości współczynnika odnotowano w: powiecie zawierciańskim (minus 5,59‰), powiecie będzińskim (minus 5,51‰) oraz w Częstochowie (minus 5,48‰). Dodatni przyrost naturalny odnotowano w siedmiu powiatach; najwyższe wartości współczynnika przyrostu naturalnego odnotowano w: powiecie pszczyńskim (3,62‰), powiecie bieruńsko-lędzińskim (2,40‰) oraz w Żorach (2,09‰).

W urzędach stanu cywilnego w 2018 r. zarejestrowano 22242 nowo zawarte małżeństwa (76,9% w miastach), mniej o 207 niż w 2017 r. oraz mniej o 6220 niż w 2010 r. Współczynnik małżeństw w województwie śląskim wyniósł 4,90‰ (5,01‰ w kraju), w miastach – 4,91‰ i na wsi – 4,87‰.

Mapa 2. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2018 r.

Map 2. Natural increase per 1000 population in Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2018

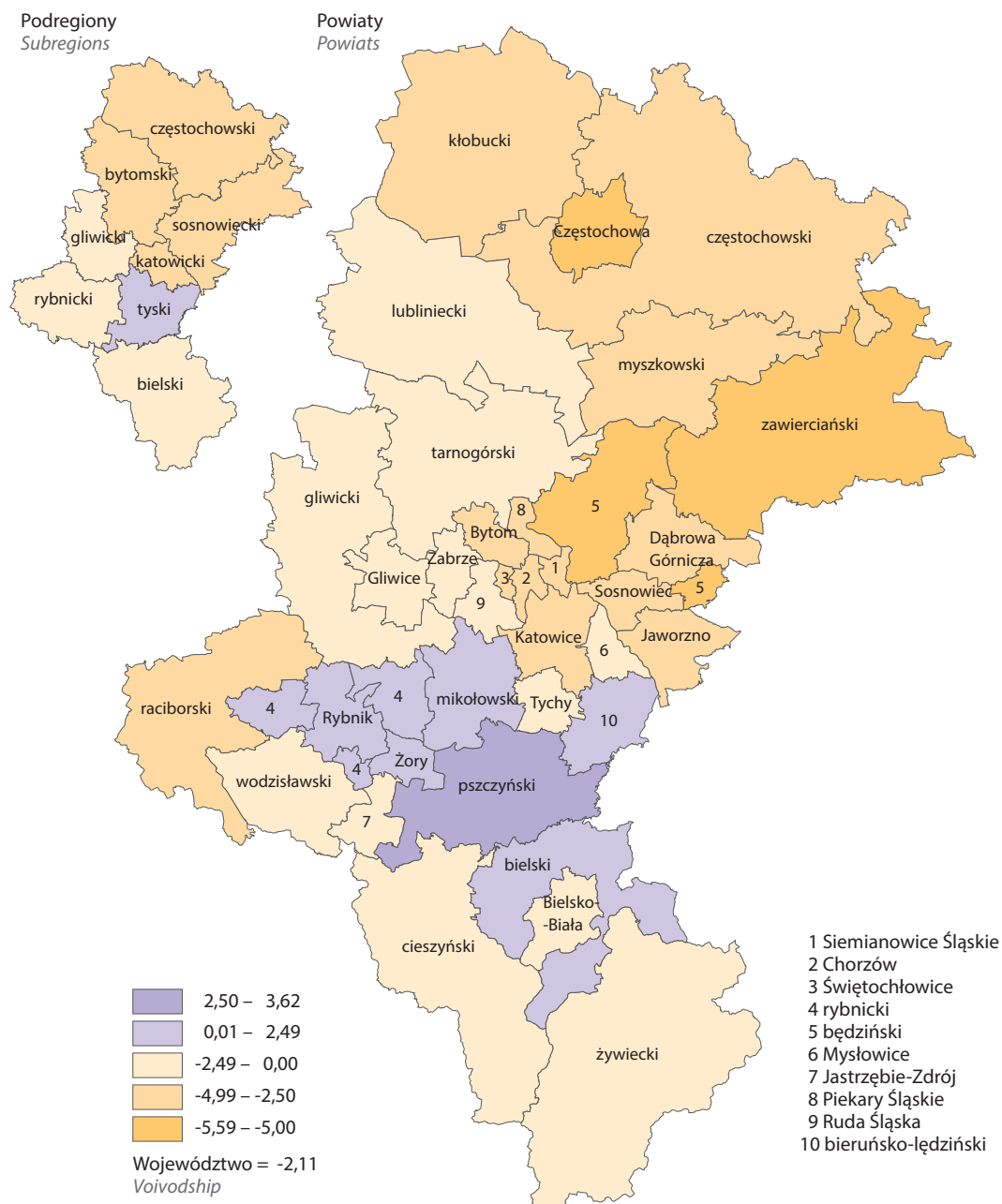

Tabela 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I-XII
 Table 3. Vital statistics and net migration per 1000 population in the period I-XII

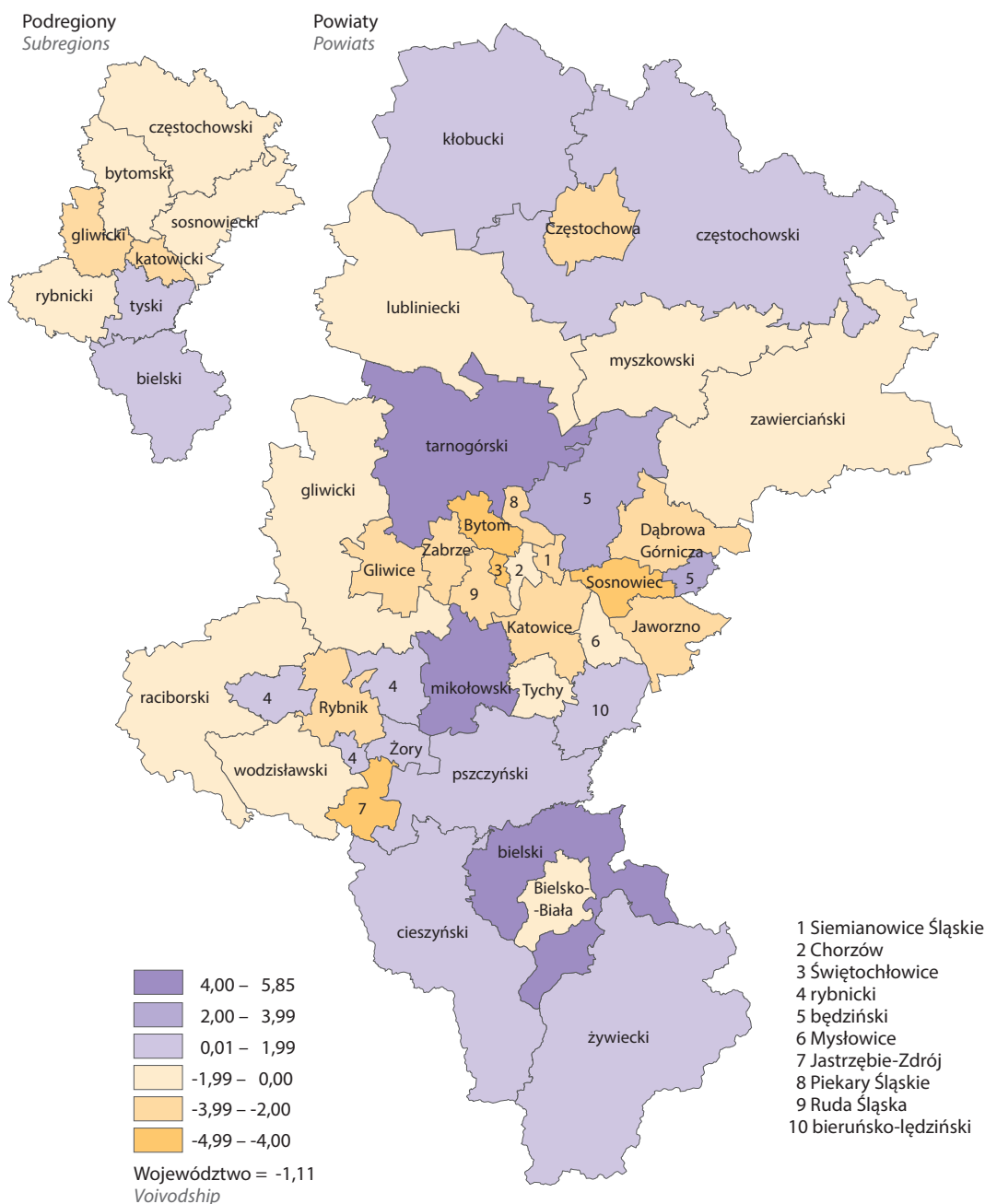
Wyszczególnienie Specification	2010	2015 ^a	2017	2018
Polska Poland				
Małżeństwa Marriages	5,93	4,91	5,01	5,01
Urodzenia żywe Live births	10,73	9,60	10,46	10,11
Zgony Deaths	9,83	10,27	10,48	10,78
w tym niemowląt ^b of which infants ^b	4,98	4,00	3,99	3,85
Przyrost naturalny ^c Natural increase ^c	0,90	-0,67	-0,02	-0,68
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały Net internal and international migration for permanent residence	-0,05	-0,41	0,04	0,09
w tym zagranicznych of which international	-0,05	-0,41	0,04	0,09
Śląskie				
Małżeństwa Marriages	6,14	4,88	4,93	4,90
Urodzenia żywe Live births	10,31	9,09	9,88	9,38
Zgony Deaths	10,29	11,01	11,29	11,49
w tym niemowląt ^b of which infants ^b	5,73	4,73	4,02	3,87
Przyrost naturalny ^c Natural increase ^c	0,02	-1,92	-1,41	-2,11
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały Net internal and international migration for permanent residence	-1,06	-1,52	-0,93	-1,11
w tym zagranicznych of which international	-0,38	-0,77	-0,22	-0,18
Katowice				
Małżeństwa Marriages	6,00	5,07	4,92	5,25
Urodzenia żywe Live births	9,48	8,63	9,43	9,37
Zgony Deaths	11,54	12,05	12,59	12,22
w tym niemowląt ^b of which infants ^b	5,07	6,16	4,64	5,42
Przyrost naturalny ^c Natural increase ^c	-2,06	-3,42	-3,17	-2,85
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały Net internal and international migration for permanent residence	-3,45	-3,29	-2,42	-2,55
w tym zagranicznych of which international	-0,42	-0,39	0,18	0,30

a W przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. b Dzieci w wieku poniżej 1 roku; na 1000 urodzeń żywych. c Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

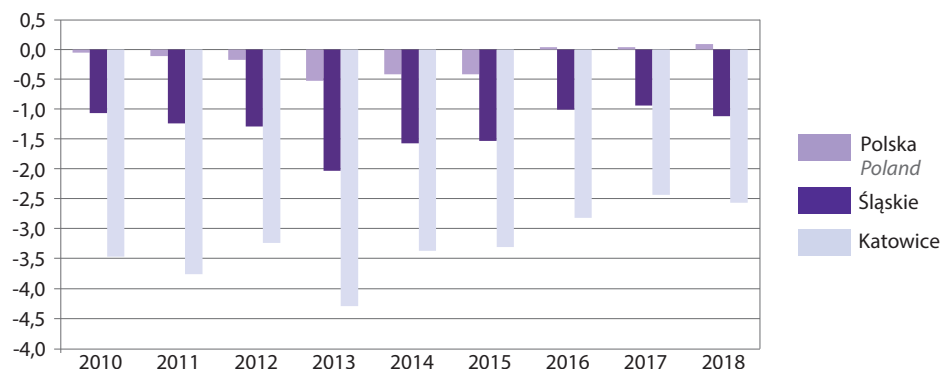
a In case of international migration the data refer to 2014. b Children under the age of 1; per 1000 live births. c The difference between the number of live births and deaths in a given period.

Mapa 3. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2018 r.

Map 3. Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population in Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2018

Wykres 12. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności
 Chart 12. Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population

W 2018 r. „odpływ ludności”, tj. wymeldowania z pobytu stałego, przewyższał „napływ ludności”, tj. zameldowania na pobyt stały, powodując spadek liczby ludności. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały wyniosło minus 5028. Na wsi odnotowano dodatnie saldo migracji na pobyt stały (3090), natomiast w miastach ujemne (minus 8118). Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosło minus 1,11 (w miastach – minus 2,33, na wsi – 2,93).

Ujemne saldo migracji wystąpiło w dwudziestu czterech powiatach województwa śląskiego, a dodatnie w dwunastu. Najwyższe wartości salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w powiatach: mikołowskim (5,85), tarnogórskim (5,03), bielskim (4,35), natomiast najniższe w: Bytomiu (minus 4,99), Świętochłowicach (minus 4,34), Jastrzębiu-Zdroju (minus 4,26), Sosnowcu (minus 4,22).

Dane prezentujące ludność w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie śląskim” publikacja dostępna co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych oraz w Bazie Demografia.

Rynek pracy

Labour market

W 2018 r. w województwie śląskim odnotowano wzrost w skali roku przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw.

W końcu grudnia 2018 r. w województwie śląskim sytuacja na rynku pracy była korzystniejsza niż w końcu grudnia 2017 r. W ujęciu rocznym zanotowano spadek ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopy bezrobocia. Liczba osób wyłączonych z ewidencji w 2018 r. przewyższała liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych. W końcu 2018 r. na 1 ofertę pracy przypadało mniej bezrobotnych niż przed rokiem.

Według wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w IV kwartale 2018 r. w województwie śląskim, w porównaniu z IV kwartałem 2017 r., odnotowano:

- zmniejszenie zbiorowości aktywnych zawodowo, w tym liczby pracujących,
- zmniejszenie obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi,
- zmniejszenie liczby bezrobotnych oraz stopy bezrobocia,
- zwiększenie liczby biernych zawodowo.

Przeciętne zatrudnienie

Average paid employment

Województwo śląskie zajmuje drugie miejsce w kraju, po województwie mazowieckim, pod względem przeciętnej liczby zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw. W 2018 r. udział województwa w przeciętnej liczbie zatrudnionych w kraju wyniósł 12,5% (w 2010 r. – 13,6%).

Dane o **przeciętnym zatrudnieniu** obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabela 4. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
Table 4. Average paid employment in business enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018		
	w tysiącach in thousands			2010 = 100	2017 = 100	
Polska Poland	5372,6	5601,6	6017,1	6229,6	115,8	103,5
Śląskie	732,8	721,3	756,9	778,5	106,3	102,9
Katowice	.	129,4*	124,9*	126,2	x	101,0

W 2018 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim wyniosło 778,5 tys. osób i zwiększyło się w porównaniu z rokiem poprzednim o 2,9% (w 2017 r. odnotowano wzrost o 3,4%) oraz wzrosło o 6,3% w stosunku do 2010 r. W kraju przeciętne zatrudnienie było o 3,5% wyższe niż w 2017 r. (w 2017 r. odnotowano wzrost o 4,5%) oraz wyższe o 15,8% niż w 2010 r.

Wykres 13. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw

Przeciętne 2010 = 100

Chart 13. Indices of average paid employment in business enterprise sector

Average 2010 = 100

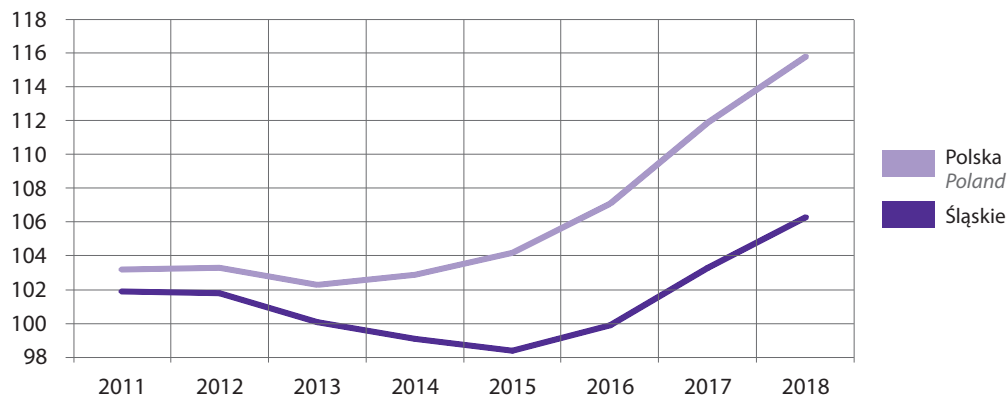
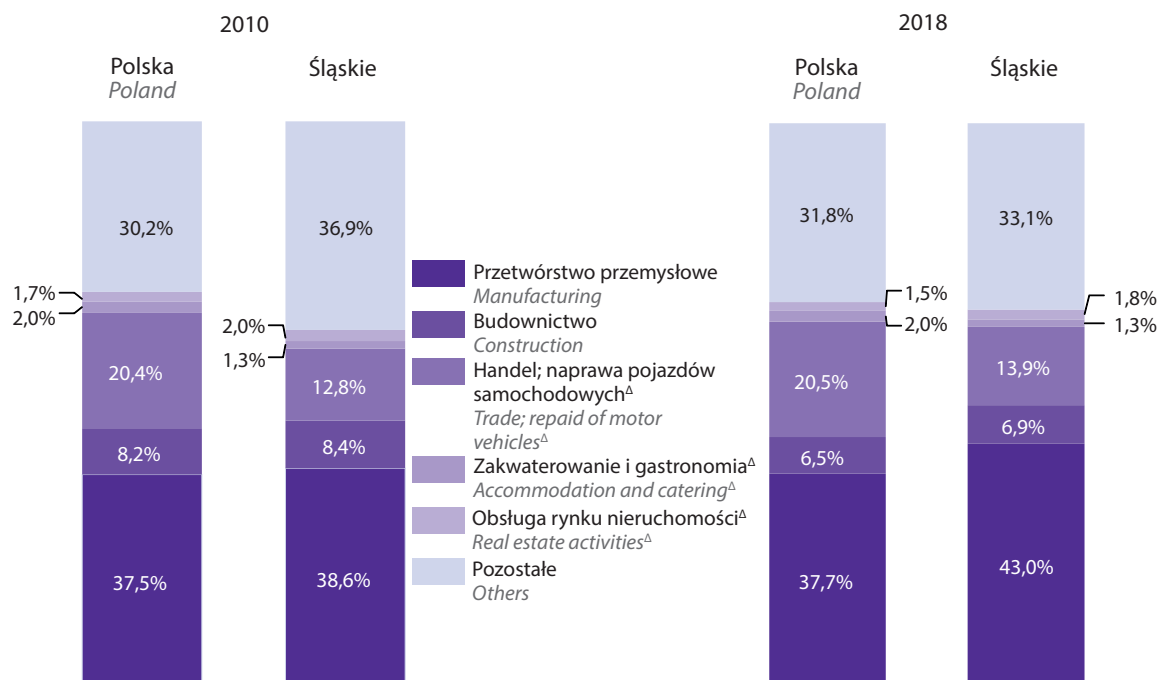
Wykres 14. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

Chart 14. Structure of registered paid employment by NACE Rev. 2 sections 2007

W 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się m.in. w: informacji i komunikacji (o 6,7%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,5%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 5,6%), budownictwie (o 5,2%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 5,0%). Spadek zatrudnienia odnotowano w: wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,8%), obsłudze rynku nieruchomości (o 0,6%), górnictwie i wydobywaniu oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (po 0,3%).

Tabela 5. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim
Table 5. Average paid employment in business enterprise sector in Śląskie Voivodship

Wyszczególnienie Specification	2017				2018				w tys. in thousands
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of the previous year = 100								
Ogółem <i>Total</i>	103,6	103,6	103,6	103,4	102,9	102,9	102,8	102,9	778,5
w tym: of which:									
Przemysł <i>Industry</i>	101,5	101,4	101,6	102,0	102,5	102,7	102,5	102,3	446,4
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	93,6	94,3	94,8	94,1	98,6	99,5	99,6	99,7	83,2
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	104,0	103,6	103,7	104,4	103,9	103,9	103,5	103,4	334,8
wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	96,7	97,1	97,0	97,4	96,5	96,6	96,6	96,2	10,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	101,5	101,6	101,9	101,8	100,0	100,1	99,9	99,7	18,4
Budownictwo <i>Construction</i>	98,9	98,6	98,0	98,1	101,2	102,2	105,4	105,2	53,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	107,7	108,6	108,6	104,9	101,0	100,4	99,5	100,9	108,0
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	107,9	107,9	107,3	107,3	106,1	105,8	105,4	105,6	49,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	109,3	109,2	108,8	108,8	105,3	105,2	104,1	105,0	10,2
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	110,5	109,7	109,4	108,5	105,5	106,5	106,7	106,7	16,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	100,5	100,4	100,7	100,3	100,9	101,3	99,9	99,4	14,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^Δ <i>Professional, scientific and technical activities^Δ</i>	113,4	113,1	113,3	113,6	104,4	103,5	102,7	102,8	21,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	113,1	112,6	112,1	114,3	109,3	108,1	109,0	106,5	43,0

^Δ Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
Does not include divisions: Reseach and experimental development as well as Veterinary activities.

Bezrobocie rejestrowane

Registered unemployment

Rok 2018 był piątym z kolei, w którym wystąpił spadek liczby bezrobotnych (według stanu w końcu roku), zarówno w województwie śląskim, jak i w kraju, po odnotowanym wzroście liczby bezrobotnych w latach 2010-2013 w skali roku.

W końcu grudnia 2018 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego wyniosła 80,1 tys. osób i była niższa od zanotowanej przed rokiem (o 15,4%) oraz niższa niż w końcu grudnia 2010 r. (o 55,8%). W kraju na koniec 2018 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się w porównaniu z końcem 2017 r. i 2010 r. (odpowiednio o: 10,4% i 50,4%).

Dane o **bezrobociu rejestrowanym** dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1265, z późniejszymi zmianami).

Tabela 6. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia

Stan w dniu 31 XII

Table 6. Registered unemployed persons and unemployment rate
As of 31 XII

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
Polska Poland				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thousands	1954,7	1563,3	1081,7	968,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered unemployed persons ^a in thousands	3042,0	2368,8	1914,8	1662,1
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thousands	2979,8	2630,6	2168,3	1774,9
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Registered unemployed persons per 1 job offer	83	31	16	15
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Registered unemployment rate in %	12,4	9,7	6,6	5,8
Śląskie				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thousands	181,2	148,5	94,7	80,1
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered unemployed persons ^a in thousands	333,7	248,6	192,7	161,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thousands	321,0	275,8	218,0	176,4
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Registered unemployed persons per 1 job offer	44	17	8	7
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Registered unemployment rate in %	10,0	8,2	5,1*	4,3

Tabela 6. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia (dok.)

Stan w dniu 31 XII

Table 6. Registered unemployed persons and unemployment rate (cont.)

As of 31 XII

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
Katowice				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thousands	7,7	8,1	4,7	3,6
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered unemployed persons ^a in thousands	17,3	11,3	9,3	7,1
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thousands	16,3	13,1	10,5	8,3
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Registered unemployed persons per 1 job offer	15	11	4	4
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Registered unemployment rate in %	3,8	3,8	2,2	1,6

a W ciągu roku.

a During the year.

W województwie śląskim w końcu 2018 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, spadek liczby bezrobotnych odnotowano w większości powiatów, przy czym najwyższy w Rudzie Śląskiej (o 26,9%), Żorach (o 25,2%), Katowicach (o 24,4%), Chorzowie (o 23,2%) oraz w powiatach wodzisławskim (o 20,2%) i myszkowskim (o 20,1%). Wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych zanotowano w powiecie kłobuckim (o 0,7%).

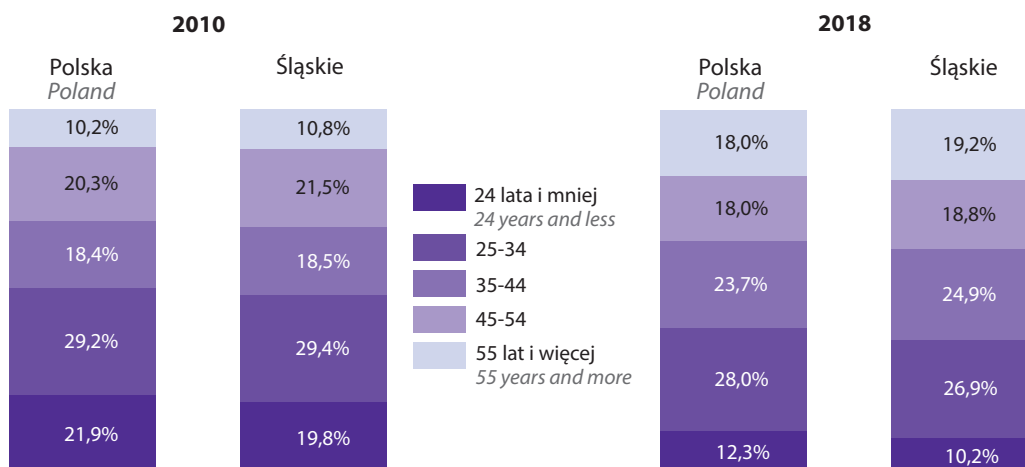
Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

Bezrobotni bez prawa do zasiłku w województwie stanowili 85,0% ogółu (86,4% w końcu 2017 r.), osoby poprzednio pracujące – 88,2% (87,6% przed rokiem), a bezrobotni mieszkańcy wsi – 23,5% (22,6% w końcu 2017 r.).

W końcu grudnia 2018 r. w województwie śląskim wśród bezrobotnych, podobnie jak w kraju, przeważały kobiety. Liczba zarejestrowanych kobiet wyniosła 46,8 tys. osób i zmniejszyła się w skali roku o 14,2%. Udział kobiet wśród ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wyniósł 58,4% i był o 0,8 p. proc. wyższy niż w końcu grudnia 2017 r.

Wykres 15. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku

Chart 15. Structure of registered unemployed persons by age

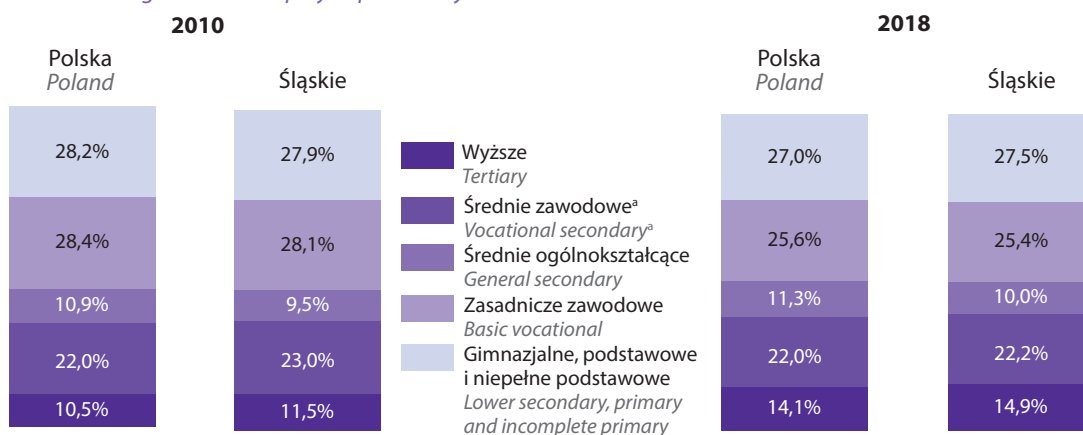

Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2018 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych tworzyły osoby w wieku 25-34 lata (21,6 tys.), a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 26,9% i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększył się o 0,1 p. proc. Mniej licznymi grupami były osoby w wieku 24 lata i mniej (8,2 tys.) oraz w wieku 55 lat i więcej (15,4 tys.). W skali roku udział bezrobotnych w wieku 24 lata i mniej oraz w wieku 55 lat i więcej zmniejszył się (odpowiednio o: 0,2 p. proc. i 0,3 p. proc.). Największe zmiany w strukturze bezrobotnych w porównaniu z poprzednim rokiem zanotowano w grupie osób w wieku 35-44 lata (wzrost o 1,0 p. proc.) oraz osób w wieku 45-54 lata (spadek o 0,6 p. proc.).

Większość bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy tworzyły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe (liczące odpowiednio: 22,0 tys. i 20,3 tys. bezrobotnych). W skali roku udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym zmniejszył się odpowiednio o: 0,8 p. proc. i 0,5 p. proc. Problemy ze znalezieniem pracy miały również osoby z wykształceniem wyższym, których zbiorowość w skali roku zmniejszyła się o 11,5%, ale ich odsetek wśród ogółu bezrobotnych wzrósł o 0,7 p. proc.

Wykres 16. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia

Chart 16. Structure of registered unemployed persons by educational level

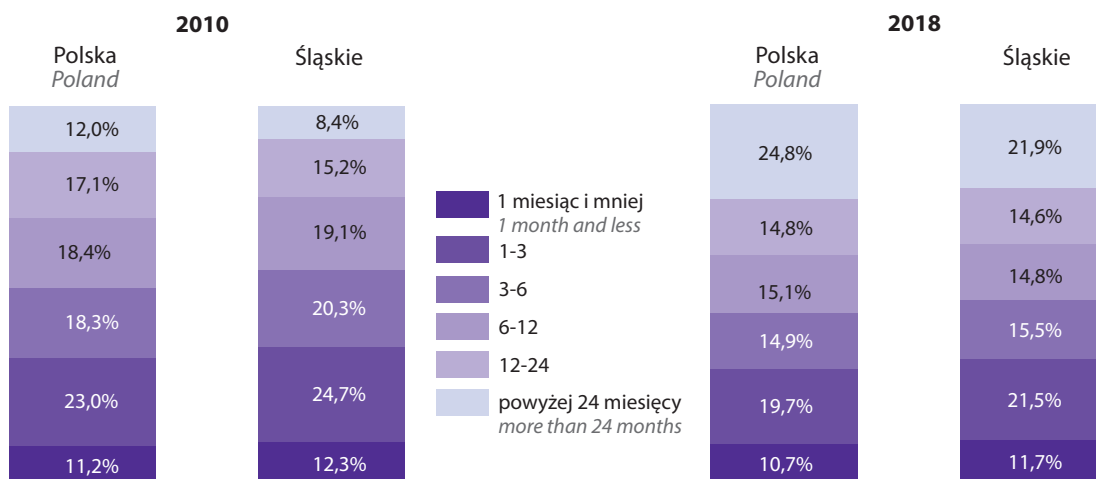
a łącznie z wykształceniem policealnym.
a Including post-secondary education.

Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy, najliczniejszą grupę wśród ogółu bezrobotnych tworzyły osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (17,6 tys.), których liczba w skali roku zmniejszyła się o 17,6%. Problem braku pracy dotyczył także osób pozostających bez pracy stosunkowo krótko, tj. 1-3 miesięcy (17,2 tys.) oraz pozostających bez pracy 3-6 miesięcy (12,5 tys.). W skali roku zwiększył się udział bezrobotnych pozostających bez pracy 1-3 miesięcy o 0,2 p. proc., natomiast udział bezrobotnych pozostających bez pracy 3-6 miesięcy nie zmienił się.

Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby ze stażem pracy 1-5 lat (17,8 tys.) oraz osoby ze stażem pracy 1 rok i mniej (16,7 tys.), które łącznie stanowiły ponad jedną trzecią ogółu bezrobotnych (odpowiednio: 22,2% i 20,9%). Stosunkowo licznymi grupami były osoby ze stażem 10-20 lat oraz osoby ze stażem pracy 5-10 lat (po 12,3 tys.). W porównaniu z grudniem 2017 r. zmniejszył się odsetek osób ze stażem pracy 10-20 lat (o 0,1 p. proc. do 15,3%), natomiast zwiększył się udział osób stażem pracy 5-10 lat (o 0,2 p. proc. do 15,3%).

W województwie śląskim w końcu grudnia 2018 r. bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy liczyli 65,5 tys. osób i stanowili 81,9% ogółu bezrobotnych. Do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane były m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zmniejszył się w skali roku (o 3,1 p. proc. do 48,8%). Obniżył się również udział osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia (o 0,6 p. proc. do 29,0%) oraz osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,9 p. proc. do 3,0%). Wzrósł natomiast odsetek osób: posiadających co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia (o 1,3 p. proc. do 20,1%), do 30. roku życia (o 0,1 p. proc. do 23,0%), niepełnosprawnych (o 0,1 p. proc. do 7,4%). Liczba bezrobotnych we wszystkich ww. kategoriach zaliczanych do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w skali roku zmniejszyła się, w tym w największym stopniu osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 34,7%), długotrwale bezrobotnych (o 20,4%) oraz osób powyżej 50. roku życia (o 17,3%).

Wykres 17. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a
Chart 17. Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment^a

^a Łącznie z wykształceniem policealnym.
^a Including post-secondary education.

Tabela 7. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie śląskim
Table 7. Registered unemployed persons and unemployment rate in Śląskie Voivodship

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu): Registered unemployed persons (as of the end of the period):								
w tysiącach osób in thousands persons	119,9	105,0	100,9	94,7	95,2	84,1	80,9	80,1
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year = 100	79,3	80,3	82,7	78,9	79,4	80,2	80,2	84,6
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ): Newly registered unemployed persons (inflow):								
w tysiącach osób in thousands persons	53,7	43,7	48,6	46,7	45,6	36,1	40,0	40,1
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year = 100	88,4	86,6	89,7	83,0	84,9	82,7	82,2	85,8
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ): Persons removed from unemployment rolls (outflow):								
w tysiącach osób in thousands persons	53,8	58,6	52,7	52,9	45,1	47,2	43,2	40,9
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year = 100	92,7	82,6	83,8	90,8	83,8	80,5	81,9	77,4

Tabela 7. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie śląskim (dok.)

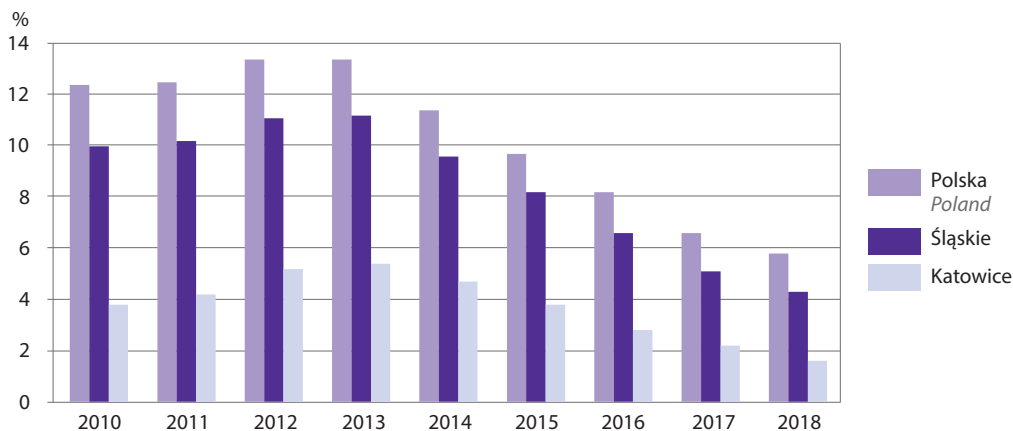
Table 7. Registered unemployed persons and unemployment rate in Śląskie Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Płynność bezrobocia (napływ – odpływ) w tysiącach osób Liquidity of unemployment (inflow – outflow) in thousands of persons	-0,1	-14,9	-4,1	-6,2	0,5	-11,1	-3,2	-0,8
Stopa bezrobocia (stan w końcu roku) w % Unemployment rate (as of the end of period) in %	6,5	5,7	5,5	5,1*	5,1	4,5	4,4	4,3

Rok 2018 był piątym z kolei, w którym odnotowano spadek stopy bezrobocia (według stanu w końcu roku), zarówno w województwie śląskim, jak i w kraju po odnotowanym w latach 2010-2013 wzroście stopy bezrobocia w skali roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego zarówno w województwie, jak i w kraju w kolejnych miesiącach 2018 r. była niższa niż w analogicznych okresach 2017 r. W końcu grudnia 2018 r. stopa bezrobocia dla kraju wyniosła 5,8% i była niższa o 0,8 p. proc. niż przed rokiem oraz niższa o 6,6 p. proc. w porównaniu ze stanem w końcu 2010 r. W województwie śląskim w końcu 2018 r. stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 4,3% i była o 0,8 p. proc. niższa niż rok wcześniej oraz o 5,7 p. proc. niższa niż w końcu 2010 r. Województwo śląskie należy do grupy województw o niskiej stopie bezrobocia. W rankingu województw, województwo śląskie pod względem stopy bezrobocia znalazło się na drugim miejscu. Niższą stopę bezrobocia odnotowano tylko w województwie wielkopolskim (3,1%).

Wykres 18. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w dniu 31 XII

Chart 18. Registered unemployment rate
As of 31 XII

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

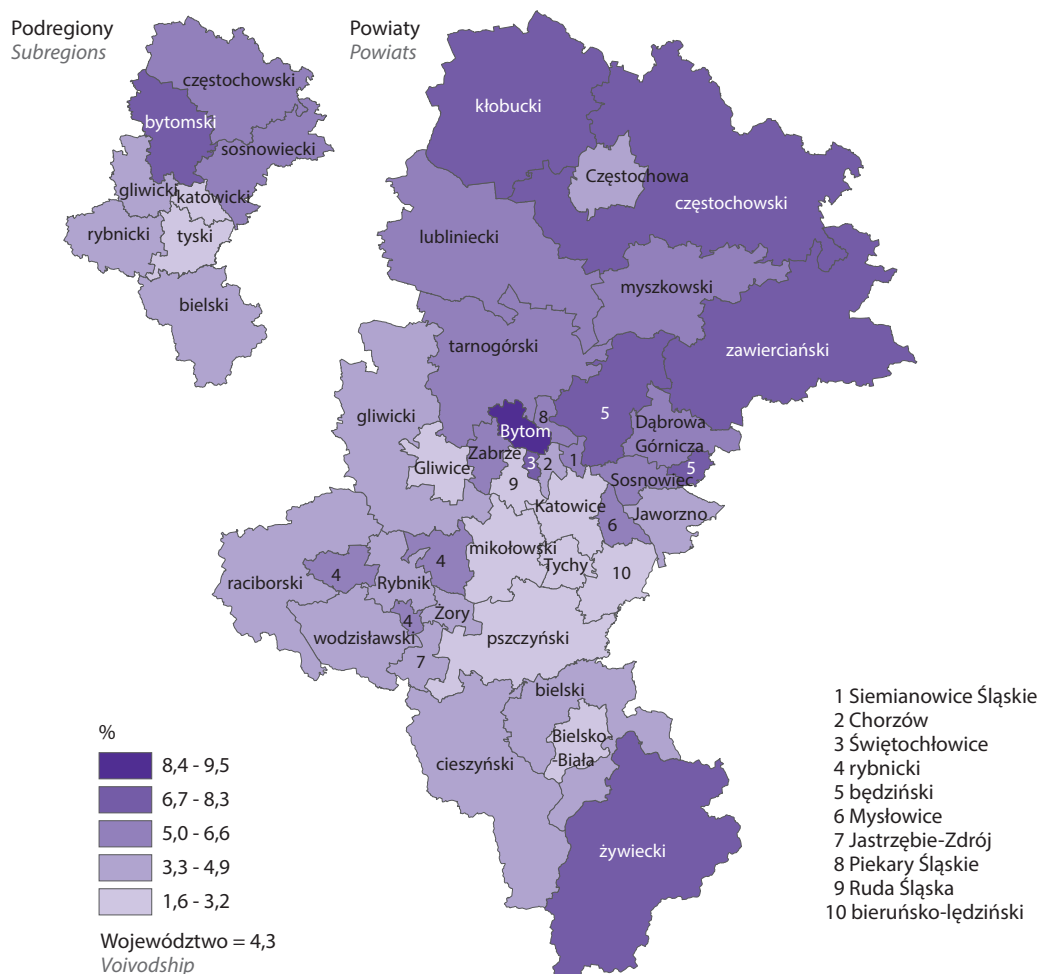
Spadek stopy bezrobocia rejestrowanego w skali roku odnotowano we wszystkich powiatach. Największy spadek stopy bezrobocia zanotowano w Bytomiu (o 1,8 p. proc.), powiecie myszkowskim i zawierciańskim (po 1,5 p. proc.), Chorzowie i Sosnowcu (po 1,4 p. proc.). Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny według powiatów, nadal obserwuje się dość duże terytorialne różnicowanie stopy bezrobocia w województwie.

Rozpiętość pomiędzy najniższą a najwyższą wartością stopy bezrobocia w powiatach wyniosła 7,9 p. proc. i w skali roku zmniejszyła się o 1,1 p. proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w Bytomiu (9,5%) oraz powiatach: będzińskim (7,8%) i zawierciańskim (7,4%), natomiast najniższą – w Katowicach (1,6%), Bielsku-Białej (1,9%) i powiecie bieruńsko-lędzińskim (2,3%).

Mapa 4. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2018 r.

Stan w dniu 31 XII

Map 4. Registered unemployment rate in Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2018
As of 31 XII

W 2018 r. w województwie śląskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 161,8 tys. osób i była mniejsza niż przed rokiem (o 16,0%) oraz mniejsza w porównaniu z zanotowaną w 2010 r. (o 51,5%). Najwięcej nowych rejestracji bezrobotnych miało miejsce w styczniu (18,3 tys.), a najmniej w maju (11,8 tys.). Liczną grupę stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział wśród ogólnej liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych zwiększył się w stosunku do 2017 r. (o 0,2 p. proc.) i wyniósł 81,5%. Zwiększył się również odsetek osób dotychczas pracujących (o 0,5 p. proc. do 87,6%). W skali roku obniżył się natomiast udział absolwentów (o 0,5 p. proc. do 7,7%) oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (o 0,4 p. proc. do 3,8%). Osoby zamieszkałe na wsi stanowiły 20,6% nowo zarejestrowanych (podobnie jak przed rokiem).

Z ewidencji bezrobotnych w województwie śląskim w ciągu 2018 r. wyrejestrowano 176,4 tys. osób, tj. o 19,1% mniej niż przed rokiem i o 45,0% mniej niż w analogicznym okresie 2010 r. Największą liczbę osób wyłączono z rejestrów w marcu (16,9 tys.), a najmniejszą w grudniu (12,2 tys.). Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyną wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 82,9 tys. osób (wobec 101,0 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych bezrobotnych zwiększył się w ujęciu rocznym o 0,7 p. proc. do 47,0%. Spośród osób wykreślonych z ewidencji zwiększył się również odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy (o 0,2 p. proc. do 23,4%) oraz dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,8 p. proc. do 6,3%). Zmniejszył się natomiast udział osób, które odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (o 0,4 p. proc. do 3,4%) oraz rozpoczęły staż lub szkolenie u pracodawców (o 1,4 p. proc. do 7,6%).

Liczba osób wyrejestrowanych z ewidencji w ciągu 2018 r. w województwie śląskim przewyższała liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych o 14,6 tys. Podobna sytuacja wystąpiła w 2017 r., przy czym różnica pomiędzy odpływem a napływem bezrobotnych była wyższa i wyniosła 25,3 tys. Relacja nowo zarejestrowanych bezrobotnych do wyłączonych z ewidencji wyniosła 91,7% (w kraju – 93,6%). W 2018 r. wskaźnik ten był wyższy niż przed rokiem w województwie.

W ciągu 2018 r. do powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego zgłoszono 197,0 tys. ofert pracy, tj. o 6,4% mniej niż rok wcześniej, ale o 70,9% więcej niż w 2010 r. W latach 2010-2017 liczba ofert pracy w województwie śląskim (według stanu w końcu roku) wykazywała tendencję rosnącą. W końcu grudnia 2018 r. w urzędach pracy zanotowano 11043 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, z czego 4,7 tys. (42,2%) było niewykorzystanych dłużej niż 30 dni. Liczba oferowanych miejsc pracy zmalała w porównaniu z końcem 2017 r. o 4,3%, ale wzrosła 3-krotnie w porównaniu z końcem 2010 r. Na 1 ofertę pracy przypadało 7 bezrobotnych (wobec 8 osób przed rokiem). Wskaźnik ten był ponad 2-krotnie niższy niż w kraju. Liczba bezrobotnych przypadająca na 1 ofertę pracy w województwie śląskim była najniższa w porównaniu z tą liczbą w pozostałych województwach. Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny województwa śląskiego według powiatów, najmniej bezrobotnych na 1 ofertę pracy zanotowano w Świętochłowicach (1 osoba na 1 ofertę), Siemianowicach Śląskich (2), Rudzie Śląskiej (3) i powiecie pszczyńskim (3). Najtrudniejsza sytuacja miała miejsce w powiecie żywieckim, gdzie na 1 ofertę przypadało 31 osób bezrobotnych.

Badanie aktywności ekonomicznej ludności

Labour Force Survey

W IV kwartale 2018 r. w województwie śląskim liczba ludności w wieku 15 lat i więcej wyniosła 3640 tys. osób i w porównaniu z IV kwartałem 2017 r. obniżyła się o 0,8% (w kraju spadek o 0,5%), również obniżyła się o 4,1% w relacji do IV kwartału 2010 r. (w kraju spadek o 1,8%). W IV kwartale 2018 r. ludność aktywna zawodowo w województwie śląskim liczyła 1904 tys. osób. Zbiorowość biernych zawodowo liczyła 1736 tys. osób. W relacji do IV kwartału 2017 r. populacja aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 45 tys., tj. o 2,3% (w kraju obniżyła się o 0,7%), natomiast zwiększyła się liczba biernych zawodowo o 15 tys. osób, tj. o 0,9% (w kraju obniżyła się o 0,4%). Wśród aktywnych zawodowo zmniejszyła się liczba pracujących o 31 tys. osób (o 1,6%) oraz liczba bezrobotnych o 13 tys. (o 19,1%). W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. liczba aktywnych zawodowo obniżyła się o 88 tys. osób, tj. o 4,4% (w kraju spadek o 0,6%) oraz biernych zawodowo o 67 tys., tj. o 3,7% (w kraju spadek o 3,4%). Zbiorowość pracujących wzrosła o 32 tys. osób (o 1,8%), natomiast liczba bezrobotnych obniżyła się o 120 tys. (o 68,6%).

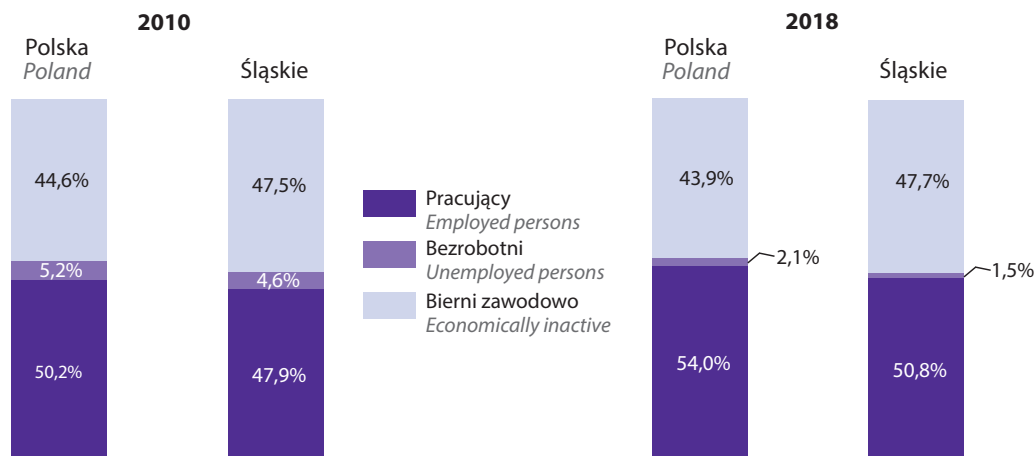
Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

Tabela 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale
 Table 8. Economic activity of population at age of 15 and more in the IV quarter

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
<i>Polska Poland</i>				
Ogółem w tys. <i>Total in thousands</i>	30979	30962	30575	30411
Aktywni zawodowo w tys. <i>Economically active persons in thousands</i>	17153	17489	17173	17058
pracujący <i>employed persons</i>	15557	16280	16404	16409
bezrobotni <i>unemployed persons</i>	1597	1210	769	649
Bierni zawodowo w tys. <i>Economically inactive persons in thousands</i>	13826	13473	13402	13353
Współczynnik aktywności zawodowej w % <i>Activity rate in %</i>	55,4	56,5	56,2	56,1
Wskaźnik zatrudnienia w % <i>Employment rate in %</i>	50,2	52,6	53,7	54,0
Stopa bezrobocia w % <i>Unemployment rate in %</i>	9,3	6,9	4,5	3,8
<i>Śląskie</i>				
Ogółem w tys. <i>Total in thousands</i>	3796	3452	3670	3640
Aktywni zawodowo w tys. <i>Economically active persons in thousands</i>	1992	1858	1949	1904
pracujący <i>employed persons</i>	1817	1745	1880	1849
bezrobotni <i>unemployed persons</i>	175	113	68	55
Bierni zawodowo w tys. <i>Economically inactive persons in thousands</i>	1803	1594	1721	1736
Współczynnik aktywności zawodowej w % <i>Activity rate in %</i>	52,5	53,8	53,1	52,3
Wskaźnik zatrudnienia w % <i>Employment rate in %</i>	47,9	50,6	51,2	50,8
Stopa bezrobocia w % <i>Unemployment rate in %</i>	8,8	6,1	3,5	2,9

W IV kwartale 2018 r., w porównaniu z IV kwartałem 2017 r., zarówno udział bezrobotnych, jak i pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej zmniejszył się po 0,4 p. proc., natomiast zwiększył się o 0,8 p. proc. udział biernych zawodowo. W relacji do IV kwartału 2010 r. odnotowano wzrost udziału pracujących (o 2,9 p. proc.) oraz biernych zawodowo (o 0,2 p. proc.), natomiast spadek udziału bezrobotnych (o 3,1 p. proc.).

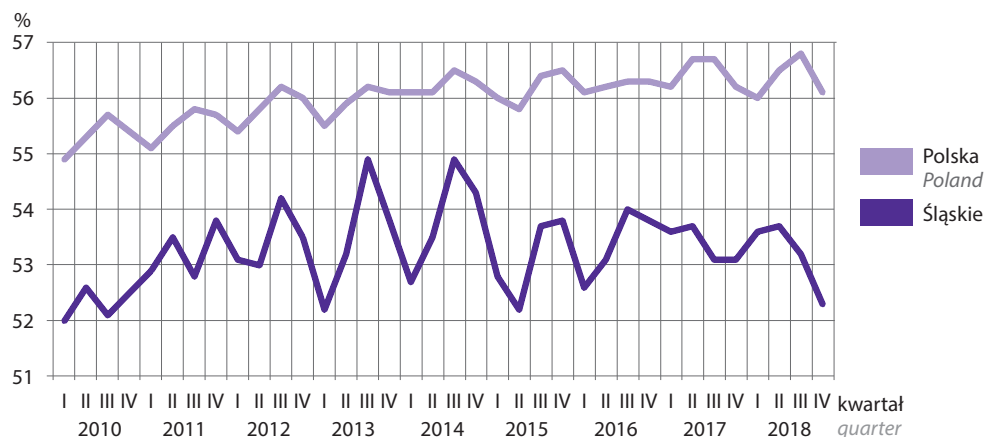
Wykres 19. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale
 Chart 19. Structure of population aged 15 and more according to the status on the labour market in the IV quarter

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

W IV kwartale 2018 r. współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15 lat i więcej wyniósł 52,3% (w kraju 56,1%). Współczynnik aktywności zawodowej był wyższy dla mężczyzn niż dla kobiet (60,4% wobec 44,9%), podobnie w kraju (64,9% wobec 48,0%). W porównaniu z IV kwartałem 2017 r., jak i z IV kwartałem 2010 r. współczynnik aktywności zawodowej zmniejszył się odpowiednio o 0,8 p. proc. i 0,2 p. proc. Biorąc pod uwagę grupy wieku, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej odnotowano dla osób w wieku 25-34 lata (87,5%). Najwyższy poziom aktywności zawodowej odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym (78,8%), natomiast najniższy z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (12,1%).

Wykres 20. Współczynnik aktywności zawodowej
 Chart 20. Activity rate

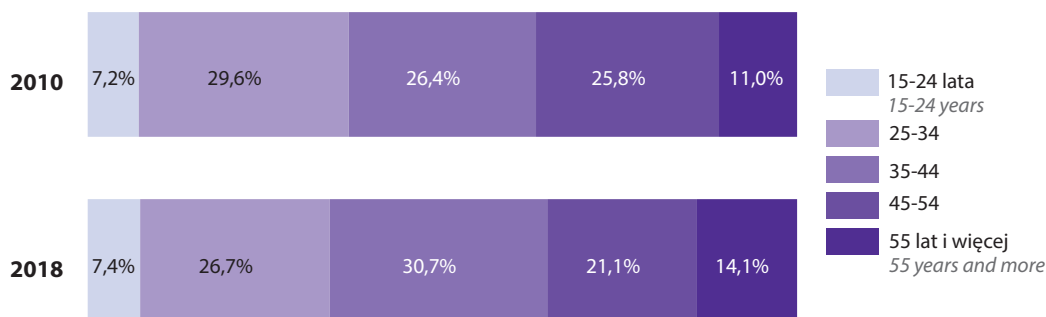
W IV kwartale 2018 r. pracowało 1849 tys. osób, w tym 1015 tys. mężczyzn i 834 tys. kobiet. W relacji do IV kwartału 2017 r. liczba pracujących zmniejszyła się o 1,6% (w kraju nieznacznie wzrosła). Liczba pracujących mężczyzn oraz kobiet zmniejszyła się odpowiednio o 1,5% i 1,9%. W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. zbiorowość pracujących zwiększyła się o 1,8% (w kraju wzrosła o 5,5%), odnotowano wzrost liczby pracujących kobiet i mężczyzn odpowiednio o 3,9% i 0,1%.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeśli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

W IV kwartale 2018 r. pracujący stanowili 50,8% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju 54,0%). Wyższy wskaźnik zatrudnienia odnotowano dla mężczyzn (58,5%) niż dla kobiet (43,8%). W ujęciu rocznym poziom zaangażowania zawodowego ogółem obniżył się o 0,4 p. proc., przy czym dla mężczyzn również o 0,4 p. proc., a dla kobiet o 0,5 p. proc. W relacji do IV kwartału 2010 r. wystąpił wzrost wskaźnika zatrudnienia o 2,9 p. proc. (w kraju o 3,8 p. proc.). Odnotowano wzrost zaangażowania zawodowego zarówno kobiet, jak i mężczyzn odpowiednio o: 3,3 p. proc. i 2,6 p. proc.

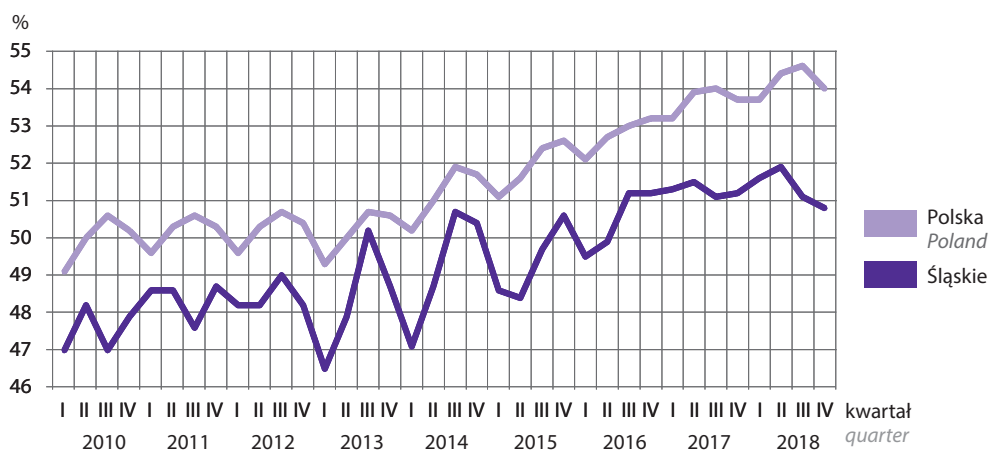
Wykres 21. Struktura pracujących według wieku w województwie śląskim w IV kwartale
Chart 21. Structure of employed persons by age in Śląskie Voivodship in the IV quarter

W IV kwartale 2018 r., biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, wśród pracujących dominowały osoby z wykształceniem wyższym (35,0%) oraz policealnym i średnim zawodowym (32,0%). Najmniej pracujących legitymowało się wykształceniem gimnazjalnym i niższym (2,9%). Pracujące kobiety były lepiej wykształcone niż mężczyźni. Średnim i wyższym poziomem wykształcenia legitymowało się 83,3% pracujących kobiet wobec 68,2% pracujących mężczyzn o takim samym poziomie wykształcenia. Na każdym poziomie wykształcenia wskaźnik zatrudnienia dla mężczyzn był wyższy niż dla kobiet.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

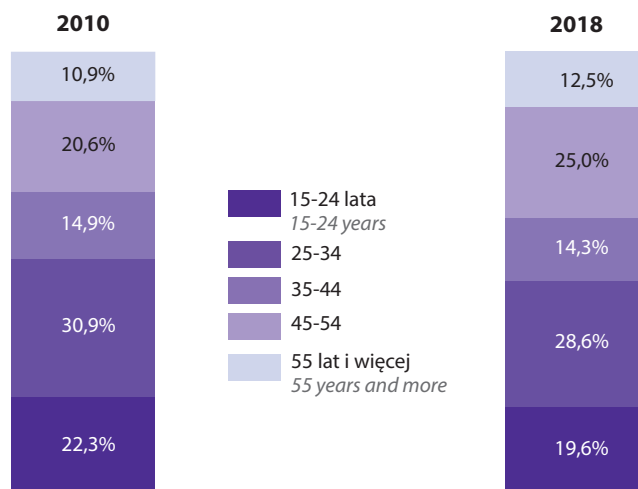
Wykres 22. Wskaźnik zatrudnienia
Chart 22. *Employment rate*

Zbiorowość bezrobotnych w IV kwartale 2018 r. liczyła 55 tys. osób. W porównaniu z analogicznym kwartałem 2017 r. nastąpił spadek ogólnej liczby bezrobotnych o 19,1% (w kraju o 15,6%), w tym spadek bezrobotnych mężczyzn o 1 tys. (o 2,9%) i kobiet o 12 tys. (o 35,3%). W relacji do IV kwartału 2010 r. odnotowano spadek liczby bezrobotnych ogółem o 68,6% (w kraju o 59,4%). Populacja bezrobotnych kobiet i mężczyzn obniżyła się odpowiednio o: 76,3% i 60,2%.

Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Wykres 23. Struktura bezrobotnych według wieku w województwie śląskim w IV kwartale
Chart 23. *Structure of unemployed persons by age in Śląskie Voivodship in the IV quarter*

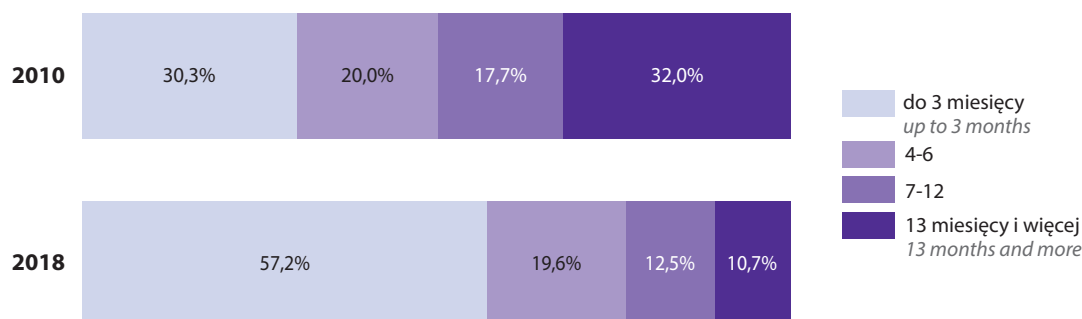

Pod względem poziomu wykształcenia, wśród bezrobotnych dominowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 38,2%. Osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym stanowiły 20,0% bezrobotnych, gimnazjalnym i niższym – 18,2%, a wyższym i średnim ogólnokształcącym – po 12,7%.

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2018 r. wyniósł 7,7 miesiąca (w kraju 9,5) i był krótszy o 1,9 miesiąca niż w IV kwartale 2017 r. Przeciętnie dłużej trwało poszukiwanie pracy przez mężczyzn (8,2 miesiąca) niż przez kobiety (6,9 miesiąca). W kraju przeciętnie krócej poszukiwały pracy kobiety (9,4 miesiąca) niż mężczyźni (9,6 miesiąca).

Wykres 24. Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w województwie śląskim w IV kwartale

Chart 24. Structure of unemployed persons according to the period of looking for a job in Śląskie Voivodship in the IV quarter

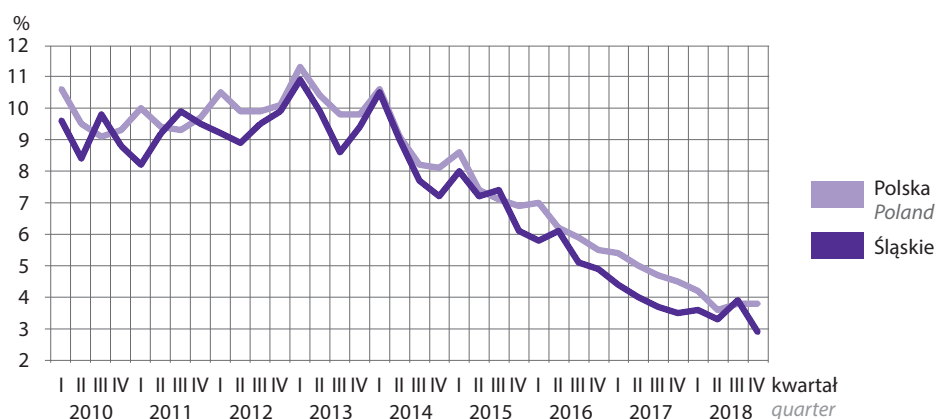
W województwie śląskim liczba bezrobotnych poszukujących pracy przez okres dłuższy niż 1 rok wyniosła 6 tys. osób. Udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 10,9% (26,5% w IV kwartale 2017 r.).

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2018 r. wyniosła 2,9% (w kraju 3,8%) i była niższa o 0,6 p. proc. w porównaniu z IV kwartałem 2017 r. (w kraju o 0,7 p. proc.) oraz niższa o 5,9 p. proc. w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. (w kraju o 5,5 p. proc.).

W IV kwartale 2018 r. stopa bezrobocia dla mężczyzn wyniosła 3,1%, a dla kobiet 2,6%.

Wykres 25. Stopa bezrobocia

Chart 25. Unemployment rate

Stopę bezrobocia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

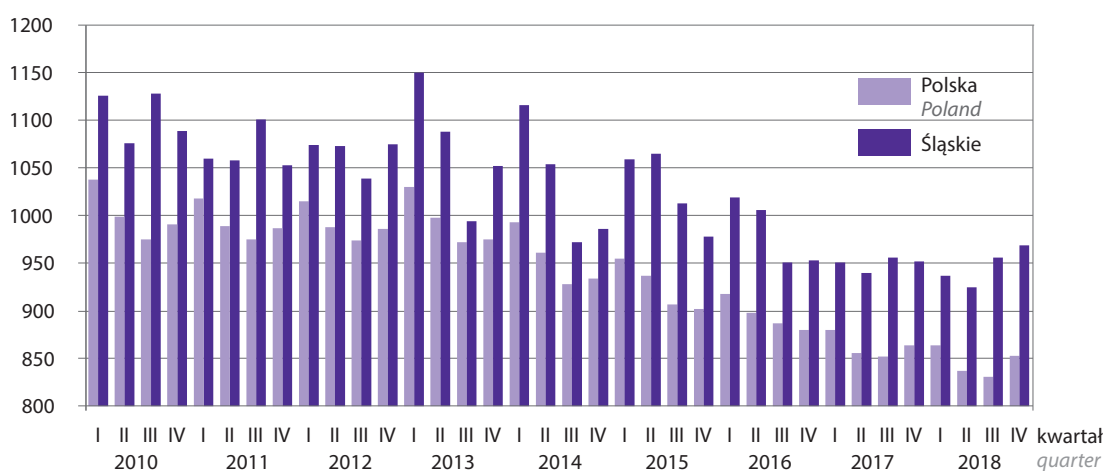
Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano dla osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (16,1%), natomiast najniższą wśród osób z wykształceniem wyższym (1,1%). Stopa bezrobocia dla osób w wieku 15-24 lata wyniosła 7,4% i była ponad 2,5-krotnie wyższa niż dla całej populacji.

Zbiorowość biernych zawodowo w IV kwartale 2018 r. liczyła 1736 tys. osób i stanowiła 47,7% ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju 43,9%). Liczba biernych zawodowo zwiększyła się o 0,9% w relacji do IV kwartału 2017 r., natomiast obniżyła się o 3,7% w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. Wśród ogółu biernych zawodowo przeważały kobiety (60,5%).

Na 1000 osób pracujących przypadało 969 osób niepracujących, tj. bezrobotnych i biernych zawodowo (w kraju 853 osoby). W IV kwartale 2010 r. obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi wynosiło 1089 osób (w kraju 991), a w IV kwartale 2017 r. – 952 osoby (w kraju 864).

Wykres 26. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących

Chart 26. Number of non-working persons per 1000 working persons

Populacja biernych zawodowo nieposzukujących pracy w IV kwartale 2018 r. liczyła 1730 tys. osób (99,7%), tj. więcej niż w IV kwartale 2017 r. (o 0,9%). Najczęstszymi przyczynami bierności były:

- emerytura (56,5% nieposzukujących pracy),
- obowiązki rodzinne związane z prowadzeniem domu (14,8%),
- nauka, uzupełnienie kwalifikacji (14,2%),
- choroba, niepełnosprawność (9,9%).

Spośród ogólnej liczby biernych zawodowo 1400 tys. uprzednio pracowało, tj. 80,6%. Głównymi przyczynami zaprzestania pracy były: emerytura, renta (66,5% uprzednio pracujących), opieka nad dzieckiem lub inną osobą wymagającą opieki (7,7%) oraz względy rodzinne, osobiste (6,6%).

Dane prezentujące rynek pracy w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach, udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – informacja sygnałna dostępna co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim” – informacja sygnałna dostępna co kwartał,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Wynagrodzenia Wages and salaries

W 2018 r. w województwie śląskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w skali roku w większym stopniu niż w roku poprzednim. W porównaniu z 2017 r. zwiększył się czas przepracowany oraz wzrosło średnie wynagrodzenie za godzinę pracy.

W 2018 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim wyniosło 4970,73 zł i wzrosło w porównaniu z rokiem poprzednim o 8,3% (wobec wzrostu o 5,0% w 2017 r.). W relacji do 2010 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto było wyższe o 35,2%. W kraju odnotowano wzrost przeciętnego wynagrodzenia brutto zarówno w relacji do 2017 r., jak i 2010 r. odpowiednio o: 7,1% i 41,2%.

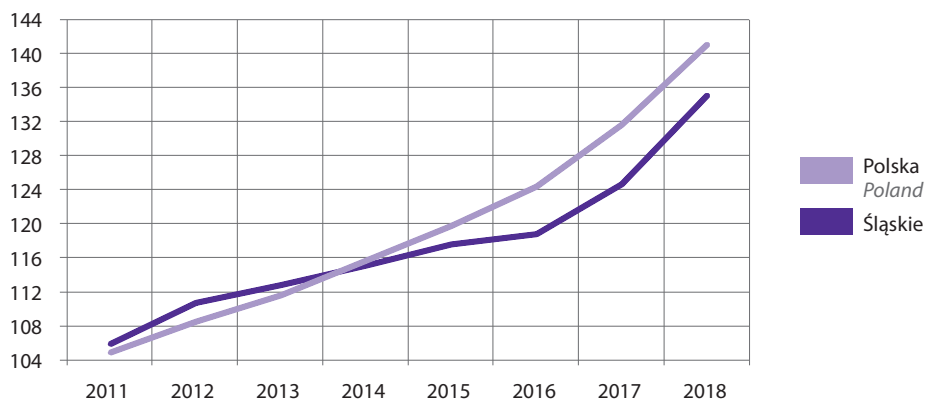
Tabela 9. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw
Table 9. Average monthly gross wages and salaries in the business enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018		
	w zł in PLN			2010 = 100	2017 = 100	
Polska Poland	3434,62	4121,41	4530,47	4852,29	141,2	107,1
Śląskie	3675,31	4329,71	4590,73	4970,73	135,2	108,3
Katowice	.	5325,28*	5271,76*	5672,36	x	107,6

Przeciętne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Wykres 27. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
Przeciętne miesięczne 2010 = 100

Chart 27. Indices of average monthly gross wages and salaries in the business enterprise sector
Average monthly 2010 = 100

W województwie śląskim relacja przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw do średniej krajowej w 2018 r. wyniosła 102,4% i poprawiła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,1 p. proc., natomiast w odniesieniu do 2010 r. pogorszyła się o 4,6 p. proc.

Tabela 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim

Table 10. Average monthly gross wages and salaries in the business enterprise sector in Śląskie Voivodship

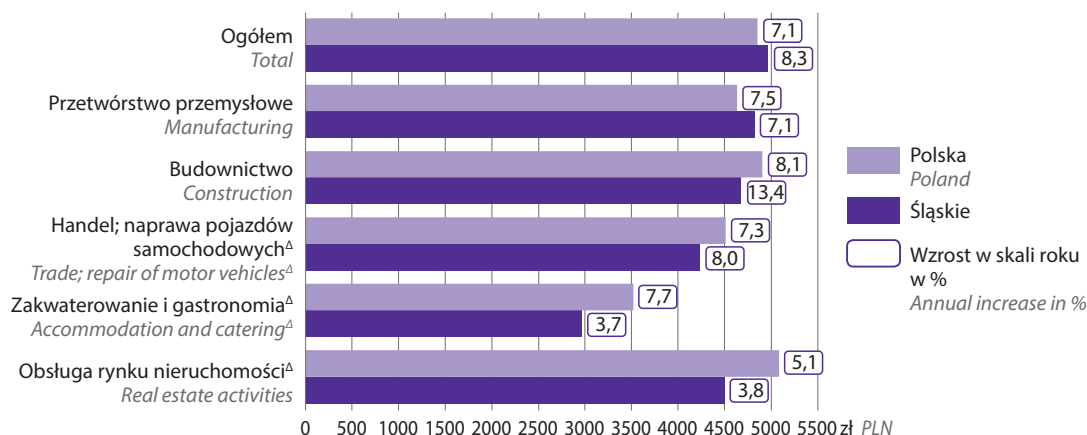
Wyszczególnienie Specification	2017				2018				w zł in PLN
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of the previous year=100								
Ogółem <i>Total</i>	104,1	103,7	104,1	105,0	106,1	108,6	108,1	108,3	4970,73
w tym: <i>of which:</i>									
Przemysł <i>Industry</i>	104,2	103,7	104,1	105,1	104,8	108,7	107,7	108,4	5464,42
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	105,4	101,3	102,9	106,8	97,9	113,2	110,8	113,0	7959,12
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	104,9	105,7	105,6	105,9	106,7	107,4	107,1	107,1	4824,86
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	106,0	102,3	103,6	103,0	132,3	117,8	111,7	111,7	7579,42
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	103,6	104,2	104,1	104,1	104,4	102,8	103,9	105,2	4659,24
Budownictwo <i>Construction</i>	105,1	103,1	104,5	105,9	110,9	111,7	113,8	113,4	4680,05
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a <i>Trade; repair of motor vehicles^a</i>	106,5	106,5	106,2	106,9	109,9	109,2	109,2	108,0	4230,17
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	103,0	103,5	103,7	104,2	106,7	106,7	107,5	107,1	4173,52
Zakwaterowanie i gastronomia ^a <i>Accommodation and catering^a</i>	107,6	108,5	110,0	109,1	107,3	105,5	106,2	103,7	2972,47
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	108,1	107,6	107,7	107,9	108,0	108,7	108,1	108,2	6671,94
Obsługa rynku nieruchomości ^a <i>Real estate activities</i>	104,3	103,9	103,5	104,2	103,7	102,5	103,8	103,8	4508,14
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a <i>Professional, scientific and technical activities^a</i>	100,1	101,4	100,4	101,3	107,6	108,3	106,9	108,0	5591,99
Administrowanie i działalność wspierająca ^a <i>Administrative and support service activities</i>	102,5	103,4	103,9	104,7	109,0	108,7	108,4	107,9	2953,28

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
a Does not include divisions: Research and experimental development as well as Veterinary activities.

W 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto odnotowano w większości sekcji sektora przedsiębiorstw. Wzrost wynagrodzeń wystąpił m.in. w: budownictwie (o 13,4%), górnictwie i wydobywaniu (o 13,0%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 11,7%).

Wykres 28. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2018 r.

Chart 28. Average monthly gross wages and salaries in the business enterprise sector in selected sections in 2018

Najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie śląskim w 2018 r. odnotowano w sekcji górnictwo i wydobywanie. Było ono wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw o 60,1%. Najniższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto odnotowano natomiast w administrowaniu i działalności wspierającej, tj. poniżej średniej wojewódzkiej o 40,6%.

W 2018 r. zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie śląskim przepracowali 1365,3 mln godzin, tj. o 3,8% więcej niż w roku poprzednim. Czas faktycznie przepracowany wzrósł m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 9,0%) oraz w górnictwie i wydobywaniu (o 7,9%), natomiast obniżył się w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,3%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 1,1%). Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 584,8 mln (42,8% ogólnej ich liczby), handel; naprawa pojazdów samochodowych – 191,9 mln (14,1%) oraz górnictwo i wydobywanie – 145,3 mln (10,6%), natomiast najmniej m.in. w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 17,1 mln (1,3%), zakwaterowanie i gastronomia – 18,4 mln (1,3%) oraz działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – 19,4 mln (1,4%). Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r. wyniósł 146 godzin (w 2017 r. – 145).

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w 2018 r. ukształtowało się na poziomie 34,01 zł i w porównaniu z 2017 r. wzrosło o 7,3%. Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymywali zatrudnieni w sekcjach górnictwo i wydobywanie – 54,64 zł oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 54,03 zł, a najniższe w sekcjach zakwaterowanie i gastronomia – 19,77 zł oraz administrowanie i działalność wspierająca – 20,00 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Świadczenia społeczne

Social benefits

W województwie śląskim w 2018 r. przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających świadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ukształtowała się na poziomie wyższym niż rok wcześniej. Odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto wypłacanej zarówno przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jak i przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

W 2018 r. w województwie śląskim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 1179,8 tys. osób. W relacji do 2017 r. odnotowano wzrost liczby pobierających świadczenia w formie emerytury i renty o 28,4 tys. osób (o 2,5%), natomiast w porównaniu z 2010 r. liczba świadczeniobiorców obniżyła się o 6,7 tys. osób (o 0,6%). W kraju przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów wyniosła 8812,8 tys. osób i była wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim o 279,3 tys. osób (o 3,3%), natomiast zmniejszyła się w porównaniu z 2010 r. o 53,3 tys. osób (o 0,6%).

Tabela 11. Świadczenia społeczne
Table 11. Social benefits

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				2010 = 100	2017 = 100
Polska Poland						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających emerytury i renty w tys.: Average monthly number of retirees and pensioners receiving retirement and other pension in thousands:						
wypłacone przez ZUS ^a paid by the Social Insurance Institution ^a	7491,4	7273,8	7358,2	7641,6	102,0	103,9
rolników indywidualnych individual farmers	1374,7	1203,2	1175,3	1171,2	85,2	99,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS ^a w zł Average gross monthly retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution ^a in PLN	1588,95	1980,96	2072,44	2161,65	136,0	104,3
w tym emerytura of which retirement pension	1698,35	2096,55	2182,45	2257,66	132,9	103,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average gross monthly retirement and other pension of individual farmers in PLN	954,68	1179,63	1200,00	1226,85	128,5	102,2
w tym emerytura of which retirement pension	996,18	1209,81	1221,69	1242,37	124,7	101,7

Tabela 11. Świadczenia społeczne (dok.)
 Table 11. Social benefits (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				2010 = 100	2017 = 100
Śląskie						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających emerytury i renty w tys.: Average monthly number of retirees and pensioners receiving retirement and other pension in thousands:						
wypłacana przez ZUS ^a paid by the Social Insurance Institution ^a	1138,7	1109,0	1115,4	1145,0	100,6	102,7
rolników indywidualnych individual farmers	47,8	38,3	36,0	34,8	72,8	96,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS ^a w zł Average gross monthly retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution ^a in PLN	1978,16	2429,61	2532,76	2622,91	132,6	103,6
w tym emerytura of which retirement pension	2068,60	2539,29	2645,19	2716,51	131,3	102,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average gross monthly retirement and other pension of individual farmers in PLN	1204,18	1402,70	1390,71	1405,75	116,7	101,1
w tym emerytura of which retirement pension	1271,72	1480,79	1462,40	1469,23	115,5	100,5

a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSWiA oraz MS nie uwzględnionymi w województwie.

a Including accidental pensions funded by the Social Insurance Fund and paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and the Ministry of Justice in conjunction with retirement pensions financed from the budget of the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration and the Ministry of Justice, as well as payments of agricultural benefits from the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and the Ministry of Justice not included in the voivodship.

Udział świadczeniobiorców Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z terenu województwa śląskiego w ogólnej liczbie emerytów i rencistów w kraju wyniósł 13,4% i obniżył się w porównaniu z 2017 r. o 0,1 p. proc.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 I 2009 r. do 30 VI 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

W 2018 r. przeciętna miesięczna liczba świadczeniobiorców Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wyniosła 1145,0 tys. osób, tj. o 2,7% więcej niż w 2017 r. i o 0,6% więcej niż w 2010 r. Przeciętna miesięczna liczba pobierających emerytury z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wyniosła 814,9 tys. osób (71,2% ogółem świadczeniobiorców ZUS) i wzrosła w porównaniu z 2017 r. o 5,6%. Liczba pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy wyniosła 111,6 tys. osób (9,7% ogółem świadczeniobiorców ZUS) i obniżyła się o 9,7% w relacji do 2017 r. Liczba pobierających renty rodzinne wyniosła 218,5 tys. osób i była niższa o 0,7% w porównaniu z rokiem poprzednim (19,1% ogółem świadczeniobiorców ZUS).

Tabela 12. Świadczenia społeczne w województwie śląskim
Table 12. Social benefits in Śląskie Voivodship

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.: Average monthly number of retirees and pensioners in thousands:	1148,6	1148,2	1147,6	1151,4	1177,6	1178,0	1178,4	1179,8
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 corresponding period of the previous year = 100	100,0	99,9	99,9	100,2	102,5	102,6	102,7	102,5
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS receiving benefits paid by the Social Insurance Institution	1112,1	1111,9	1111,5	1115,4	1142,2	1142,8	1143,4	1145,0
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 corresponding period of the previous year = 100	100,1	100,0	100,0	100,3	102,7	102,8	102,9	102,7
rolników indywidualnych individual farmers	36,5	36,3	36,1	36,0	35,4	35,2	35,0	34,8
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 corresponding period of the previous year = 100	96,8	96,5	96,5	96,5	97,0	97,0	97,0	96,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł.: Average monthly gross retirement and other pension in PLN:								
wypłacana przez ZUS paid by the Social Insurance Institution	2504,27	2514,48	2520,87	2532,76	2578,35	2604,59	2616,30	2622,91
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 corresponding period of the previous year = 100	101,8	101,9	101,9	102,2	103,0	103,6	103,8	103,6
rolników indywidualnych individual farmers	1385,89	1390,78	1390,84	1390,71	1398,01	1404,56	1406,10	1405,75
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 corresponding period of the previous year = 100	99,4	99,8	99,9	100,1	100,9	101,0	101,1	101,1

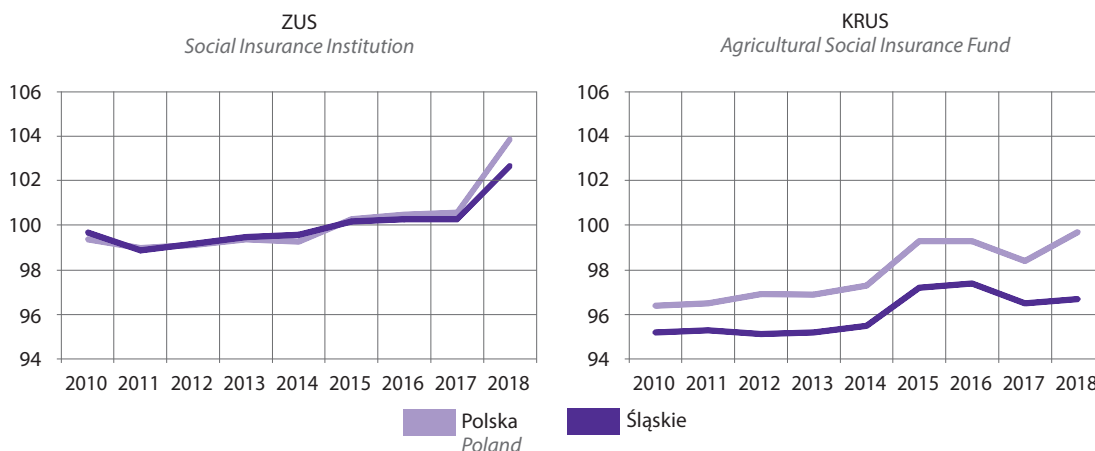
Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku, gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Świadczenia emerytalno-rentowe z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego pobierało 34,8 tys. osób, tj. mniej niż w latach 2017 i 2010 (odpowiednio o: 3,3% i 27,2%). Wśród świadczeniobiorców KRUS świadczenia emerytalne pobierało 28,4 tys. osób (81,7% ogółem świadczeniobiorców KRUS), tj. o 2,6% mniej niż w roku poprzednim. Liczba otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy wyniosła 5,2 tys. świadczeniobiorców KRUS, a liczba pobierających renty rodzinne – 1,1 tys., tj. mniej niż przed rokiem odpowiednio o: 6,5% i 2,8%.

Wykres 29. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów

Rok poprzedni = 100

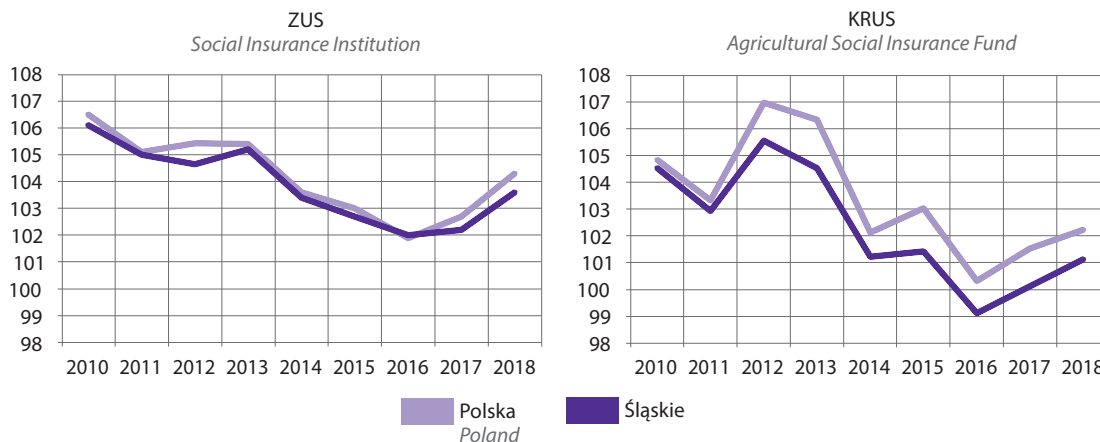
Chart 29. Indices of average monthly number of retirees and pensioners
Previous year = 100

Wykres 30. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto

Rok poprzedni = 100

Chart 30. Indices of average gross monthly retirement and other pension
Previous year = 100

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

W 2018 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w województwie śląskim wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyniosła 2622,91 zł i była wyższa zarówno w porównaniu z 2017 r. – o 90,15 zł (o 3,6%), jak i w relacji do 2010 r. – o 644,75 zł (o 32,6%). W kraju przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto, wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, wyniosła 2161,65 zł i była wyższa w porównaniu z poprzednim rokiem i 2010 r. odpowiednio o: 89,21 zł (4,3%) i 572,70 zł (36,0%).

Świadczenie emerytalno-rentowe w województwie śląskim wypłacane przez ZUS było wyższe w porównaniu ze świadczeniem emerytalno-rentowym z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w kraju o 461,26 zł (o 21,3%). Świadczenia wypłacane przez ZUS w 2018 r. były wyższe w porównaniu z 2017 r. i wyniosły: przeciętna miesięczna emerytura brutto – 2716,51 zł (wzrost o 2,7%), przeciętna miesięczna renta rodzinna brutto – 2462,52 zł i przeciętna miesięczna renta brutto z tytułu niezdolności do pracy – 2253,54 zł (wzrost świadczeń odpowiednio o: 3,9% i 6,4%).

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

W 2018 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w województwie wypłacana przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wyniosła 1405,75 zł i była wyższa zarówno w porównaniu z 2017 r. – o 15,04 zł, jak i z 2010 r. – o 201,57 zł (odpowiednio o: 1,1% i 16,7%). W kraju przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z KRUS wyniosła 1226,85 zł i była wyższa w porównaniu z poprzednim rokiem i 2010 r. odpowiednio o: 26,85 zł (2,2%) i 272,17 zł (28,5%). Świadczenie emerytalno-rentowe w województwie śląskim wypłacane przez KRUS było wyższe w porównaniu ze świadczeniem emerytalno-rentowym w kraju o 178,90 zł (o 14,6%). Przeciętna miesięczna emerytura brutto wyniosła 1469,23 zł i była wyższa o 0,5% w porównaniu z 2017 r. Wysokość przeciętnej miesięcznej renty brutto z tytułu niezdolności do pracy wyniosła 1079,40 zł i zwiększyła się o 3,0% w relacji do 2017 r. Przeciętna miesięczna renta rodzinna brutto wyniosła 1364,39 zł i w odniesieniu do poprzedniego roku wzrosła o 6,0%.

Wysokość świadczeń w województwie kształtowała się powyżej średniej krajowej. Pod względem wysokości przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto z ZUS i z KRUS, województwo plasowało się w obu przypadkach na pierwszym miejscu w kraju. Odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto wypłacanej przez ZUS i KRUS.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie śląskim znajdują się w publikacji „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” dostępnej co kwartał na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Ceny Prices

W województwie śląskim w 2018 r., w relacji do 2017 r., odnotowano wzrost cen większości towarów i usług konsumpcyjnych. Największy wpływ na wartość wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem miały wzrosty cen towarów i usług związanych z transportem, edukacją, żywnością i napojami bezalkoholowymi, mieszkaniem, zdrowiem, napojami alkoholowymi i wyrobami tytoniowymi oraz rekreacją i kulturą. Spadek cen odnotowano w grupie odzież i obuwie. Podobne tendencje odnotowano w kraju.

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany. Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim w 2018 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, były wyższe o 1,3% (w kraju o 1,6%). Wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług (podobnie w kraju). Najwyższy wzrost cen dotyczył towarów i usług w grupach: transport (o 3,7%), edukacja (o 2,6%), żywność i napoje bezalkoholowe (o 2,4%). Spadek cen odnotowano w grupie odzież i obuwie (o 3,6%).

Tabela 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Table 13. Price indices of consumer goods and services

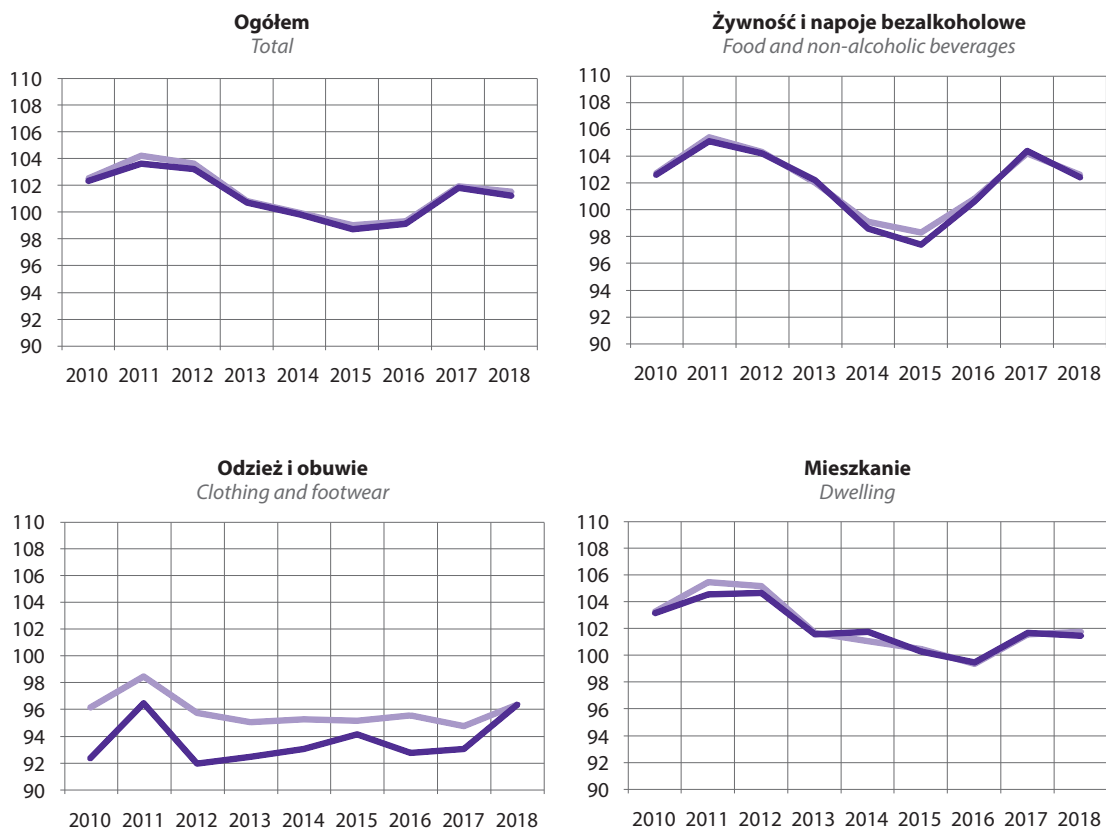
Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
Polska Poland					
Ogółem	102,6	99,1	102,0	101,6	<i>Total</i>
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,7	98,3	104,2	102,6	<i>Food and non-alkoholic beverages</i>
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,3	101,2	101,0	101,5	<i>Alcoholic beverages and tobacco</i>
Odzież i obuwie	96,2	95,2	94,8	96,4	<i>Clothing and footwear</i>
Mieszkanie	103,3	100,5	101,6	101,8	<i>Dwelling</i>
Zdrowie	102,9	101,9	101,2	102,0	<i>Health</i>
Transport	106,2	91,1	103,8	104,2	<i>Transport</i>
Rekreacja i kultura	99,7	100,7	101,4	101,3	<i>Recreation and culture</i>
Edukacja	102,7	101,1	101,2	102,4	<i>Education</i>

Tabela 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)
 Table 13. Price indices of consumer goods and services (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
Śląskie					
Ogółem	102,4	98,8	101,9	101,3	Total
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,6	97,4	104,4	102,4	Food and non-alkoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,8	101,5	101,0	100,9	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	92,4	94,2	93,1	96,4	Clothing and footwear
Mieszkanie	103,2	100,3	101,7	101,5	Dwelling
Zdrowie	102,8	101,3	101,1	101,4	Health
Transport	106,3	91,0	103,5	103,7	Transport
Rekreacja i kultura	100,1	100,4	101,0	100,5	Recreation and culture
Edukacja	102,6	100,4	100,9	102,6	Education

Wykres 31. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
 Rok poprzedni = 100

Chart 31. Price indices of consumer goods and services
 Previous year = 100

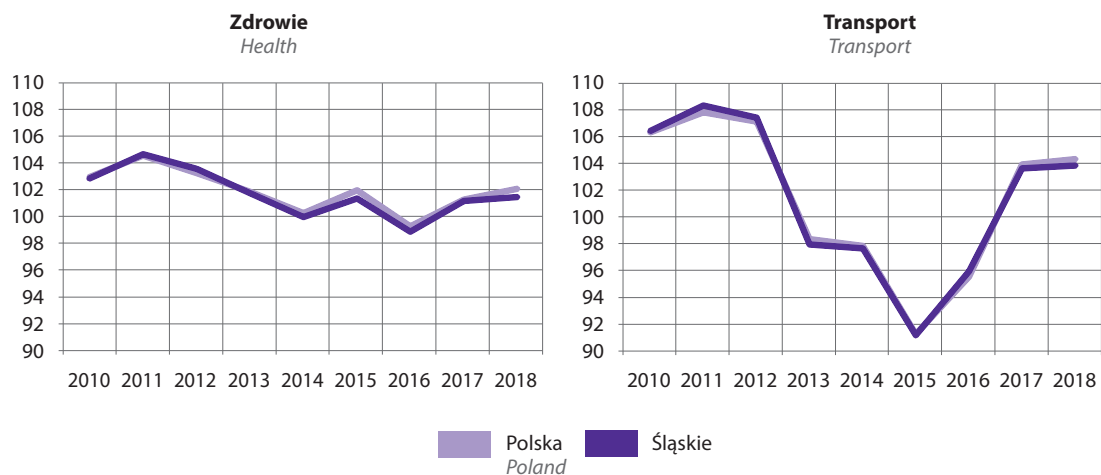

Wykres 31. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Rok poprzedni = 100

Chart 31. Price indices of consumer goods and services (cont.)

Previous year = 100

Analizując zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w kolejnych kwartałach 2018 r., w relacji do analogicznego okresu 2017 r., odnotowano wzrost cen w: III kwartale (o 1,5%), II kwartale i w I kwartale (po 1,4%) oraz w IV kwartale (o 0,8%). W poszczególnych kwartałach 2018 r. odnotowano wzrost cen w większości grup towarów i usług konsumpcyjnych, natomiast spadek cen w grupie odzież i obuwie; w I kwartale również w grupie transport.

Tabela 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim

Table 14. Price indices of consumer goods and services in Śląskie Voivodship

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of the previous year=100							
Ogółem Total	101,7	101,6	102,0	102,3	101,4	101,4	101,5	100,8
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	103,4	103,6	105,0	105,8	104,2	103,0	101,7	100,6
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages and tobacco	101,3	101,1	100,8	100,8	100,5	100,9	101,4	100,9
Odzież i obuwie Clothing and footwear	92,4	92,6	93,8	93,6	94,6	95,4	97,0	98,6
Mieszkanie Dwelling	101,2	101,5	101,7	102,2	101,5	101,6	101,6	101,3
Zdrowie Health	101,0	100,7	101,2	101,5	101,0	101,3	101,2	102,1
Transport Transport	108,9	103,2	101,3	101,0	98,3	104,1	107,9	104,8
Rekreacja i kultura Recreation and culture	99,6	101,8	101,2	101,6	101,1	100,1	100,8	100,1
Edukacja Education	100,4	100,4	100,3	102,4	102,7	102,7	102,8	102,5

W grudniu 2018 r. ceny większości badanych artykułów żywnościowych w województwie śląskim były wyższe w porównaniu z cenami w grudniu 2017 r. Podrożały m.in.: marchew (o 65,5%), cebula (o 59,0%) i ziemniaki (o 46,9%). Wyższa była cena bułki pszennej (o 12,8% – za 50 g), chleba mieszanego pszenno-żytniego (o 9,8%), kaszy jęczmiennej (o 3,5%) oraz czekolady mlecznej (o 6,3%). Podrożało również mięso: wołowe z kością rostbef i wieprzowe bez kości – schab środkowy (po 1,4%) oraz niektóre wędliny, np. kiełbasa suszona (o 2,8%) i szynka wieprzowa (o 2,1%). Mniej konsumenci płacili za: jabłka (o 32,5%), cukier biały kryształ (o 24,0%), jaja kurcze (o 16,0%), cytryny (o 13,4%), margarynę (o 10,5%) oraz olej rzepakowy produkcji krajowej (o 8,3%). W grupie artykułów nieżywnościowych konsumenci płacili więcej np. za baterię zlewozmywakową (o 14,4%), koszulę męską – długi rękaw (o 8,4%), kuchnię mikrofalową (o 7,5%) oraz mikser elektryczny (o 3,5%). Wzrosły ceny większości usług konsumpcyjnych m.in. opłata za: wywóz nieczystości niesegregowanych i segregowanych w budynkach wielorodzinnych (odpowiednio o: 14,2% i 2,4% – od osoby) oraz zimną i ciepłą wodę (odpowiednio o: 1,9% i 1,8%). Konsumenci płacili więcej np. za olej napędowy i benzynę bezołowiową 95-oktanową (odpowiednio o: 12,3% i 3,4%), natomiast mniej za węgiel kamienny (o 2,4%).

Źródłem informacji o **cenach detalicznych** prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu, z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu (do 2010 r. trzy razy w miesiącu).

Wykres 32. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie śląskim w 2018 r.

Chart 32. Price changes of selected consumer goods and services per year in Śląskie Voivodship in 2018

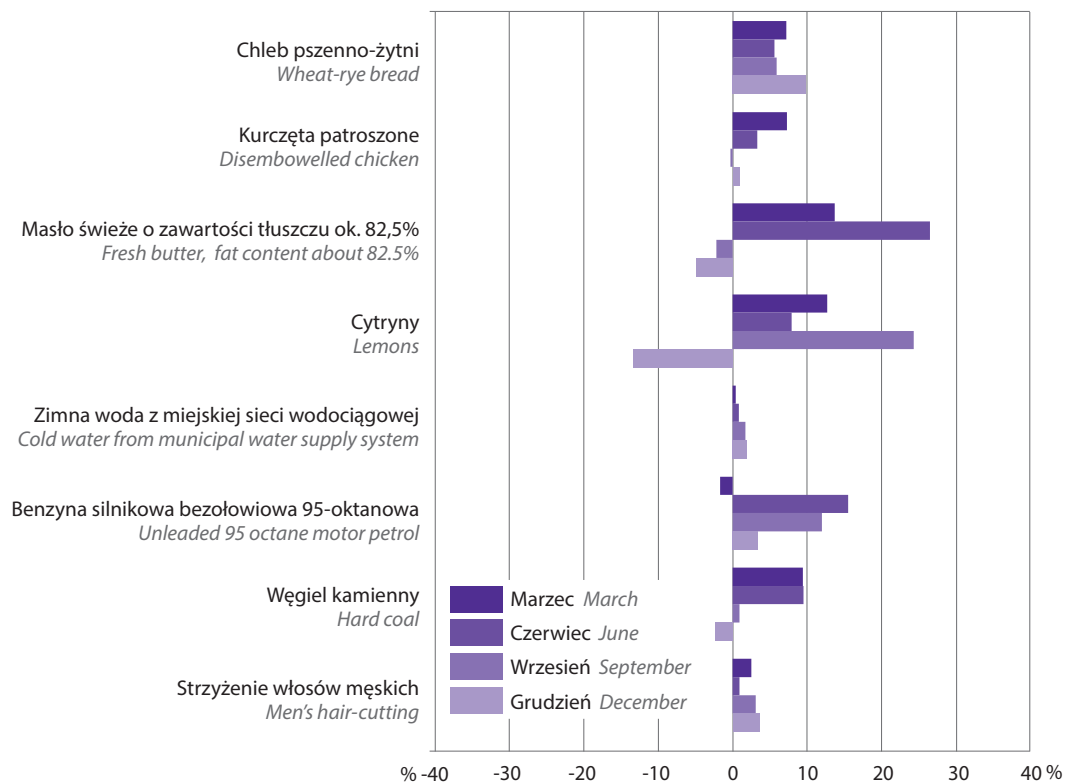

Tabela 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu
Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018		Specification
	w zł in PLN				XII 2017 = = 100	
Polska Poland						
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,08	2,21	2,31	2,56	110,8	Wheat-rye bread – per 0.5 kg
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) ^a – za 1 kg	13,68	13,79	17,30	17,16	99,2	Pork meat, boneless (centre loin) ^a – per kg
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,96	6,60	7,11	6,92	97,3	Disembowelled chicken – per kg
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	21,65	24,01	26,26	26,91	102,5	Pork ham, boiled – per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,67	2,80	2,78	2,71	97,5	Cows' milk, fat content 3-3.5%, sterilized – per l
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	4,27	3,98	6,75	6,54	96,9	Fresh butter, fat content about 82.5% – per 200 g
Cebula – za 1 kg	2,25	2,20	2,01	2,96	147,3	Onions – per kg
Ziemniaki – za 1 kg	1,43	1,19	1,13	1,59	140,7	Potatoes – per kg
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,94	2,44	2,62	2,13	81,3	White sugar, crystalized – per kg
Sok jabłkowy – za 1 kg	3,64	3,63	3,60	3,81	105,8	Apple juice – per l
Garnitur męski 2-częściowy, 50-80% wełny ^b – za 1 kpl.	467,17	662,30	665,00	606,31	x	Men's suit, 50-80% of wool ^b – per set
Półbuty męskie skórzane na podszwie nieskórzanej – za 1 parę	164,09	197,64	202,07	206,43	102,2	Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Ciepła woda – za 1 m ³	17,89	21,68	21,69	22,09	101,8	Hot water – per 1 m ³
Proszek do prania ^c – za 300 g	4,43	5,33	5,48	5,52	100,7	Washing powder ^c – per 300 g
Wizyta u lekarza specjalisty	69,63	90,26	100,85	106,31	105,4	Consultation of a specialist doctor
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	2,23	2,71	2,71	2,74	101,1	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Bilet do kina	15,23	18,39	19,58	19,90	101,6	Cinema ticket
Śląskie						
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,38	2,56	2,76	3,03	109,8	Wheat-rye bread – per 0.5 kg
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) ^a – za 1 kg	13,66	12,61	16,54	16,77	101,4	Pork meat, boneless (centre loin) ^a – per kg
Kurczęta patroszone – za 1 kg	6,24	6,92	6,86	6,92	100,9	Disembowelled chicken – per kg
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	21,98	23,75	25,31	25,83	102,1	Pork ham, boiled – per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,59	2,82	2,81	2,67	95,0	Cows' milk, fat content 3-3.5%, sterilized – per l
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	4,32	3,80	6,78	6,45	95,1	Fresh butter, fat content about 82.5% – per 200 g
Cebula – za 1 kg	2,18	2,24	1,95	3,10	159,0	Onions – per kg

Tabela 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)
 Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018		Specification
	w zł in PLN				XII 2017 = = 100	
Śląskie (dok.) (cont.)						
Ziemniaki – za 1 kg	1,55	1,08	0,98	1,44	146,9	Potatoes – per kg
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,90	2,42	2,71	2,06	76,0	White sugar, crystallized – per kg
Sok jabłkowy – za 1 kg	3,46	3,74	3,62	3,64	100,6	Apple juice – per l
Garnitur męski 2-częściowy, 50-80% wełny ^b – za 1 kpl.	478,45	813,99	891,23	670,25	x	Men's suit, 50-80% of wool ^b – per set
Półbuty męskie skórzane na podszwie nieskórzanej – za 1 parę	139,29	179,12	182,92	184,92	101,1	Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Ciepła woda – za 1 m ³	16,09	19,88	21,35	21,74	101,8	Hot water – per 1 m ³
Proszek do prania ^c – za 300 g	4,56	5,39	5,28	5,22	98,9	Washing powder ^c – per 300 g
Wizyta u lekarza specjalisty	69,00	95,94	106,25	107,50	101,2	Consultation of a specialist doctor
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	2,54	3,14	3,16	3,16	100,0	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Bilet do kina	16,53	20,21	20,61	20,29	98,4	Cinema ticket

a W 2010 r. i 2015 r. - mięso wieprzowe z kością (schab środkowy). b W 2010 r. – garnitur męski 2-częściowy z elanowełny, w 2015 r. – garnitur męski 2-częściowy z tkaniny z udziałem wełny. c W 2010 r. – za 400 g, w 2015 r. – za 280 g.

a In 2010 and 2015 – pork meat, bone-in (centre loin). b In 2010 - men's suit, fabrics of wool, in 2015 - men's suit, fabric of wool. c In 2010 – per 400 g, in 2015 - 280 g.

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Rolnictwo *Agriculture*

Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie śląskim w 2018 r. były mniejsze niż w 2017 r.; na spadek produkcji wpłynęło głównie gorsze plonowanie. Zbiory rzepaku i rzepiku były większe niż rok wcześniej. Na wyższy poziom produkcji rzepaku i rzepiku, pomimo gorszego plonowania, miała wpływ zwiększona powierzchnia ich uprawy w odniesieniu do poprzedniego roku.

W skali roku wzrosło pogłowie drobiu, natomiast zmniejszyło się pogłowie bydła, trzody chlewnej i owiec.

W odniesieniu do 2017 r. odnotowano spadek skupu ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych, a także żywca drobiowego i wieprzowego, wzrósł natomiast skup ziemniaków, żywca wołowego i mleka.

W 2018 r., w porównaniu z poprzednim rokiem, odnotowano wzrost cen skupu produktów roślinnych, natomiast spadek cen skupu produktów zwierzęcych (z wyjątkiem żywca drobiowego). W obrocie targowiskowym wzrosły ceny produktów roślinnych, zmniejszyła się natomiast cena za prosię na chów.

W 2017 r. w województwie śląskim, w porównaniu z 2016 r., odnotowano spadek globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała niższa wartość produkcji roślinnej i zwierzęcej. Zanotowano spadek końcowej produkcji rolniczej oraz towarowej produkcji rolniczej, będący wynikiem zmniejszenia się zarówno wartości produkcji roślinnej, jak i zwierzęcej.

Warunki agrometeorologiczne *Agrometeorological conditions*

Jesienią 2017 r. większość plantacji zbóż ozimych, z wyjątkiem późno sianej pszenicy, przed wejściem w stan zimowego spoczynku była dobrze rozkrzewiona. Warunki pogodowe w okresie siewów i wschodów upraw ozimych miały korzystny wpływ na kształtowanie się produkcji roślinnej w 2018 r.

Do 5 marca 2018 r. na polach zalegała pokrywa śnieżna, a temperatury w nocy oscylowały w granicach od minus 13°C do minus 17°C. Następnie wystąpiło ocieplenie i ponownie w drugiej połowie miesiąca ochłodziło się, odnotowano mrozy od minus 6°C do minus 10°C oraz opady śniegu. Opady deszczu w ciągu całego miesiąca były niewielkie i wyniosły około 30-40 mm. Stan uwilgotnienia gleb był bardzo słaby. Zboża, pomimo mroźnej zimy, przezimowały bardzo dobrze, w większości były rozkrzewione, w dobrym stanie. Stan rzepaku był średni, nieliczne plantacje wymarły, zwłaszcza położone na wzniesieniach lub w dolinach. Na drzewach i krzewach owocowych nie zanotowano uszkodzeń mrozowych. Plantacje jagodowe przeziębowały bardzo dobrze. Przebieg warunków meteorologicznych na przedwiośniu był bardzo niekorzystny, do końca miesiąca występowały mrozy, które uniemożliwiały prace polowe.

W kwietniu 2018 r. wilgotność gleby była niedostateczna, natomiast ilość ciepła potrzebna do wegetacji roślin była nadmierna. Zimowe zapasy wilgoci były bardzo małe, a ilość opadów w ciągu całego miesiąca była niewielka. Odnotowano niedobory wilgoci, szczególnie na glebach lekkich. Do końca miesiąca prace polowe i siewy zbóż jarych zostały zakończone. Stan wegetacji ozimin, w porównaniu ze średnią wieloletnią, był przyspieszony o około 1 tydzień. Kwitnienie drzew i krzewów owocowych odbywało się w prawidłowym terminie i było bardzo obfite. Warunki meteorologiczne w okresie kwitnienia drzew i krzewów owocowych były korzystne, oblot pszczół i owadów był bardzo dobry, co sprzyjało dobremu zapyleniu kwiatów. Siewy warzyw gruntowych rozpoczęto na początku miesiąca.

Długo utrzymująca się susza w kwietniu i na początku maja miała wpływ na wschody i wzrost warzyw. Opady deszczu, które wystąpiły w maju, poprawiły uwilgotnienie gleby i warunki ich wzrostu. W końcu miesiąca notowano prawidłowy wzrost i rozwój roślin oraz wyrównanie różnic we wzroście spowodowanych suszą.

Maj 2018 r. był miesiącem bardzo ciepłym. Nie odnotowano przygruntowych przymrozków. W końcu miesiąca żyto i jęczmień już przekwitły, pszenżyto i pszenica były wykłoszone. Jęczmień jary w większości był wykłoszony, pozostałe zboża jare były na początku kłoszenia, ich stan oceniono jako dobry. Rzepak i rzepik ozimy zakończył kwitnienie, dzięki sprzyjającej pogodzie zapylenie było dobre, jednak jego stan oceniono jako poniżej przeciętny. Rzepak jary rozpoczął kwitnienie. Stan ziemniaków, buraków i roślin okopowych pastewnych był przeciętny, wschody były słabe, niewyrównane. Trawy na łąkach i pastwiskach były w dobrym stanie, na ukończeniu był pierwszy pokos traw.

W czerwcu 2018 r. wilgotność gleby była niewystarczająca, natomiast ilość ciepła potrzebna do wegetacji roślin była dostateczna. Czerwiec był miesiącem bardzo ciepłym. W końcu miesiąca zboża ozime były średnio wyrosnięte, wszystkie zakończyły kwitnienie, na słabszych glebach plantacje przerzedziły się. Stan zbóż jarych oceniono jako średni, wszystkie gatunki zbóż jarych były w fazie kwitnienia. Stan plantacji rzepaku ozimego był słaby do średniego, rośliny były niskie, słabo wyrosnięte z małą liczbą rozgałęzień. Rzepak jary był w fazie końca kwitnienia, jego stan oceniono jako przeciętny. Ziemniaki wczesne zakończyły kwitnienie, ziemniaki średnio późne jeszcze nie kwitły, ich stan oceniono jako dobry. Buraki i rośliny okopowe pastewne miały po kilkanaście liści, ich stan był dobry.

W lipcu 2018 r. zarówno wilgotność gleby, jak i ilość ciepła potrzebna do wegetacji roślin była wystarczająca. Opady miały głównie charakter burzowy, towarzyszyły im silne wiatry i lokalne gradobicia. Spowodowało to wyleganie zbóż. Duża ilość opadów złagodziła skutki suszy w uprawach okopowych, pastewnych i na łąkach. Żniwa były przyspieszone o 7-10 dni, a zaawansowanie prac żniwnych było większe niż w analogicznym okresie 2017 r.

Sierpień 2018 r. był miesiącem bardzo ciepłym. Opady występowały lokalnie, miały charakter burzowy, którym towarzyszyły silne wiatry i gradobicia. Wilgotność gleby była bardzo niska, występowały objawy suszy, co nie sprzyjało siewom poplonów i wschodom roślin. Żniwa na terenie województwa zostały ukończone do 5 sierpnia. Ziarno zbóż nie wymagało dosuszania, jego jakość była dobra. W końcu miesiąca trwał jeszcze zbiór słomy po zbożach. Sianokosy (drugi pokos) zostały zakończone, odrost trawy był bardzo mały. Ziemniaki zaczęły zasychać, stan buraków i kukurydzy był bardzo słaby.

Zarówno ilość ciepła, jak i wilgotność gleby potrzebne do wegetacji roślin we wrześniu 2018 r. były wystarczające. Wschody rzepaku oraz zbóż ozimych były dobre. Dzięki poprawie uwilgotnienia gleby zaawansowanie orek, prac uprawowych i siewów ozimin było lepsze niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Październik 2018 r. był miesiącem bardzo ciepłym. Uwilgotnienie gleby było wystarczające, co sprzyjało wschodom ozimin. Przebieg warunków agrometeorologicznych sprzyjał dokończeniu siewów zbóż i przyspieszył zbiory kukurydzy na ziarno.

Temperatury w pierwszych dwóch dekadach listopada 2018 r. były dodatnie, w dzień przekraczały 10°C, w nocy oscylowały w granicach 4-9°C. W ostatniej dekadzie miesiąca temperatury w dzień zawierały się w przedziale 0-5°C, a w nocy występowały przymrozki do minus 8°C. Opady występowały w pierwszych dwóch dekadach miesiąca w postaci deszczu, natomiast w trzeciej dekadzie na terenie całego województwa odnotowano niewielkie opady śniegu, który utrzymał się do końca miesiąca. Przebieg pogody w trzeciej dekadzie miesiąca utrudnił wykonanie orek zimowych. Większość plantacji zbóż ozimych rozkrzewiła się jesienią, z wyjątkiem późno sianej pszenicy, co dobrze rokowało dla prawidłowego przezimowania. W końcu miesiąca wegetacja roślin została przerwana.

Tabela 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Table 16. Selected data on agriculture

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Polska Poland					
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zboża podstawowe z mieszkankami zbożowymi	34,9	36,7	40,0	32,3	basic cereals with cereal mixed
rzepak i rzepik	23,6	28,5	29,5	25,8	rape and turnip rape
ziemniaki ^b	219	210	279	251	potatoes ^b
buraki cukrowe	484	520	679	584	sugar beets

Tabela 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (cd.)
Table 16. Selected data on agriculture (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
<i>Polska Poland</i>					
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu):					<i>Livestocking per 100 ha of agricultural land in heads (as of June):</i>
bydło	38,6 ^b	41,0	42,0	42,3	<i>cattle</i>
trzoda chlewna	102,6 ^b	80,0	77,7	80,6	<i>pigs</i>
owce	1,8 ^b	1,6	1,8	1,9	<i>sheep</i>
drób kurzy	1031,5 ^b	1004,6	1215,0	1242,1	<i>poultry</i>
Przeciętne ceny skupu w zł:					<i>Average procurement prices in PLN:</i>
ziarno pszenicy za 1 dt	59,84	66,83	66,44	72,62	<i>wheat grain per 1 dt</i>
ziarno żyta za 1 dt	42,12	51,42	54,67	59,67	<i>rye grains per 1 dt</i>
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	50,86	51,15	52,46	42,58	<i>edible potatoes (without the early ones) per 1 dt</i>
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,56	6,02	6,35	6,58	<i>cattle (excluding calves) for slaughter per 1 kg</i>
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,89	4,30	5,05	4,48	<i>pigs for slaughter per 1 kg</i>
mleko krowie za 1 l	1,07	1,13	1,39	1,35	<i>cow's milk per 1 l</i>
Ceny na targowiskach w zł:					<i>Prices on marketplaces in PLN:</i>
ziarno pszenicy za 1 dt	64,91	75,59	78,86	83,63	<i>wheat grain per 1 dt</i>
ziarno żyta za 1 dt	48,58	58,67	63,23	67,10	<i>rye grain per 1 dt</i>
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	98,51	82,04	87,43	96,95	<i>edible potatoes (without the early ones) per 1 dt</i>
prosię na chów za 1 szt.	130,20	154,03	183,96	182,01	<i>piglet for breeding per 1 head</i>
<i>Śląskie</i>					
Plony z 1 ha w dt:					<i>Yields per 1 ha in dt:</i>
zboża podstawowe z mieszkaniami zbożowymi	30,2	35,9	41,2	35,9	<i>basic cereals with cereal mixed</i>
rzepak i rzepik	18,0	28,7	29,2	27,4	<i>rape and turnip rape</i>
ziemniaki ^b	184	163	221	236	<i>potatoes^b</i>
buraki cukrowe	454	585	721	601	<i>sugar beets</i>
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu):					<i>Livestocking per 100 ha of agricultural land in heads (as of June):</i>
bydło	32,6 ^b	34,3	34,0	32,8	<i>cattle</i>
trzoda chlewna	89,2 ^b	70,5	63,4	59,3	<i>pigs</i>
owce	3,3 ^b	3,6	3,2	3,0	<i>sheep</i>
drób kurzy	2033,6 ^b	2482,2	2205,2	2313,6	<i>poultry</i>

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych; w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. b dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a Including crops in kitchen gardens; in 2010 without kitchen gardens. b The Agricultural Census data.

Tabela 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)
 Table 16. Selected data on agriculture (cont.)

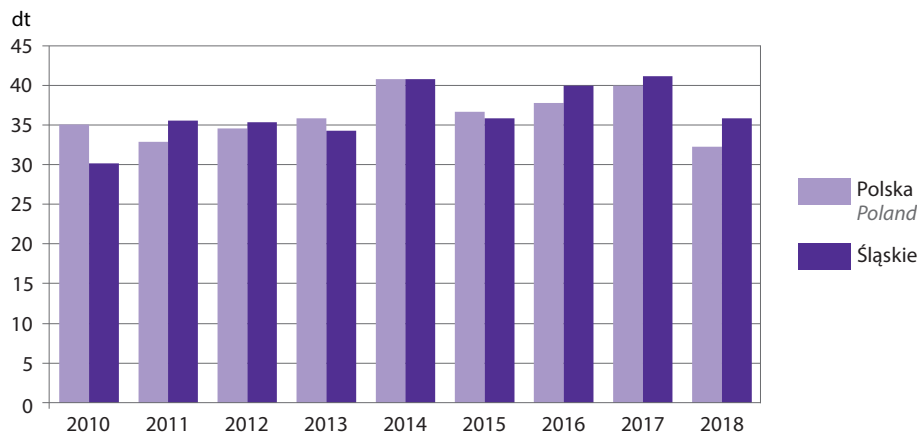
Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Śląskie					
Przeciętne ceny skupu w zł:					Average procurement prices in PLN:
ziarno pszenicy za 1 dt	59,95	65,61	65,92	72,16	wheat grain per 1 dt
ziarno żyta za 1 dt	41,72	50,18	56,40	62,42	rye grain per 1 dt
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	78,79	52,27	60,28	68,56	edible potatos (without the early ones) per 1 dt
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,45	5,86	6,01	5,08	cattle (excluding calves) for slaughter per 1 kg
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,78	4,12	5,11	4,41	pigs for slaughter per 1 kg
mleko krowie za 1 l	1,02	1,15	1,38	1,34	cow's milk per 1 l
Ceny na targowiskach w zł:					Prices on marketplaces in PLN:
ziarno pszenicy za 1 dt	72,02	83,92	83,62	88,53	wheat grain per 1 dt
ziarno żyta za 1 dt	61,01	68,99	73,94	77,38	rye grain per 1 dt
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	111,45	81,15	92,69	96,96	edible potatos (without the early ones) per 1 dt
prosię na chów za 1 szt.	166,27	224,67	235,27	226,02	piglet for breeding per 1 head

Produkcja roślinna

Crop output

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2018 r. wyniosła 191,0 tys. ha i wzrosła w porównaniu z poprzednim rokiem o 0,4%, natomiast w odniesieniu do 2010 r. zmniejszyła się o 3,6%. Plonowanie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosło 35,9 dt z 1 ha i było gorsze niż przed rokiem (o 12,9%), natomiast lepsze niż w 2010 r. (o 18,9%). Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie w porównaniu ze średnimi plonami w kraju były wyższe o 11,1%. Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2018 r. oszacowano na 685,8 tys. ton, tj. o 12,5% mniej niż przed rokiem, ale o 14,4% więcej niż w 2010 r.

Wykres 33. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha
 Chart 33. Yields of basic cereals with cereal mixed for 1 ha

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2018 r. ukształtowała się na poziomie 25,3 tys. ha i wzrosła zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim (o 26,8%), jak i w odniesieniu do 2010 r. (o 21,9%). Plony wyniosły 27,4 dt z 1 ha, tj. o 6,2% więcej od przeciętnych plonów w kraju. Plonowanie rzepaku i rzepiku zmniejszyło się w porównaniu z poprzednim rokiem (o 6,2%), natomiast w odniesieniu do 2010 r. odnotowano wzrost (o 52,2%). Zbiory rzepaku i rzepiku w 2018 r. oszacowano na 69,2 tys. ton, tj. o 18,9% więcej niż w 2017 r. i o 86,0% więcej w odniesieniu do 2010 r.

Uprawa ziemniaków, łącznie z powierzchnią ziemniaków w ogrodach przydomowych, w 2018 r. zajmowała powierzchnię 7,6 tys. ha, tj. mniejszą niż w roku poprzednim i w 2010 r. odpowiednio o: 11,1% i 39,2%. Z 1 ha zebrano 236 dt ziemniaków, czyli więcej niż w 2017 r. (o 6,8%) i w 2010 r. (o 37,2%). Uzyskane plony ziemniaków były niższe od średnich plonów w kraju o 6,0%. Produkcja ziemniaków w województwie wyniosła 178,4 tys. ton, tj. mniej niż przed rokiem i w 2010 r. odpowiednio o: 5,0% i 16,5%.

Pogłowie zwierząt gospodarskich

Livestock

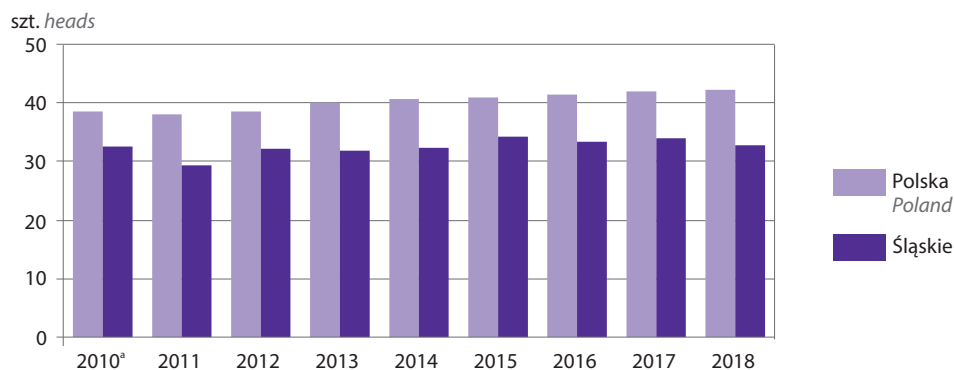
Pogłowie bydła w województwie śląskim w czerwcu 2018 r. osiągnęło poziom 122,1 tys. szt., co stanowiło 2,0% pogłowia bydła w kraju. Liczebność stada zmniejszyła się w skali roku o 3,4%, a w porównaniu z 2010 r. – o 5,6% (w kraju odnotowano wzrost zarówno w odniesieniu do 2017 r., jak i w stosunku do 2010 r. odpowiednio o: 0,9% i 8,3%). Spośród pogłowia bydła 38,0% stanowiły krowy, w tym 92,2% – krowy mleczne (dla kraju odsetki te wyniosły odpowiednio: 39,2% i 91,9%).

Badania **pogłowia trzody chlewnej** i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a badania **pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej** – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

Wykres 34. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych

Stan w czerwcu

Chart 34. Cattle density per 100 ha of agricultural land
As of June

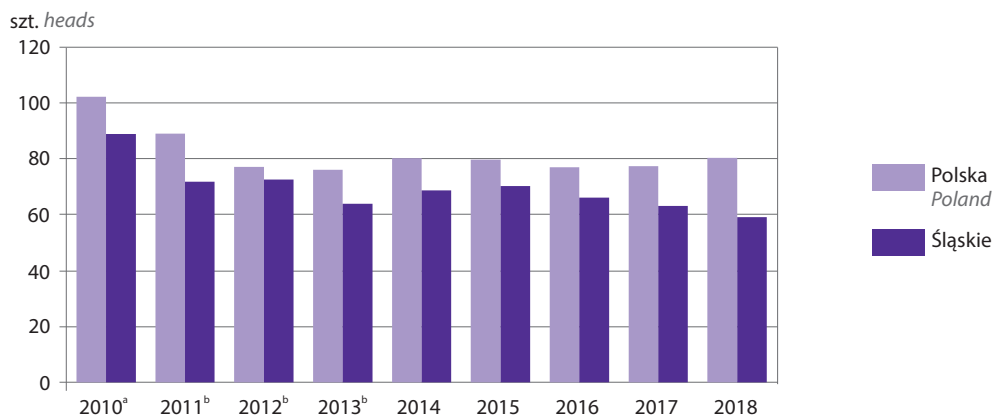
a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.
a Data of the Agricultural Census as of 30 VI.

Wykres 35. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych

Stan w czerwcu

Chart 35. Pig density per 100 ha of agricultural land

As of June

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. b Stan w końcu lipca.
 a Data of the Agricultural Census as of 30 VI. b As of the end of July.

Pogłowie świń w czerwcu 2018 r. wyniosło 220,4 tys. szt. (w tym 19,5 tys. szt., tj. 8,8%, stanowiły lochy). Udział trzody chlewnej województwa w krajowym pogłowie tych zwierząt wyniósł 1,9%. W porównaniu ze stanem w czerwcu 2017 r. wielkość stada świń zmniejszyła się o 6,4% (w kraju odnotowano wzrost o 4,2%). W odniesieniu do stanu odnotowanego w końcu lipca 2010 r. pogłowie trzody chlewnej zmniejszyło się o 37,1% (w kraju spadek ten wyniósł 20,4%).

Pogłowie owiec w województwie w czerwcu 2018 r. wyniosło 11,2 tys. szt., co stanowiło 4,0% pogłowia owiec w kraju. W skali roku liczebność stada owiec zmniejszyła się o 6,3%, a w porównaniu z 2010 r. – o 11,5%; w kraju odnotowano wzrost liczebności stada owiec zarówno w odniesieniu do 2017 r., jak i w porównaniu z 2010 r. odpowiednio o: 5,9% i 7,2%.

Liczebność stada drobiu w czerwcu 2018 r. w województwie ukształtowała się na poziomie 8932,6 tys. szt., co stanowiło 4,3% pogłowia drobiu w kraju. Zarówno w skali roku, jak i w odniesieniu do 2010 r. liczebność stada drobiu wzrosła odpowiednio o: 5,3% i 12,7%; także w kraju odnotowano wzrost zarówno w skali roku, jak i w porównaniu z 2010 r. odpowiednio o: 4,4% i 56,0%.

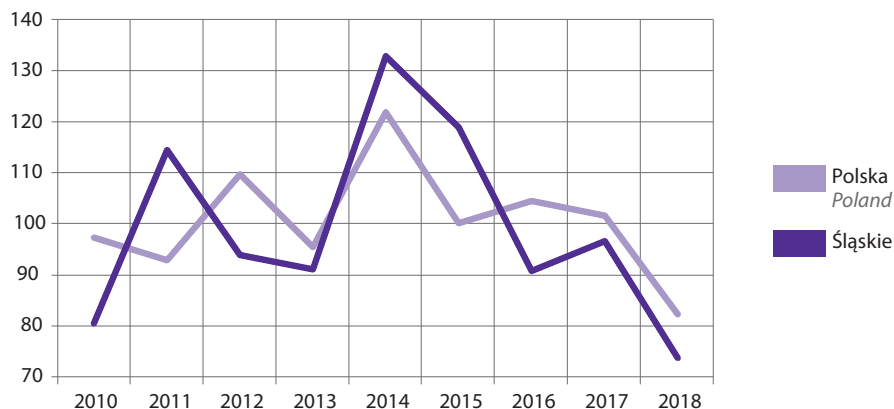
Skup produktów rolnych*Procurement of agricultural products*

W 2018 r. skupiono 117,0 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 1,4% skupu w kraju. Wartość skupu była niższa w porównaniu z poprzednim rokiem (o 26,3%), natomiast w odniesieniu do 2010 r. wzrosła o 0,3%; w kraju odnotowano spadek w skali roku (o 17,7%), natomiast wzrost w porównaniu z 2010 r. (o 4,2%).

Wykres 36. Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)

Rok poprzedni = 100

Chart 36. Indices of basic consumer and feed cereals (including cereal mixed, excluding seed) procurement
Previous year = 100

Skup ziemniaków ukształtował się na poziomie 6,9 tys. ton i był o 6,0% wyższy w porównaniu z poprzednim rokiem i ponad 4-krotnie wyższy niż w 2010 r. (w kraju odnotowano spadek skupu w skali roku o 5,0%, natomiast wzrost w odniesieniu do 2010 r. o 51,1%).

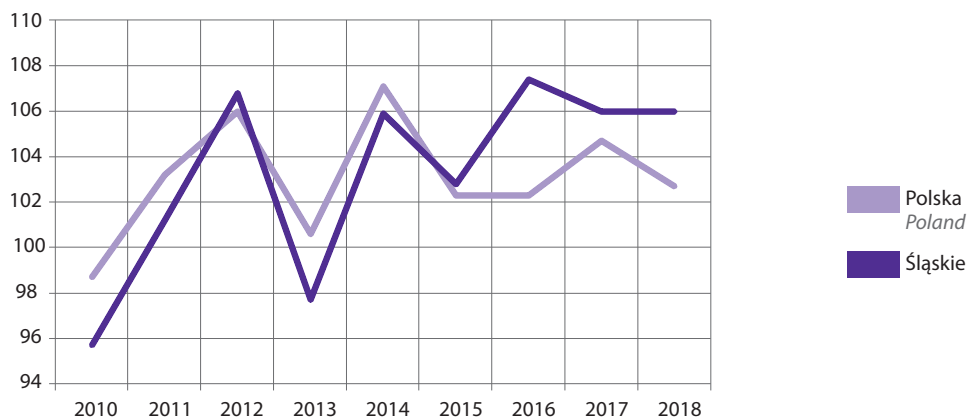
W 2018 r. skupiono 47,6 tys. ton żywca wieprzowego w wadze żywej, tj. mniej niż w 2017 r. (o 1,9%), i w 2010 r. (o 4,7%). Do skupu dostarczono 90,7 tys. ton żywca drobiowego, tj. o 10,6% mniej niż w 2017 r., ale o 6,1% więcej niż w 2010 r.

Skup mleka krowiego w 2018 r. wyniósł 248,4 mln litrów (stanowiło to 2,1% ogółu mleka skupionego w kraju) i był wyższy niż przed rokiem i w 2010 r. odpowiednio o: 6,0% i 38,6%. W kraju odnotowano wzrost skupu zarówno w odniesieniu do poprzedniego roku, jak i w porównaniu z 2010 r. odpowiednio o: 2,7% i 32,6%.

Wykres 37. Dynamika skupu mleka krowiego

Rok poprzedni = 100

Chart 37. Indices of cow's milk procurement
Previous year = 100

Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

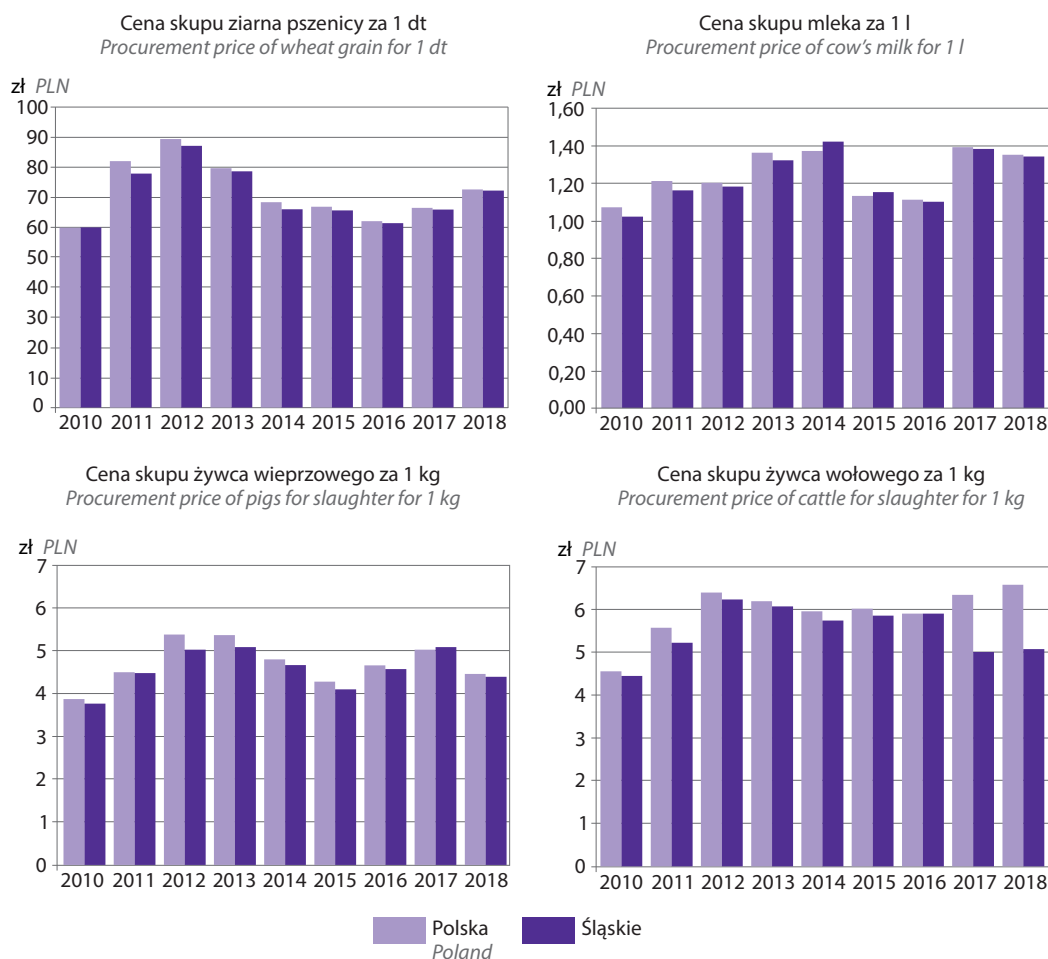
Procurement and marketplace prices of agricultural products

Przeciętna cena skupu ziarna pszenicy w województwie śląskim wyniosła 72,16 zł za 1 dt (w kraju – 72,62 zł) i była wyższa niż przed rokiem i w 2010 r. odpowiednio o: 9,5% i 20,4%. Za 1 dt ziarna pszenicy na targowiskach płacono średnio 88,53 zł (w kraju – 83,63 zł), tj. więcej niż w 2017 r. i 2010 r. odpowiednio o: 5,9% i 22,9%.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Średnia cena skupu ziarna żyta wyniosła 62,42 zł za 1 dt (w kraju – 59,67 zł) i była wyższa niż w 2017 r. (o 10,7%) i w 2010 r. (o 49,6%). Przepiętna cena ziarna żyta w obrocie targowiskowym ukształtowała się na poziomie 77,38 zł za 1 dt (w kraju – 67,10 zł) i wzrosła zarówno w porównaniu z poprzednim rokiem, jak i w odniesieniu do 2010 r. odpowiednio o: 4,7% i 26,8%.

Wykres 38. Ceny produktów rolnych w skupie
 Chart 38. Procurement prices of agricultural products

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Za ziemniaki jadalne (bez wczesnych) w skupie płacono średnio 68,56 zł za 1 dt (w kraju – 42,58 zł), tj. o 13,7% więcej niż przed rokiem, natomiast o 13,0% mniej niż w 2010 r. Na targowiskach przeciętna cena ziemniaków jadalnych wyniosła 96,96 zł za 1 dt (w kraju – 96,95 zł) i wzrosła w porównaniu z 2017 r. o 4,6%, natomiast w odniesieniu do 2010 r. zmniejszyła się o 13,0%.

Cena skupu żywca wołowego wynosiła 5,08 zł za 1 kg (w kraju – 6,58 zł) i była niższa o 15,5% w porównaniu z ceną uzyskaną w 2017 r., ale w odniesieniu do 2010 r. wzrosła o 14,2%.

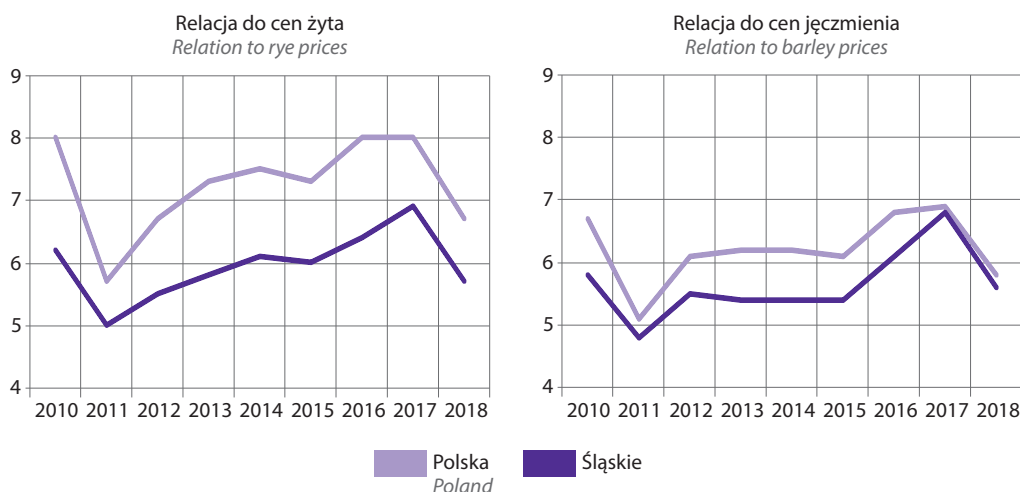
Cena żywca wieprzowego w skupie ukształtowała się na poziomie 4,41 zł za 1 kg (w kraju – 4,48 zł) i w porównaniu z 2017 r. zmniejszyła się o 13,7%, natomiast w stosunku do 2010 r. wzrosła o 16,7%.

Cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 3,57 zł za 1 kg (w kraju – 3,77 zł) i była wyższa o 2,1% w porównaniu z ceną zanotowaną w poprzednim roku i o 10,9% wyższa od ceny uzyskanej w 2010 r.

Za 1 l mleka krowiego w skupie płacono średnio 1,34 zł (w kraju – 1,35 zł), tj. mniej niż przed rokiem (o 3,2%), ale więcej niż w 2010 r. (o 31,4%).

Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta w 2018 r. pogorszyła się zarówno w odniesieniu do poprzedniego roku, jak i w porównaniu z 2010 r. Ukształtowała się ona na poziomie 5,7 (wobec 6,9 w 2017 r. i 6,2 w 2010 r.); w kraju relacja ta wyniosła 6,7 (8,0 w 2017 r. i 2010 r.). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w 2018 r. wyniosła 5,6 wobec 6,8 w 2017 r. i 5,8 w 2010 r. (w kraju relacja ta wyniosła odpowiednio: 5,8, 6,9 i 6,7).

Wykres 39. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia
Chart 39. *The relation of procurement prices of pigs for slaughter to market prices of rye and barley*

Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza

Gross, final and market agricultural output

Wartość produkcji globalnej w 2017 r., w odniesieniu do poprzedniego roku (w cenach stałych), spadła o 1,6%, przy czym produkcja roślinna obniżyła się o 2,3%, a produkcja zwierzęca – o 0,9%. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wartość omawianej produkcji wyniosła 7963 zł (w 2016 r. – 8393 zł, a w 2010 r. – 5524 zł).

W analizowanym roku udział województwa śląskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 2,8%.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku));
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Wartość produkcji końcowej w 2017 r. spadła w skali roku o 4,1%, przy czym spadek produkcji roślinnej wyniósł 9,8%, a zwierzęcej – 0,7%. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wartość omawianej produkcji wyniosła 6622 zł (w 2016 r. – 7127 zł, a w 2010 r. – 4478 zł).

W strukturze końcowej produkcji rolniczej przeważała produkcja zwierzęca, której udział ukształtował się na poziomie 65,0%, natomiast udział produkcji roślinnej wyniósł 35,0%.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

W 2017 r. w towarowej produkcji rolniczej odnotowano spadek produkcji ogółem (o 2,6%), przy spadku wartości produkcji roślinnej (o 5,2%) i zwierzęcej (o 1,1%). W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wartość omawianej produkcji wyniosła 6253 zł (w 2016 r. – 6586 zł, a w 2010 r. – 3962 zł). Udział towarowej produkcji rolniczej w końcowej produkcji rolniczej województwa w 2017 r. wyniósł 94,4% (w 2016 r. – 92,4%, a w 2010 r. – 88,5%).

W ogólnokrajowej produkcji końcowej udział województwa wyniósł 2,8%, a w produkcji towarowej – 2,9%.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Rolnictwo w województwie śląskim” – opracowanie sygnałowe dostępne co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Przemysł Industry

W 2018 r. w województwie śląskim produkcja sprzedana przemysłu była wyższa niż w roku poprzednim. Zanotowano również wzrost wydajności pracy, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia oraz przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w przemyśle.

W 2018 r. produkcja sprzedana przemysłu, w województwie śląskim osiągnęła wartość 235850,1 mln zł (w cenach bieżących) i była o 4,2% (w cenach stałych) wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim oraz o 15,3% wyższa niż w 2015 r. W kraju również odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu zarówno w odniesieniu do 2017 r., jak i 2015 r. odpowiednio o: 5,8% i 16,3%.

W województwie śląskim w kolejnych kwartalnych okresach narastających w 2018 r., w relacji do analogicznych okresów 2017 r., obserwowano wyższą produkcję sprzedaną przemysłu odpowiednio: w I kwartale – o 2,6%, w I półroczu – o 3,5%, w okresie trzech kwartałów – o 4,6% oraz w okresie roku – o 4,2%.

W 2018 r. województwo śląskie wytworzyło 16,2% krajowej produkcji sprzedanej przemysłu (druga lokata w kraju – po województwie mazowieckim).

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabela 17. Przemysł
Table 17. Industry

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018
Polska Poland			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł Sold production of industry (current prices) in PLN millions	1197028,5	1352954,7	1459501,9
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %	85,9	87,2	87,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. Average paid employment in industry in thousands	2510,7	2649,9	2719,0

Tabela 17. Przemysł (dok.)
Table 17. Industry (cont.)

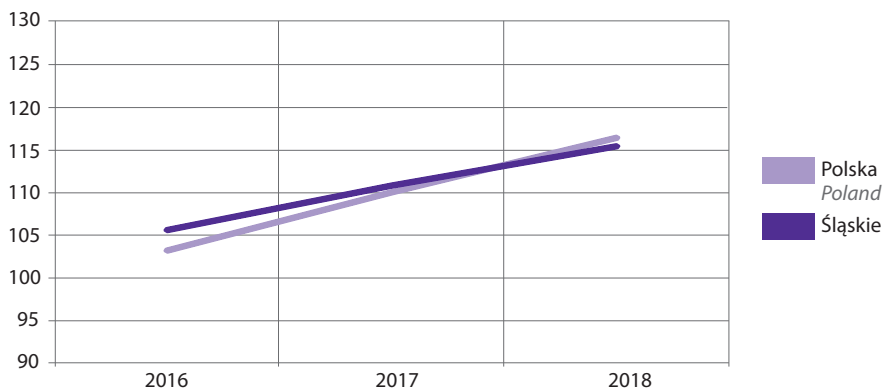
Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018
Śląskie			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł Sold production of industry (current prices) in PLN millions	194586,6	224219,9	235850,1
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %	83,3	84,9	84,7
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. Average paid employment in industry in thousands	426,8	436,3	446,4
Katowice			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł Sold production of industry (current prices) in PLN millions	18376,0	17094,0	18892,1
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %	32,3	37,1	38,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. Average paid employment in industry in thousands	73,9*	62,4*	61,5

Wartość produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) w 2018 r. w poszczególnych sekcjach kształtowała się następująco:

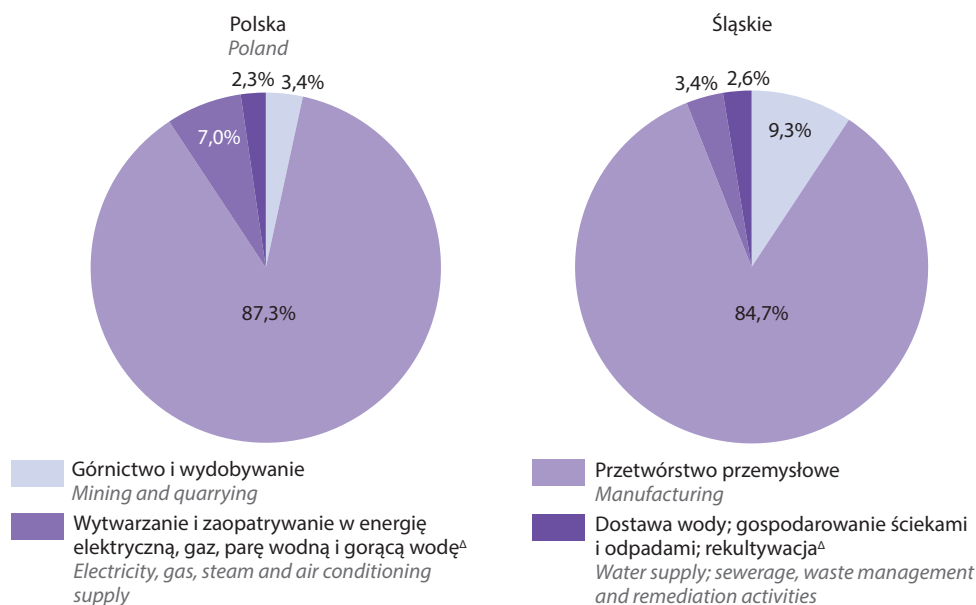
- w przetwórstwie przemysłowym – 199800,5 mln zł,
- w górnictwie i wydobywaniu – 21889,9 mln zł,
- w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 8118,5 mln zł,
- w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – 6041,2 mln zł.

Wykres 40. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
(ceny stałe)
2015 = 100

Chart 40. Indices of sold production of industry
(constant prices)
2015 = 100

Wykres 41. Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2018 r. (ceny bieżące)
 Chart 41. Structure of sold production of industry by NACE Rev. 2 sections in 2018 (current prices)

Wzrost produkcji w 2018 r., w stosunku do 2017 r., był wynikiem zwiększenia produkcji sprzedanej (w cenach stałych) we wszystkich sekcjach przemysłu, i tak w: wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 7,2%), przetwórstwie przemysłowym (o 4,2%), górnictwie i wydobywaniu (o 4,1%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 2,7%).

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wyższa niż przed rokiem była (w cenach stałych) produkcja m.in.: maszyn i urządzeń (o 26,2%), urządzeń elektrycznych (o 26,1%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 9,5%), napojów (o 6,4%), wyrobów z metali (o 6,4%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 4,8%) oraz artykułów spożywczych (o 3,4%). Spadek wystąpił m.in. w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 2,1%) oraz metali (o 0,2%).

Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Tabela 18. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim
 (ceny stałe)

Table 18. Indices of sold production of industry in Śląskie Voivodship
 (constant prices)

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of the previous year = 100							
Ogółem Total	107,4	105,0	104,5	104,9	102,6	103,5	104,6	104,2
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	95,9	94,7	90,7	89,3	107,5	105,2	105,0	104,1
w tym: of which:								
Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu) Mining of coal and lignite	96,5	94,3	90,1	88,6	106,3	103,9	104,0	103,3

Tabela 18. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim (cd.)
 Table 18. Indices of sold production of industry in Śląskie Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of the previous year = 100							
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	108,9	106,0	105,8	106,6	102,2	103,6	104,7	104,2
w tym: of which:								
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	102,5	102,6	102,5	106,2	108,7	108,2	106,8	103,4
Produkcja wyrobów tekstylnych <i>Manufacture of textiles</i>	123,8	123,9	101,2	101,6	99,5	99,5	101,3	103,1
Produkcja odzieży <i>Manufacture of wearing apparel</i>	107,3	103,8	103,6	106,3	99,0	106,8	105,5	107,9
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>	113,7	111,2	112,0	112,4	113,9	112,4	108,5	101,7
Produkcja papieru i wyrobów z papieru <i>Manufacture of paper and paper products</i>	112,8	116,7	116,7	118,7	108,3	106,5	108,1	109,0
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	105,2	103,8	103,0	103,2	91,4	98,3	99,8	101,5
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	116,9	116,4	120,0	119,9	110,0	111,2	110,2	112,0
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	113,4	109,8	110,9	110,7	105,9	108,7	108,4	109,5
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	112,8	110,3	108,0	109,0	104,7	103,7	104,1	104,8
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	115,7	114,6	117,4	117,9	101,6	99,8	100,1	99,8
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	104,3	101,4	101,5	102,3	111,3	110,3	108,0	106,4
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	124,5	116,3	110,7	106,5	104,2	107,3	115,6	116,9

Tabela 18. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim (dok.)
 Table 18. Indices of sold production of industry in Śląskie Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of the previous year = 100							
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)								
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	95,3	94,2	95,0	106,9	125,7	128,2	141,6	126,2
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	108,5	104,3	102,6	102,4	92,3	95,6	97,9	97,9
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego Manufacture of other transport equipment	98,0	93,7	110,0	105,6	132,9	120,5	114,5	111,6
Produkcja mebli Manufacture of furniture	109,8	107,5	105,0	106,0	106,8	114,2	111,8	109,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	102,9	104,3	105,5	104,0	101,1	99,2	103,4	107,2
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	102,5	106,3	106,7	105,9	103,3	103,6	102,2	102,7
w tym: of which:								
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody Water collection, treatment and supply	104,2	104,8	104,8	103,9	100,6	99,9	100,7	100,6
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków Sewerage	104,8	103,1	100,1	102,0	101,7	103,4	106,2	107,6
Gospodarka odpadami, odzysk surowców ^Δ Waste collection, treatment and disposal activities, materials recovery	101,9	109,4	110,8	108,8	104,6	105,6	102,1	103,2

W 2018 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 446,4 tys. osób, tj. wyższym o 2,3% w porównaniu z 2017 r. Wzrost przeciętnej liczby zatrudnionych odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (o 3,4%). Niższe niż przed rokiem przeciętne zatrudnienie wystąpiło w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,8%), w górnictwie i wydobywaniu (o 0,3%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 0,3%).

Wykres 42. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle

2015 = 100

Chart 42. Indices of average paid employment in industry

2015 = 100

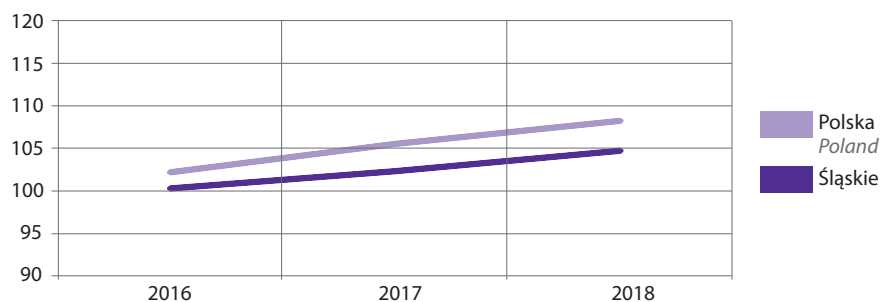
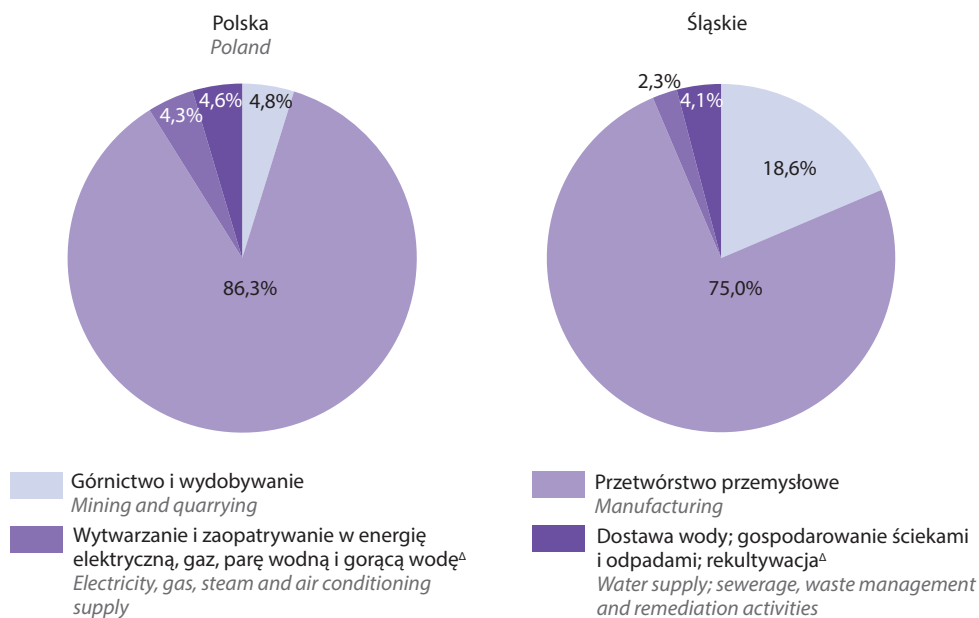
Wykres 43. Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2018 r.

Chart 43. Structure of average paid employment in industry by NACE Rev. 2 sections in 2018

Wydajność pracy w przemyśle w 2018 r., mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, była wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem zarówno w województwie śląskim (o 1,9%), jak i w kraju (o 3,1%).

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo

Construction

W 2018 r. w województwie śląskim odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w porównaniu z rokiem poprzednim. Wyższa niż przed rokiem była również wartość produkcji budowlano-montażowej. Odnotowano wzrost wydajności pracy w budownictwie, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia.

W 2018 r. w województwie śląskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 26790,6 mln zł i zwiększyła się o 13,0% w stosunku do 2017 r. (w kraju wzrosła o 25,2%). W 2018 r. województwo śląskie wytworzyło 11,2% krajowej produkcji sprzedanej budownictwa (3. lokata w kraju – po województwie mazowieckim i wielkopolskim). Zarówno w województwie, jak i w kraju odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w 2018 r., w porównaniu z 2010 r., odpowiednio o: 56,1% i 49,2%.

Dane o **produkcji sprzedanej budownictwa** dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabela 19. Budownictwo
Table 19. Construction

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
Polska Poland				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł Sold production of construction (current prices) in PLN millions	160403,9	181990,4	191257,1	239462,3
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %	51,5	47,8	44,0	42,6
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. Average paid employment in construction in thousands	442,8	386,0	387,0	407,5
Śląskie				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł Sold production of construction (current prices) in PLN millions	17182,9	19556,9	23707,6	26790,6
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %	56,5	56,7	44,8	45,7
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. Average paid employment in construction in thousands	61,6	54,1	51,3	53,9

Tabela 19. Budownictwo (dok.)

Table 19. Construction (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
Katowice				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of construction (current prices) in PLN millions</i>	3565,7	3533,2	3422,0	4379,0
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % <i>Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %</i>	53,0	56,8	51,8	40,0
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. <i>Average paid employment in construction in thousands</i>	11,9	8,7	7,8	8,4

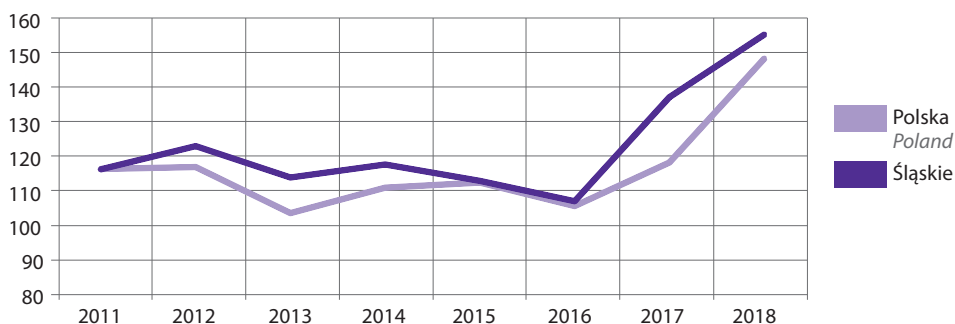
W województwie śląskim produkcja budowlano-montażowa w 2018 r. wyniosła 12240,6 mln zł (45,7% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w skali roku o 15,1%. W kraju odnotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej o 21,3% w odniesieniu do 2017 r.

Wykres 44. Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)

2010 = 100

Chart 44. Indices of sold production of construction (current prices)

2010 = 100

Wykres 45. Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)

2010 = 100

Chart 45. Indices of construction and assembly production (current prices)

2010 = 100

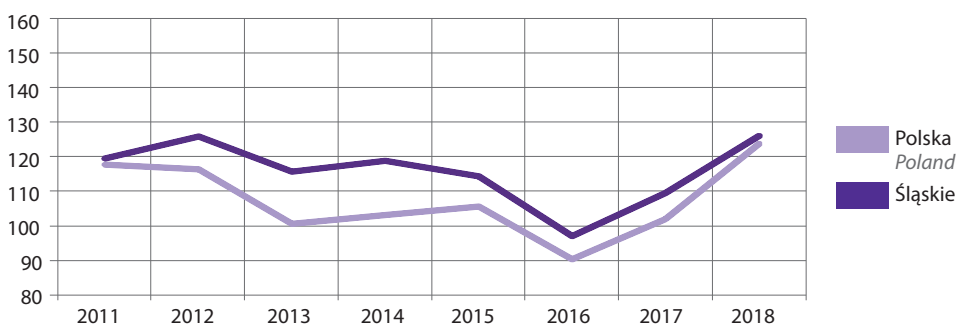

Tabela 20. Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie śląskim (ceny bieżące)

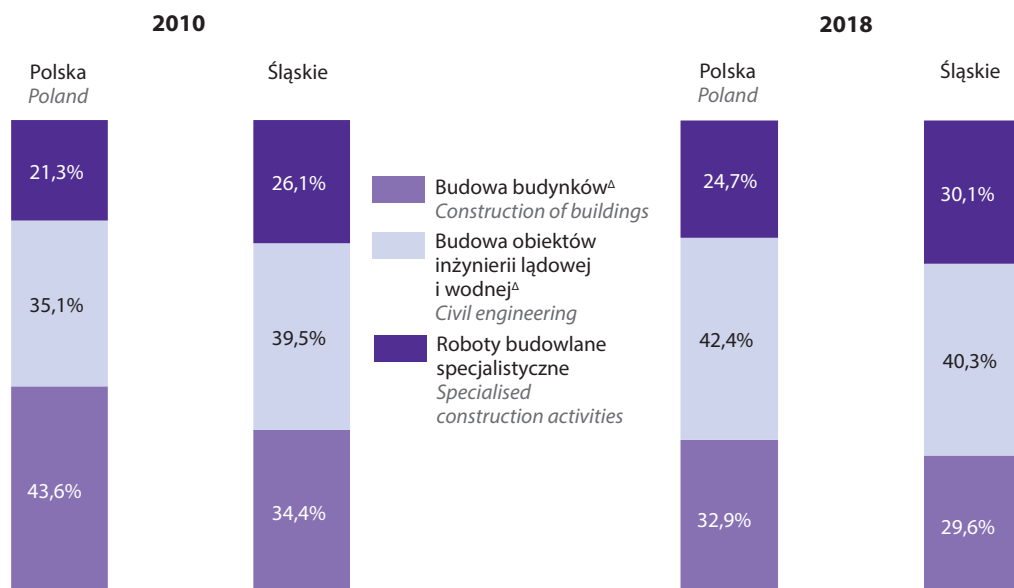
Table 20. Indices of construction and assembly production in Śląskie Voivodship (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of the previous year = 100							
Ogółem Total	98,6	103,9	108,8	112,8	135,9	122,5	118,9	115,1
Budowa budynków ^A Construction of buildings	91,0	96,3	103,1	109,6	127,9	128,2	122,5	118,4
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A Civil engineering	101,8	102,6	99,5	108,4	147,9	146,0	148,1	131,1
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	103,6	111,6	123,1	120,6	133,7	99,9	92,8	96,8

W 2018 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej w ujęciu rocznym odnotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 31,1%) oraz budową budynków (o 18,4%). Spadek produkcji sprzedanej odnotowano w jednostkach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 3,2%). W 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, w strukturze produkcji budowlano-montażowej zwiększył się udział przedsiębiorstw specjalizujących się głównie w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 4,9 p. proc. do 40,3%) oraz zajmujących się budową budynków (o 0,8 p. proc. do 29,6%). Zmniejszył się natomiast udział przedsiębiorstw specjalizujących się w wykonywaniu robót budowlanych specjalistycznych (o 5,7 p. proc. do 30,1%).

Wykres 46. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007

Chart 46. Structure of construction and assembly production by NACE Rev. 2 divisions

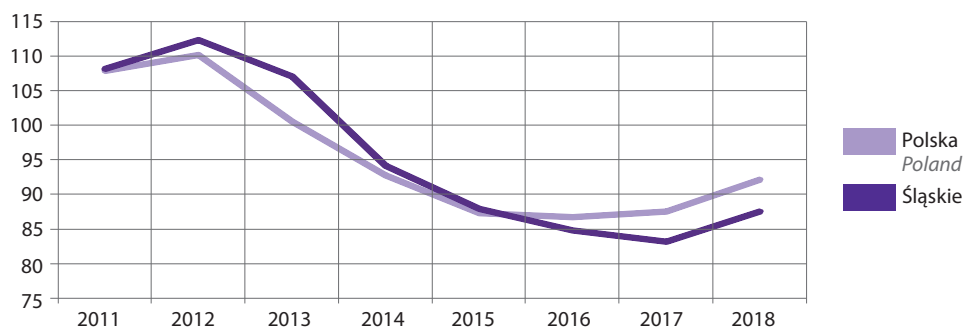

Wykres 47. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie

2010 = 100

Chart 47. Indices of average paid employment in construction

2010 = 100

Wzrostowi produkcji sprzedanej budownictwa w 2018 r., w porównaniu z 2017 r., towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji o 5,2%. W kraju przeciętne zatrudnienie w budownictwie zwiększyło się o 5,3%. Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, była wyższa (w cenach bieżących) niż przed rokiem zarówno w województwie śląskim (o 7,4%), jak i w kraju (o 18,9%).

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo mieszkaniowe

Residential construction

Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie śląskim w 2018 r. były lepsze niż rok wcześniej. Wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania, mieszkań na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania była mniejsza niż przed rokiem.

W 2018 r. w województwie śląskim oddano do użytkowania 12480 mieszkań, tj. o 2,1% więcej niż przed rokiem (w 2017 r. wzrost o 11,0%) i o 22,3% więcej niż w 2010 r. Był to kolejny rok poprawy efektów budownictwa mieszkaniowego po spadku w 2014 r. W kraju liczba oddanych mieszkań wzrosła o 3,8% w odniesieniu do roku poprzedniego (przed rokiem wzrost o 9,2%) i o 36,2% w porównaniu z 2010 r.

Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

Tabela 21. Budownictwo mieszkaniowe
Table 21. Residential construction

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
Polska Poland				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	3,5	3,8	4,6	4,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area of completed dwelling in m²</i>	106,1	99,8	92,7	90,3
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności <i>Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project per 1000 population</i>	4,5	4,9	6,5	6,7
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings in which construction has begun per 1000 population</i>	4,1	4,4	5,4	5,8
Śląskie				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	2,2	2,2	2,7	2,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area of completed dwelling in m²</i>	127,1	119,8	112,6	112,0
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności <i>Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project per 1000 population</i>	3,0	3,0	4,3	4,4
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings in which construction has begun per 1000 population</i>	2,6	2,4	2,9	4,1

Tabela 21. Budownictwo mieszkaniowe (dok.)

Table 21. Residential construction (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
Katowice				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	3,6	3,9	5,5	3,0
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area of completed dwelling in m²</i>	79,1	63,2	64,7	73,4
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności <i>Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project per 1000 population</i>	3,2	6,3	11,1	12,5
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings in which construction has begun per 1000 population</i>	5,3	4,5	4,8	10,5

Wykres 48. Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania

2010 = 100

Chart 48. Indices of dwellings completed

2010 = 100

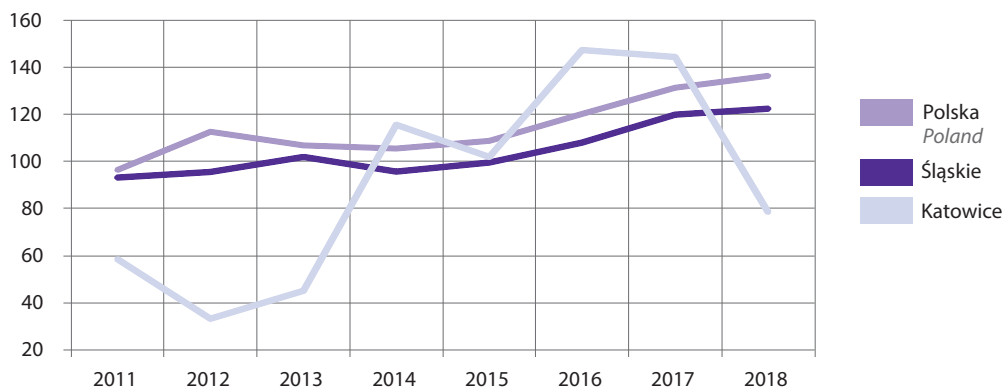
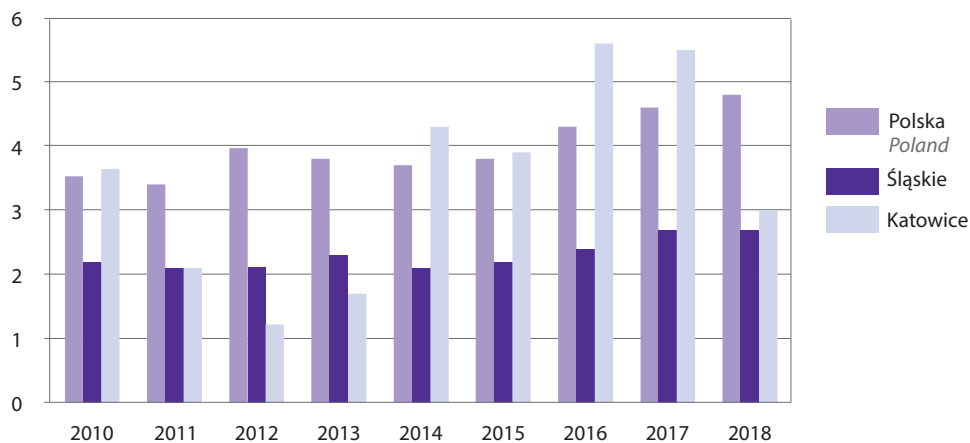
Wykres 49. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności

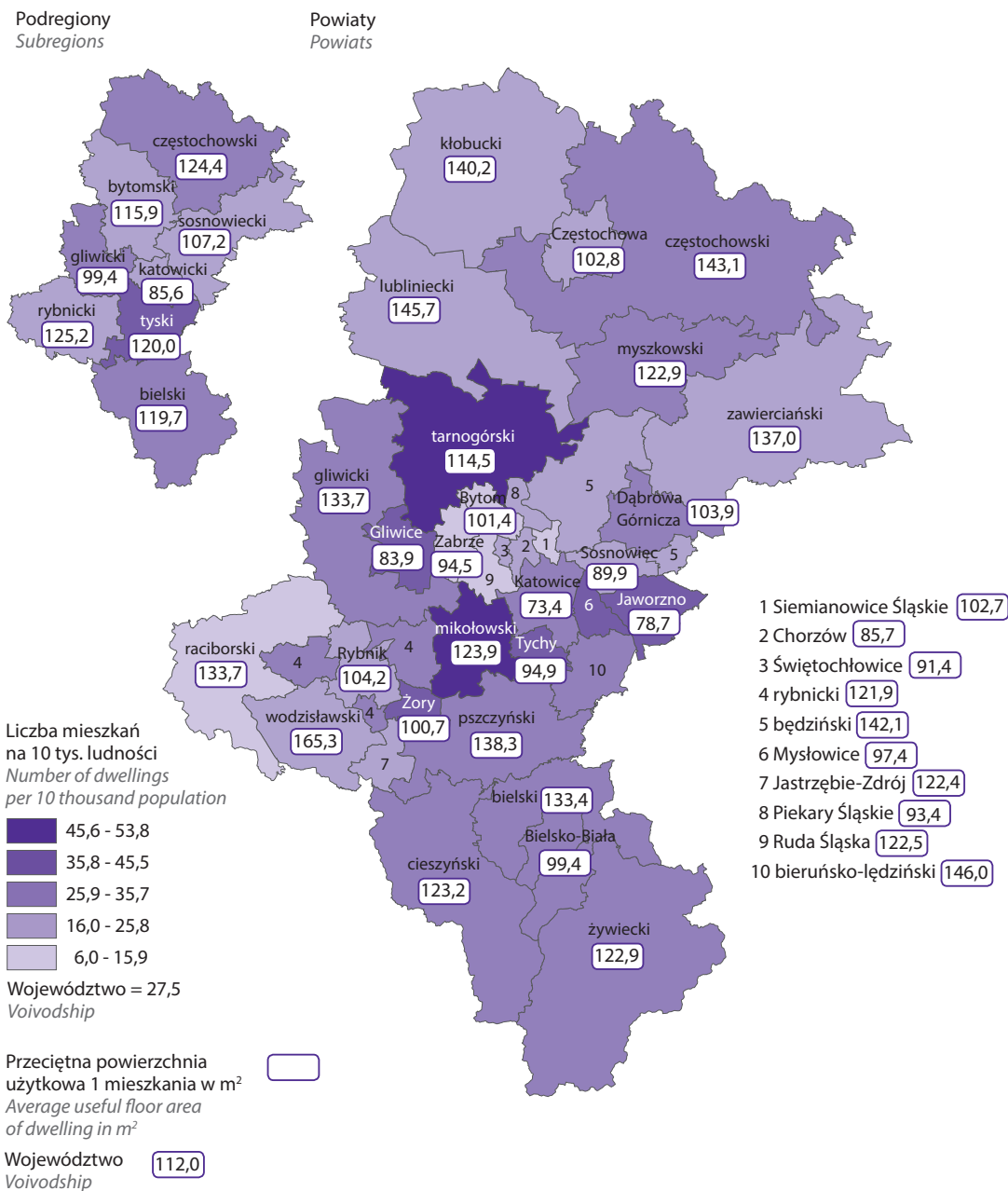
Chart 49. Dwellings completed per 1000 population

Najwięcej mieszkań w województwie zostało oddanych w budownictwie indywidualnym – 7365 (o 3,9% więcej niż w 2017 r.) oraz w przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 4378 (o 6,2% mniej niż w 2017 r.). W strukturze mieszkań oddanych do użytkowania, w porównaniu z 2017 r., zwiększył się udział mieszkań budownictwa społecznego czynszowego (o 2,0 p. proc.), indywidualnego (o 1,0 p. proc.) oraz komunalnego (o 0,2 p. proc.). Mniejszy był udział budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem (o 3,1 p. proc.).

Mapa 5. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2018 r.

Map 5. Dwellings completed in Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2018

Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny województwa według powiatów, najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w Katowicach (7,2% ogółu mieszkań oddanych w województwie), powiecie tarnogórskim (6,0%), Gliwicach (5,8%), powiecie cieszyńskim (4,8%) oraz w Tychach (4,6%), a najmniej w Świętochłowicach i Siemianowicach Śląskich (po 0,7%) oraz w Bytomiu i Piekarach Śląskich (po 0,8%). Więcej mieszkań niż przed rokiem oddano do użytkowania w dwudziestu dwóch powiatach. Największy wzrost odnotowano w Piekarach Śląskich (o 197,1%), Jaworznie (o 164,5%), Gliwicach (o 116,4%), Mysłowicach (o 75,0%), Sosnowcu (o 70,3%) oraz w powiecie myszkowskim (o 66,7%).

Wykres 50. Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa w 2018 r.

Chart 50. Structure of number of dwellings completed by type of construction in 2018

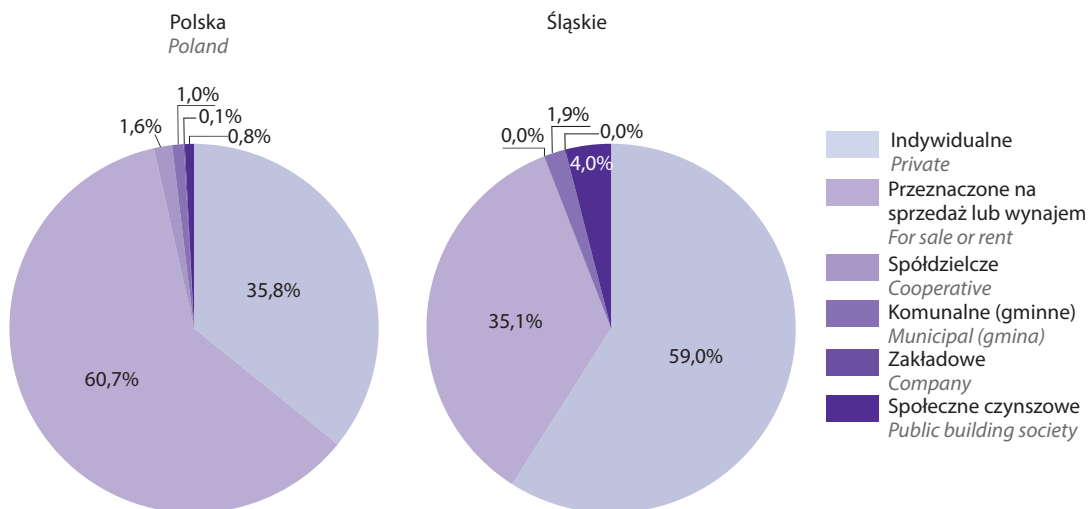

Tabela 22. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie śląskim

Table 22. Dwellings completed in Śląskie Voivodship

Formy budownictwa <i>Type of construction</i>	2017				2018			
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	2016 = = 100	prze- cięt- na po- wierz- chnia użyt- kowa 1 miesz- kania w m ² <i>average useful floor area of dwelling in m²</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	2017 = = 100	prze- cięt- na po- wierz- chnia użyt- kowa 1 miesz- kania w m ² <i>average useful floor area of dwelling in m²</i>
Ogółem <i>Total</i>	12227	100,0	111,0	112,6	12480	100,0	102,1	112,0
Indywidualne <i>Private</i>	7086 ^a	58,0	103,1	145,2	7365	59,0	103,9	142,2
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem <i>For sale or rent</i>	4669 ^a	38,2	117,1	69,1	4378	35,1	93,8	72,4

Tabela 22. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie śląskim (dok.)
 Table 22. Dwellings completed in Śląskie Voivodship (cont.)

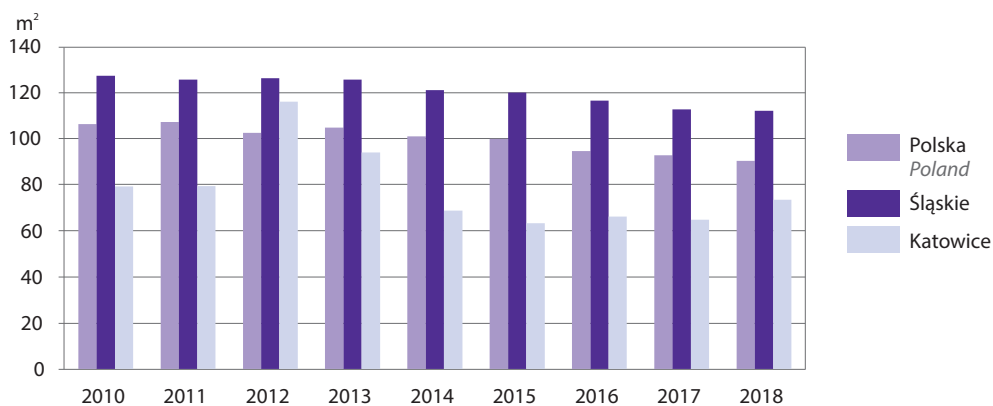
Formy budownictwa Type of construction	2017				2018			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percent	2016 = = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average useful floor area of dwelling in m ²	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percent	2017 = = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average useful floor area of dwelling in m ²
Spółdzielcze Cooperative	24	0,2	96,0	80,8	4	0,0	16,7	38,0
Komunalne (gminne) Municipal (gmina)	206	1,7	271,1	49,4	236	1,9	114,6	37,7
Zakładowe Company	1	0,0	25,0	166,0	3	0,0	300,0	124,3
Spółeczne czynszowe Public building society	241	2,0	415,5	53,9	494	4,0	205,0	50,0

a Dane zostały przeliczone ze względu na zmiany metodologiczne od 2018 r.
 a The data has been recalculated due to methodological changes since 2018.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie śląskim w 2018 r. wyniosła 112,0 m² i była największa w kraju, większa od przeciętnej krajowej o 21,7 m². W stosunku do roku poprzedniego odnotowano spadek przeciętnej powierzchni użytkowej o 0,6 m² (w kraju spadek o 2,4 m²), a w porównaniu z 2010 r. przeciętna powierzchnia była mniejsza o 15,1 m² (w kraju o 15,8 m²).

Wykres 51. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania
 Chart 51. Average useful floor area of completed dwelling

Największą przeciętną powierzchnię użytkową 1 mieszkania oddanego do użytkowania odnotowano w budownictwie indywidualnym i wyniosła ona 142,2 m², natomiast najmniejszą w budownictwie komunalnym – 37,7 m².

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej wybudowano w 2018 r. w powiecie wodzisławskim (165,3 m²), bieruńsko-lędzińskim (146,0 m²), lublinieckim (145,7 m²) i częstochowskim (143,1 m²), gdzie przeważało budownictwo indywidualne. Najmniejszą przeciętną powierzchnię użytkową posiadały mieszkania oddane w Katowicach (73,4 m²), Jaworznie (78,7 m²), Gliwicach (83,9 m²) i Chorzowie (85,7 m²). W Katowicach i Gliwicach przeważało budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem, w Jaworznie i Chorzowie – budownictwo społeczne czynszowe oraz przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.

W 2018 r. w województwie śląskim wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na budowę 20118 mieszkań, tj. o 2,4% więcej niż rok wcześniej i o 42,5% więcej niż w 2010 r. (w kraju wzrost odpowiednio o: 2,7% i 47,0%).

Pozwolenia na budowę największej liczby mieszkań wydano inwestorom budującym na sprzedaż lub wynajem (56,3% ogółu mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia) oraz indywidualnym (41,7%). Budownictwo społeczne czynszowe stanowiło 1,2%, a komunalne – 0,7% mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym.

Wykres 52. Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym

2010 = 100

Chart 52. Indices of the number of dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project

2010 = 100

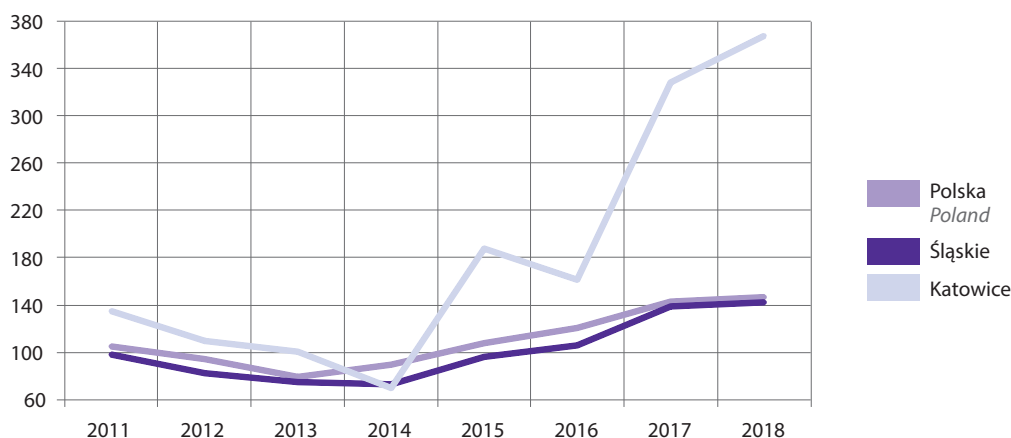

Tabela 23. Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w województwie śląskim

Table 23. Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project in Śląskie Voivodship

Formy budownictwa Type of construction	2017			2018		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percent	2016 = = 100	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percent	2017 = = 100
Ogółem <i>Total</i>	19640	100,0	131,3	20118	100,0	102,4
Indywidualne <i>Private</i>	x	x	x	8385	41,7	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem <i>For sale or rent</i>	x	x	x	11332	56,3	x
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	11	0,1	40,7	3	0,0	27,3
Komunalne (gminne) <i>Municipal (gmina)</i>	497	2,5	176,2	150	0,7	30,2
Zakładowe <i>Company</i>	–	–	x	1	0,0	x
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	302	1,5	130,7	247	1,2	81,8

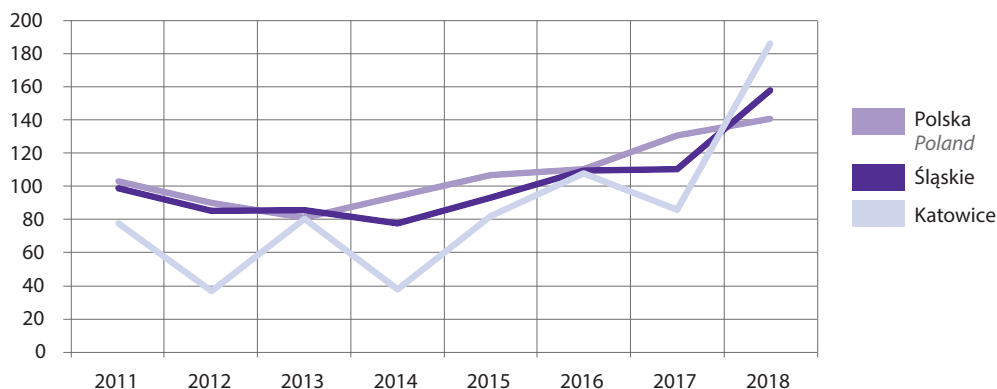
Większą niż przed rokiem liczbę mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym odnotowano w dwudziestu dwóch powiatach województwa, w tym w ośmiu miastach na prawach powiatu. Największy wzrost miał miejsce w Chorzowie (o 150,4%), Bytomiu (o 65,1%) i Piekarach Śląskich (o 61,8%). Największy spadek odnotowano w powiecie raciborskim (o 49,6%), Zabrze (o 45,0%), Tychach (o 37,3%) i Żorach (o 32,2%).

W 2018 r. w województwie śląskim rozpoczęto budowę 18801 mieszkań, tj. o 43,1% więcej niż w 2017 r. (w kraju wzrost o 7,7%). W porównaniu z 2010 r. odnotowano wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto o 57,6% (w kraju wzrost o 40,4%).

Wykres 53. Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto

2010 = 100

Chart 53. Indices of the number of dwellings whose construction has begun
2010 = 100

W budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem rozpoczęto budowę 10089 mieszkań, w indywidualnym – 8272, społecznym czynszowym – 219, komunalnym – 158, zakładowym – 51 oraz 12 mieszkań w budownictwie spółdzielczym.

W odniesieniu do 2017 r. w prawie wszystkich powiatach odnotowano wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto (z wyjątkiem Bytomia, Bielska-Białej i powiatu bielskiego). Największy wzrost odnotowano w Świętochłowicach (ponad 11-krotny), Piekarach Śląskich (o 182,1%), Sosnowcu (o 179,6%), Gliwicach (o 179,4%), Chorzowie (o 119,8%) i Katowicach (o 117,7%). Najwięcej mieszkań zaczęto budować w 2018 r. w Katowicach (16,5% ogółu rozpoczętych inwestycji), Gliwicach (7,7%), Tychach (5,7%) oraz Bielsku-Białej (5,2%), a najmniej w Bytomiu (0,5%), Piekarach Śląskich (0,6%) oraz w Jastrzębiu-Zdroju (0,7%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie śląskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Rynek wewnętrzny

Internal market

W 2018 r. w województwie śląskim odnotowano wzrost w skali roku sprzedaży detalicznej oraz sprzedaży hurtowej zarówno w przedsiębiorstwach handlowych, jak i hurtowych.

Sprzedaż detaliczna (w cenach bieżących) w województwie śląskim zrealizowana przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2018 r. zwiększyła się w stosunku do poprzedniego roku o 13,3% (w kraju wzrosła o 7,5%), wzrost sprzedaży odnotowano w większości grup przedsiębiorstw. W porównaniu z 2010 r. sprzedaż detaliczna wzrosła o 57,1%.

Dane o **sprzedaży detalicznej towarów** obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabela 24. Dynamika sprzedaży detalicznej^a

(ceny bieżące)

Table 24. Indices of retail sales^a
(current prices)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
	rok poprzedni = 100 <i>previous year = 100</i>			
Polska <i>Poland</i>				
Ogółem <i>Total</i>	105,5	100,9	108,4	107,5
w tym: <i>of which:</i>				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Motor vehicles, motorcycles, parts</i>	107,9	108,4	105,1	102,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe <i>Solid, liquid and gaseous fuels</i>	113,1	89,7	112,2	115,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco products</i>	101,2	102,3	107,0	103,3
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach <i>Other retail sales in non-specialized stores</i>	113,6	109,3	105,4	105,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny <i>Pharmaceuticals, cosmetics, orthopedic equipment</i>	117,2	106,3	112,7	112,5
Tekstylnia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	113,1	108,2	112,8	108,3
Meble, RTV, AGD <i>Furniture, electronics, household appliances</i>	123,0	104,3	109,9	107,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach <i>Press, books, other sales in specialized stores</i>	83,6	115,9	109,4	101,5
Pozostałe <i>Others</i>	95,9	87,7	105,0	111,5

Tabela 24. Dynamika sprzedaży detalicznej^a (dok.)
 Table 24. Indices of retail sales^a (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
	rok poprzedni = 100 <i>previous year = 100</i>			
Śląskie				
Ogółem <i>Total</i>	98,5	101,3	114,6	113,3
w tym: <i>of which:</i>				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Motor vehicles, motorcycles, parts</i>	103,3	104,7	97,0	113,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe <i>Solid, liquid and gaseous fuels</i>	136,4	84,4	157,7	125,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco products</i>	100,7	103,3	111,1	104,3
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach <i>Other retail sales in non-specialized stores</i>	86,1	103,7	92,9	110,8
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny <i>Pharmaceuticals, cosmetics, orthopedic equipment</i>	115,4	99,5	122,0	144,4
Tekstylnia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	106,1	110,4	116,9	95,7
Meble, RTV, AGD <i>Furniture, electronics, household appliances</i>	101,6	103,8	112,3	106,1
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach <i>Press, books, other sales in specialized stores</i>	87,8	139,8	116,5	107,3
Pozostałe <i>Others</i>	81,5	84,9	109,8	116,3

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.
a The grouping of enterprises was made on the basis of the NACE Rev. 2 (PKD 2007), including the enterprise into a specific category according to the prevailing type of activity, in accordance with the organizational status in the period under consideration. The recorded changes (increase / decrease) in the value of retail sales in particular groups of business types of enterprises may also result from changes in the prevailing type of business activity and organizational changes (e.g. mergers of enterprises). This does not affect the indices of retail sales in general.

Wykres 54. Dynamika sprzedaży detalicznej

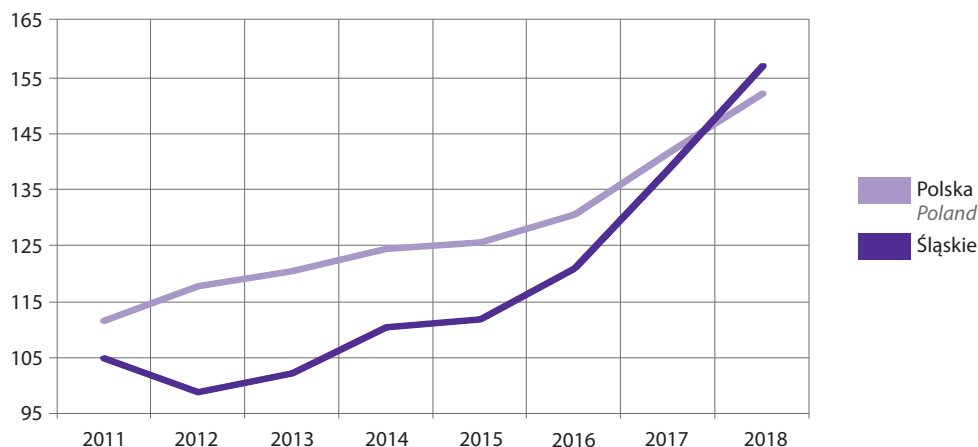
(ceny bieżące)

2010 = 100

Chart 54. Indices of retail sales

(current prices)

2010 = 100

W województwie śląskim w kolejnych kwartalnych okresach narastających w 2018 r. dynamika sprzedaży w skali roku była wyższa niż w analogicznych okresach 2017 r. Wyższą sprzedaż niż w roku poprzednim odnotowano m.in. w przedsiębiorstwach grupowanych w kategoriach: farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (o 44,4%), paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 25,1%), pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 13,4%), prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 7,3%), meble, RTV, AGD (o 6,1%) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 4,3%). Spadek sprzedaży detalicznej obserwowano w grupie tekstylia, odzież, obuwiu (o 4,3%).

Największy udział w sprzedaży detalicznej w 2018 r. miały przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (25,9% wobec 28,2% w 2017 r.), prowadzące sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli, części (15,7% – podobnie jak w 2017 r.) oraz paliw stałych, ciekłych i gazowych (15,1% wobec 13,7%).

Tabela 25. Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie śląskim (ceny bieżące)Table 25. Indices of retail sales^a in Śląskie Voivodship (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Ogółem Total	116,0	113,7	114,4	114,6	111,4	111,5	110,6	113,3
w tym: of which:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	104,0	97,1	96,9	97,0	110,0	111,5	112,1	113,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	171,7	155,7	157,8	157,7	110,4	122,8	123,5	125,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	106,4	108,0	109,3	111,1	113,5	107,2	103,4	104,3

Tabela 25. Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie śląskim (dok.)
Table 25. Indices of retail sales^a in Śląskie Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach <i>Other retail sales in non-specialized stores</i>	91,6	94,9	94,3	92,9	120,3	114,1	110,5	110,8
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny <i>Pharmaceuticals, cosmetics, orthopedic equipment</i>	137,6	135,2	130,2	122,0	120,3	120,8	119,6	144,4
Tekstylnia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	55,4	45,7	111,0	116,9	82,5	96,0	95,5	95,7
Meble, RTV, AGD <i>Furniture, electronics, household appliances</i>	105,4	111,8	112,3	112,3	109,4	100,4	103,0	106,1
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach <i>Press, books, other sales in specialized stores</i>	156,3	164,0	117,2	116,5	105,0	105,9	108,5	107,3
Pozostałe <i>Others</i>	107,4	107,4	109,9	109,8	115,4	116,7	114,1	116,3

a Patrz notka a do tabeli 24 na str. 90.
a See note a to table 24 on page 90.

W województwie śląskim w 2018 r. sprzedaż hurtowa towarów (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych była o 7,9% wyższa niż w roku poprzednim, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 4,7% (w kraju sprzedaż hurtowa wzrosła odpowiednio o: 10,9% i 8,4%). W skali roku w województwie w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się wartość sprzedaży hurtowej m.in.: realizowanej na zlecenie (o 21,4%), napojów alkoholowych i bezalkoholowych (o 9,4%), narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej, maszyn, sprzętu i dodatkowego wyposażenia (o 7,9%), półproduktów i odpadów pochodzenia nierolniczego oraz złomu (o 7,3%) oraz żywności (o 5,7%). Zanotowano natomiast spadek sprzedaży wyrobów tytoniowych (o 21,9%), wyrobów włókienniczych, odzieży i obuwia (o 10,7%), płodów rolnych i żywych zwierząt (o 6,1%) oraz AGD, RTV, artykułów użytku domowego (o 4,3%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

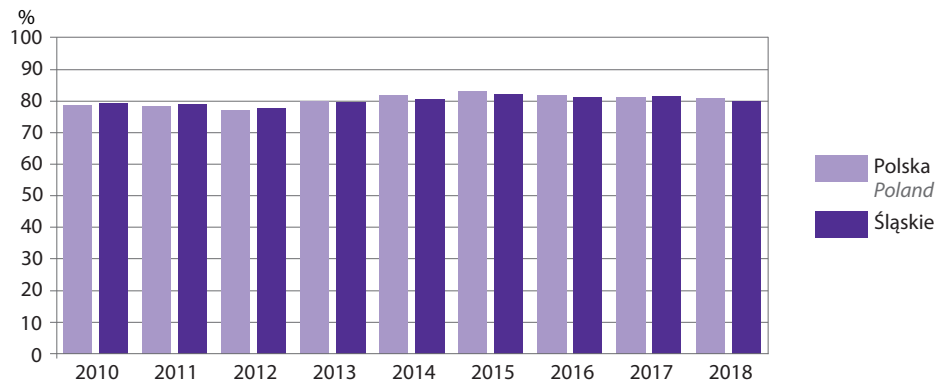
Financial results of non-financial enterprises

W 2018 r. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw były mniej korzystne od uzyskanych w 2017 r. Pogorszyły się także podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe.

Wyniki finansowe uzyskane w 2018 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie śląskim były gorsze niż w 2017 r. W odniesieniu do 2010 r. również odnotowano pogorszenie podstawowych wyników finansowych. W kraju zaobserwowano podobne tendencje.

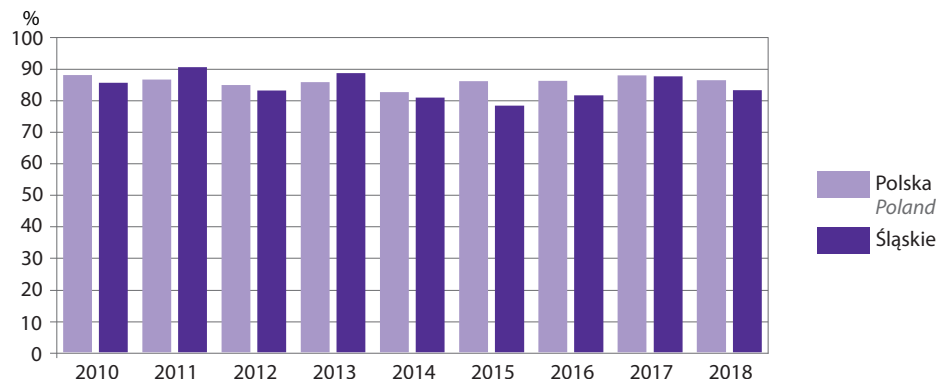
Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 351).

Wykres 55. Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów
Chart 55. Share of the number of enterprises showing net profit in the total number of surveyed entities

Zysk netto wykazało 79,8% badanych przedsiębiorstw województwa śląskiego, tj. mniej niż przed rokiem (o 1,4 p. proc.), ale więcej niż w 2010 r. (o 0,8 p. proc.). Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej kwocie przychodów z całokształtu działalności wyniósł 82,8% i był niższy niż w 2017 r. i 2010 r. odpowiednio o: 4,3 p. proc. i 2,3 p. proc.

Wykres 56. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności
Chart 56. Share of the revenues of enterprises showing net profit in revenues from total activity

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

Przychody z całokształtu działalności podmiotów objętych badaniem w województwie śląskim w 2018 r. wyniosły 351907,0 mln zł, natomiast koszty ich uzyskania ukształtowały się na poziomie 338785,1 mln zł. Przychody z całokształtu działalności oraz koszty uzyskania tych przychodów były wyższe niż w 2017 r. odpowiednio o: 3,3% i 4,9%.

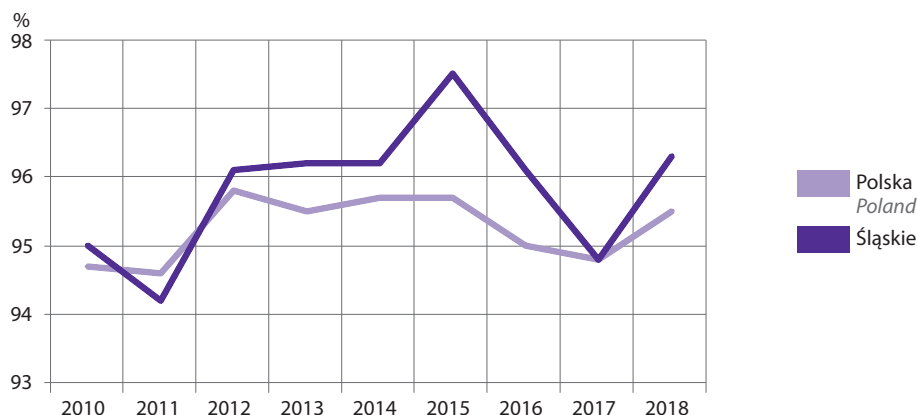
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniosły 340990,0 mln zł i w skali roku wzrosły o 5,3%, a koszty własne tej działalności osiągnęły poziom 326612,1 mln zł, tj. o 5,7% wyższy niż w 2017 r.

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtował się na poziomie 14377,9 mln zł i był o 3,4% niższy od uzyskanego w 2017 r. Wynik finansowy z pozostałej działalności operacyjnej osiągnął poziom 222,0 mln zł i w porównaniu z 2017 r. zmniejszył się o 90,9%, a wynik na operacjach finansowych wyniósł minus 1478,1 mln zł wobec 434,0 mln zł przed rokiem. Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 13121,9 mln zł, tj. o 26,0% niższą niż w 2017 r., a wynik finansowy netto – 10689,6 mln zł, tj. o 28,0% niższą od wyniku osiągniętego rok wcześniej.

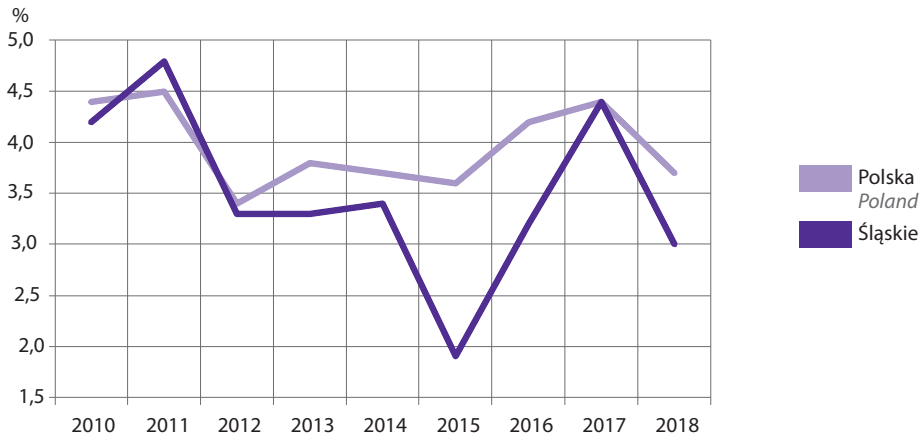
Wyniki finansowe:

- wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej – do końca 2015 r. korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia, które obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a od 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

Wykres 57. Wskaźnik poziomu kosztów
Chart 57. Cost level indicator

Wykres 58. Wskaźnik rentowności obrotu netto
 Chart 58. Net turnover profitability rate

W 2018 r., w porównaniu z 2017 r., w badanych przedsiębiorstwach województwa śląskiego odnotowano pogorszenie podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych. Niższe były wskaźniki: rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 0,4 p. proc.), rentowności obrotu brutto (o 1,5 p. proc.) i rentowności obrotu netto (o 1,4 p. proc.) oraz wskaźniki płynności finansowej I stopnia (o 4,0 p. proc.) i II stopnia (o 9,6 p. proc.), wyższy był natomiast wskaźnik poziomu kosztów (o 1,5 p. proc.). W odniesieniu do 2010 r. również odnotowano pogorszenie wskaźników: rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 1,0 p. proc.), rentowności obrotu brutto (o 1,3 p. proc.) i netto (o 1,2 p. proc.) oraz wskaźników płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio o: 7,4 p. proc. i 11,9 p. proc.), a także wzrost wskaźnika poziomu kosztów (o 1,3 p. proc.).

W kraju, w odniesieniu do 2017 r., obniżyły się wskaźniki: rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 0,3 p. proc.), rentowności obrotu brutto i netto (po 0,7 p. proc.) oraz płynności finansowej I stopnia (o 2,2 p. proc.) i II stopnia (o 3,8 p. proc.), wzrósł natomiast wskaźnik poziomu kosztów (o 0,7 p. proc.).

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

Tabela 26. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych
 Table 26. Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	w % in %			
Polska Poland				
Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	94,7	95,7	94,8	95,5
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów Profitability rate from the sale of products, goods and materials	5,2	4,5	4,9	4,6
Wskaźnik rentowności obrotu brutto Gross turnover profitability rate	5,3	4,3	5,2	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu netto Net turnover profitability rate	4,4	3,6	4,4	3,7
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia Financial liquidity indicator of the first degree	39,7	38,3	38,4	36,2
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia Financial liquidity indicator of the second degree	105,5	101,0	102,2	98,4
Śląskie				
Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	95,0	97,5	94,8	96,3
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów Profitability rate from the sale of products, goods and materials	5,2	3,4	4,6	4,2
Wskaźnik rentowności obrotu brutto Gross turnover profitability rate	5,0	2,5	5,2	3,7
Wskaźnik rentowności obrotu netto Net turnover profitability rate	4,2	1,9	4,4	3,0
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia Financial liquidity indicator of the first degree	39,0	31,8	35,6	31,6
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia Financial liquidity indicator of the second degree	103,5	91,7	101,2	91,6

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych oraz w Dziedzinowych Bazach Wiedzy.

Nakłady inwestycyjne

Investment outlays

Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących poniesione w 2018 r. były wyższe od uzyskanych przed rokiem. W porównaniu z 2017 r. inwestorzy rozpoczęli realizację mniejszej ilości nowych inwestycji o wyższej łącznej wartości kosztorysowej.

Nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących (w cenach bieżących), poniesione w 2018 r. przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa śląskiego, ukształtowały się na poziomie 16763,6 mln zł i były wyższe o 18,4% od notowanych w 2017 r. oraz o 69,8% w odniesieniu do 2010 r. W kraju wartość nakładów inwestycyjnych wzrosła zarówno w porównaniu z 2017 r. (o 12,5%), jak i w odniesieniu do 2010 r. (o 59,1%).

Wykres 59. Dynamika nakładów inwestycyjnych

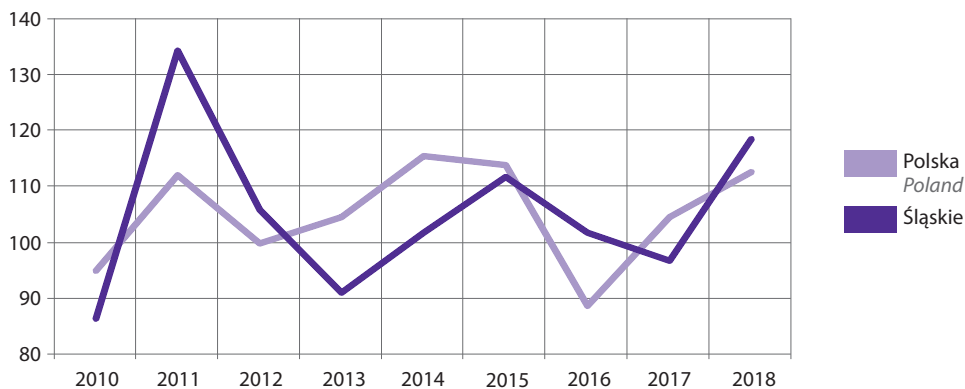
(ceny bieżące)

Rok poprzedni = 100

Chart 59. Indices of investment outlays

(current prices)

Previous year = 100

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Tabela 27. Nakłady inwestycyjne

(ceny bieżące)

Table 27. Investment outlays
(current prices)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
Polska Poland				
Ogółem w mln zł <i>Total in PLN millions</i>	89236,8	136474,6	126186,5	141988,0
w tym - w % nakłady na: <i>of which - in % outlays on:</i>				
Budynki i budowle <i>Building and structures</i>	42,1	39,3	34,7	36,5
Zakupy <i>Purchase of</i>	56,8	59,4	64,4	62,6
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi <i>machinery, technical equipment and tools</i>	45,5	46,4	50,3	49,8
środków transportu <i>transport equipment</i>	11,3	13,0	14,1	12,8
Śląskie				
Ogółem w mln zł <i>Total in PLN millions</i>	9872,7	14432,0	14160,6	16763,6
w tym - w % nakłady na: <i>of which - in % outlays on:</i>				
Budynki i budowle <i>Building and structures</i>	39,1	35,5	30,7	30,8
Zakupy <i>Purchase of</i>	60,3	63,7	68,7	68,7
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi <i>machinery, technical equipment and tools</i>	53,5	56,1	59,3	60,5
środków transportu <i>transport equipment</i>	6,8	7,6	9,4	8,2

W 2018 r. w województwie śląskim z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych poniesionych przez badane przedsiębiorstwa na budynki i budowle przeznaczono 5160,2 mln zł, tj. o 18,5% więcej niż w 2017 r. i o 33,7% więcej niż w 2010 r. Wydatki na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia wyniosły 10145,8 mln zł, tj. więcej niż przed rokiem (o 20,8%) i w 2010 r. (o 92,2%), a na środki transportu – 1367,0 mln zł, tj. więcej niż w 2017 r. i 2010 r. odpowiednio o: 2,4% i 103,4%. Łączna wartość zakupów inwestycyjnych w 2018 r. wyniosła 11512,8 mln zł i wzrosła zarówno w odniesieniu do poprzedniego roku (o 18,3%), jak i w porównaniu z 2010 r. (o 93,4%). Udział tych zakupów w nakładach ogółem wyniósł 68,7% i w porównaniu z 2017 r. pozostał na tym samym poziomie, a w odniesieniu do 2010 r. wzrósł o 8,4 p. proc.

Wartość nakładów inwestycyjnych w skali roku wzrosła w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 57,9%), zakwaterowanie i gastronomia (o 56,6%), obsługa rynku nieruchomości (o 49,1%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 37,9%), budownictwo (o 20,6%), przetwórstwo przemysłowe (o 16,0%), informacja i komunikacja (o 12,2%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 10,6%), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (o 7,9%), działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 4,8%) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 4,7%).

Spadek wartości nakładów inwestycyjnych poniesionych w 2018 r., w porównaniu z 2017 r., odnotowano m.in. w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 18,7%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 12,6%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,7%).

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

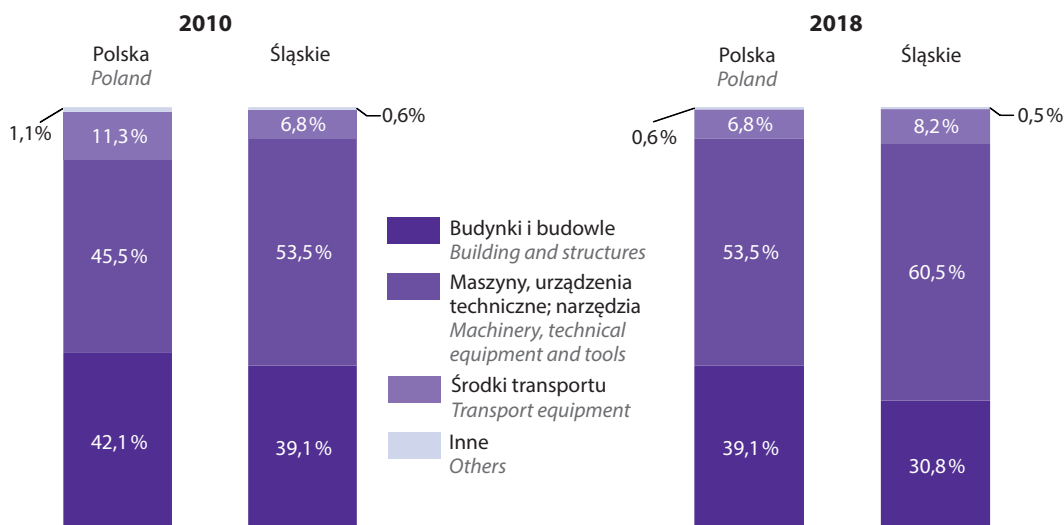
- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);
- środki transportu;
- inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

W 2018 r. w województwie śląskim inwestorzy rozpoczęli realizację 5365 nowych inwestycji (środków trwałych w budowie) o łącznej wartości kosztorysowej 5019,2 mln zł (w roku poprzednim rozpoczęto 5587 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 4703,4 mln zł, a w 2010 r. – 9693 nowe inwestycje o łącznej wartości kosztorysowej 7816,0 mln zł).

Wykres 60. Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe
(ceny bieżące)

Chart 60. Structure of investment outlays on fixed assets
(current prices)

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Turystyka Tourism

W województwie śląskim w 2018 r., w porównaniu z danymi sprzed roku, odnotowano wzrost liczby turystycznych obiektów noclegowych oraz liczby miejsc noclegowych, którymi one dysponowały (według stanu w końcu lipca). W 2018 r., w porównaniu z 2017 r., zwiększyła się liczba turystów korzystających z noclegów oraz liczba udzielonych noclegów. Wzrósł stopień wykorzystania miejsc noclegowych i pokoi.

Pojęcie **turystyka** – zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki – obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp., i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

Według stanu w końcu lipca 2018 r. w województwie śląskim czynnych było 671 turystycznych obiektów noclegowych, tj. o 26 więcej niż w końcu lipca 2017 r. W kraju liczba turystycznych obiektów noclegowych wyniosła 11076 i zwiększyła się w skali roku o 395.

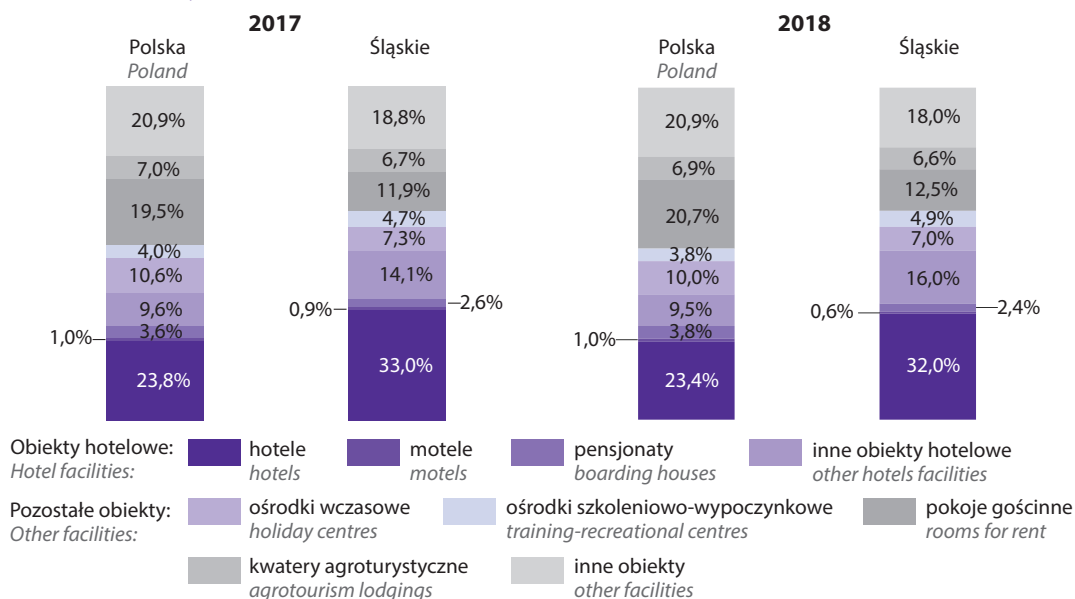
Wśród turystycznych obiektów noclegowych w końcu lipca 2018 r. obiekty hotelowe stanowiły 51,0%, a pozostałe obiekty – 49,0%. W porównaniu z końcem lipca 2017 r. zwiększyła się zarówno liczba obiektów hotelowych (o 4,6%), jak i liczba pozostałych obiektów (o 3,5%).

Począwszy od danych za 2016 r. w statystyce dotyczącej turystycznej bazy noclegowej wprowadzono metodologię imputacji danych dla jednostek zobowiązanych do złożenia sprawozdania na formularzu KT-1, które odmówiły udziału w badaniu. Dane opisane w niniejszym raporcie przygotowano z uwzględnieniem imputacji, a zestawienie danych bez imputacji za lata 2010 i 2015 znajduje się w dwóch kolumnach tabeli 28.

Wykres 61. Struktura turystycznych obiektów noclegowych według rodzajów obiektów

Stan w końcu lipca

Chart 61. Structure of tourist accommodation facilities by type of facility
As of the end of July

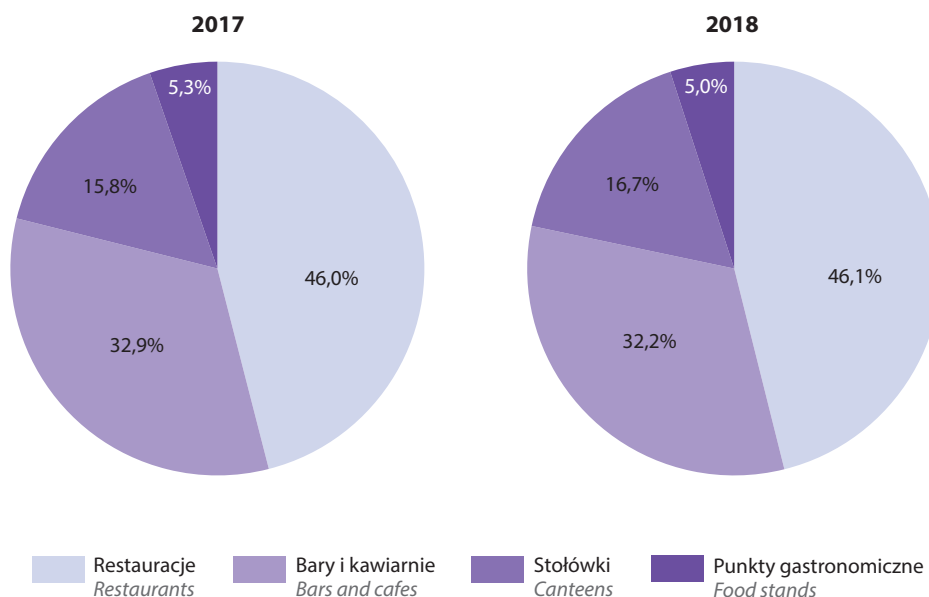

Do dyspozycji turystów w turystycznych obiektach noclegowych pozostawało 599 placówek gastronomicznych, tj. o 3,1% więcej niż w końcu lipca 2017 r. Według stanu w końcu lipca 2018 r. w turystycznych obiektach noclegowych województwa czynnych było: 276 restauracji, 193 bary i kawiarnie, 100 stołówek i 30 punktów gastronomicznych. W skali roku zwiększyła się liczba restauracji (o 9), barów i kawiarni (o 2) oraz stołówek (o 8), natomiast ubyło punktów gastronomicznych (o 1).

Wykres 62. Struktura placówek gastronomicznych według rodzajów w województwie śląskim

Stan w końcu lipca

Chart 62. Structure of catering establishments by type in Śląskie Voivodship
As of the end of July

Według stanu w końcu lipca 2018 r. turystyczne obiekty noclegowe dysponowały 49,1 tys. miejsc noclegowych, tj. o 4,1% więcej niż w końcu lipca 2017 r. W kraju liczba miejsc noclegowych wyniosła 798,7 tys. i zwiększyła się w skali roku o 3,2%.

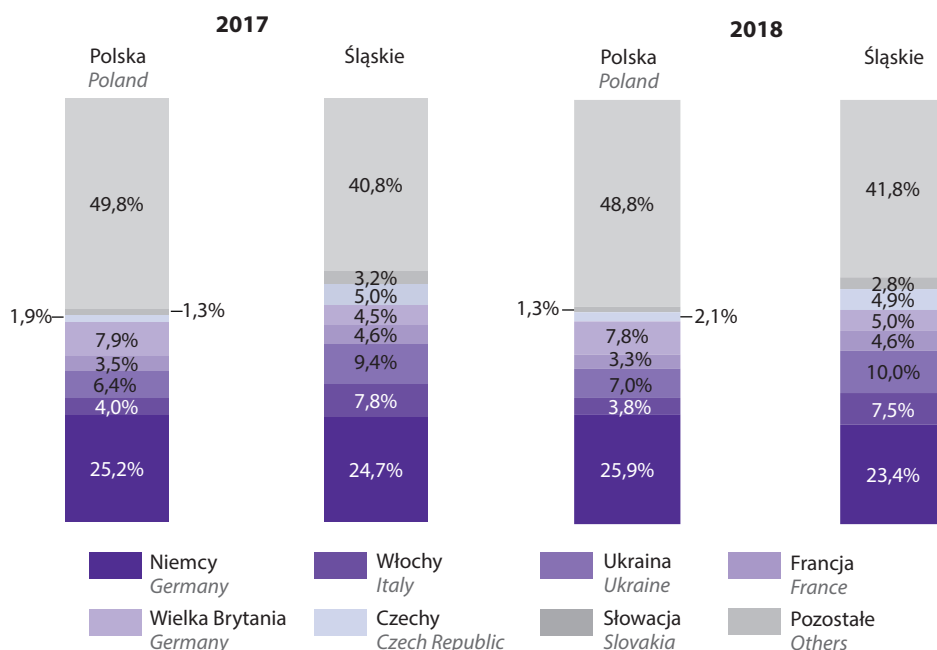
Obiekty hotelowe w końcu lipca 2018 r. dysponowały 29,0 tys. miejsc noclegowych, a pozostałe obiekty – 20,1 tys. W porównaniu z końcem lipca 2017 r. zwiększyła się zarówno liczba miejsc noclegowych w obiektach hotelowych (o 4,0%), jak i w pozostałych obiektach (o 4,1%).

W 2018 r. liczba osób korzystających z turystycznych obiektów noclegowych wyniosła 2809,3 tys. i była o 8,2% wyższa niż w 2017 r. W kraju liczba turystów korzystających z turystycznych obiektów noclegowych wyniosła 33895,9 tys. i zwiększyła się w skali roku o 6,0%.

Spośród korzystających z turystycznych obiektów noclegowych turyści krajowi stanowili 85,0%, natomiast turyści zagraniczni – 15,0%. W skali roku zwiększyła się zarówno liczba turystów krajowych, jak i zagranicznych korzystających z turystycznych obiektów noclegowych odpowiednio o: 7,4% i 12,6%.

Z obiektów hotelowych skorzystało 2158,3 tys. turystów (o 8,2% więcej niż w 2017 r.), a z pozostałych obiektów – 651,0 tys. osób (o 8,0% więcej). Liczba turystów zagranicznych korzystających zarówno z obiektów hotelowych, jak i z pozostałych obiektów wzrosła (odpowiednio o: 13,0% i 7,4%).

Wykres 63. Struktura turystów zagranicznych korzystających z noclegów według kraju stałego zamieszkania
Chart 63. Structure of foreign tourist accommodated by their country of permanent residence

Liczba udzielonych noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w 2018 r. wyniosła 6315,3 tys. (w 2017 r. – 5810,3 tys.). W kraju udzielono 88860,5 tys. noclegów, tj. o 5,9% więcej niż przed rokiem.

Liczba udzielonych noclegów turystom krajowym i zagranicznym w 2018 r. wyniosła odpowiednio: 5347,8 tys. i 967,5 tys. W skali roku zwiększyła się liczba udzielonych noclegów, zarówno turystom krajowym, jak i zagranicznym odpowiednio o: 7,4% i 16,6%.

W obiektach hotelowych w 2018 r. udzielono 4060,6 tys. noclegów (o 10,1% więcej niż przed rokiem), a w pozostałych obiektach – 2254,8 tys. (o 6,3% więcej).

Tabela 28. Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych
Table 28. Occupancy of tourist accommodation facilities

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	dane bez uwzględnienia imputacji data without imputation		dane z uwzględnieniem imputacji data with imputation	
Polska / Poland				
Korzystający z noclegów na 1 turystyczny obiekt noclegowy Tourists accommodated per 1 tourist accommodation facility	2362,0	2687,8	2995,0	3060,3
Udzielone noclegi na 1 turystyczny obiekt noclegowy Nights spent per 1 tourist accommodation facility	6470,0	7106,4	7853,3	8022,8
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w % Occupancy rate of bed places in %	33,4	36,7	39,3	40,1
Stopień wykorzystania pokoi w % Occupancy rate of rooms in %	39,1	45,3	48,9	49,8

Tabela 28. Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych (dok.)
 Table 28. Occupancy of tourist accommodation facilities (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	dane bez uwzględnienia imputacji data without imputation		dane z uwzględnieniem imputacji data with imputation	
Śląskie				
Korzystający z noclegów na 1 turystyczny obiekt noclegowy <i>Tourists accommodated per 1 tourist accommodation facility</i>	2863,8	3392,4	4025,8	4186,7
Udzielone noclegi na 1 turystyczny obiekt noclegowy <i>Nights spent per 1 tourist accommodation facility</i>	7398,6	7813,2	9008,3	9411,8
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w % <i>Occupancy rate of bed places in %</i>	32,1	32,0	36,0	38,2
Stopień wykorzystania pokoi w % <i>Occupancy rate of rooms in %</i>	36,9	40,6	45,3	48,8
Katowice				
Korzystający z noclegów na 1 turystyczny obiekt noclegowy <i>Tourists accommodated per 1 tourist accommodation facility</i>	10131,5	14905,1	15641,1	13593,3
Udzielone noclegi na 1 turystyczny obiekt noclegowy <i>Nights spent per 1 tourist accommodation facility</i>	18009,6	26027,6	27063,5	24897,8
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w % <i>Occupancy rate of bed places in %</i>	33,3	44,5	46,8	48,3
Stopień wykorzystania pokoi w % <i>Occupancy rate of rooms in %</i>	38,6	53,1	58,0	60,6

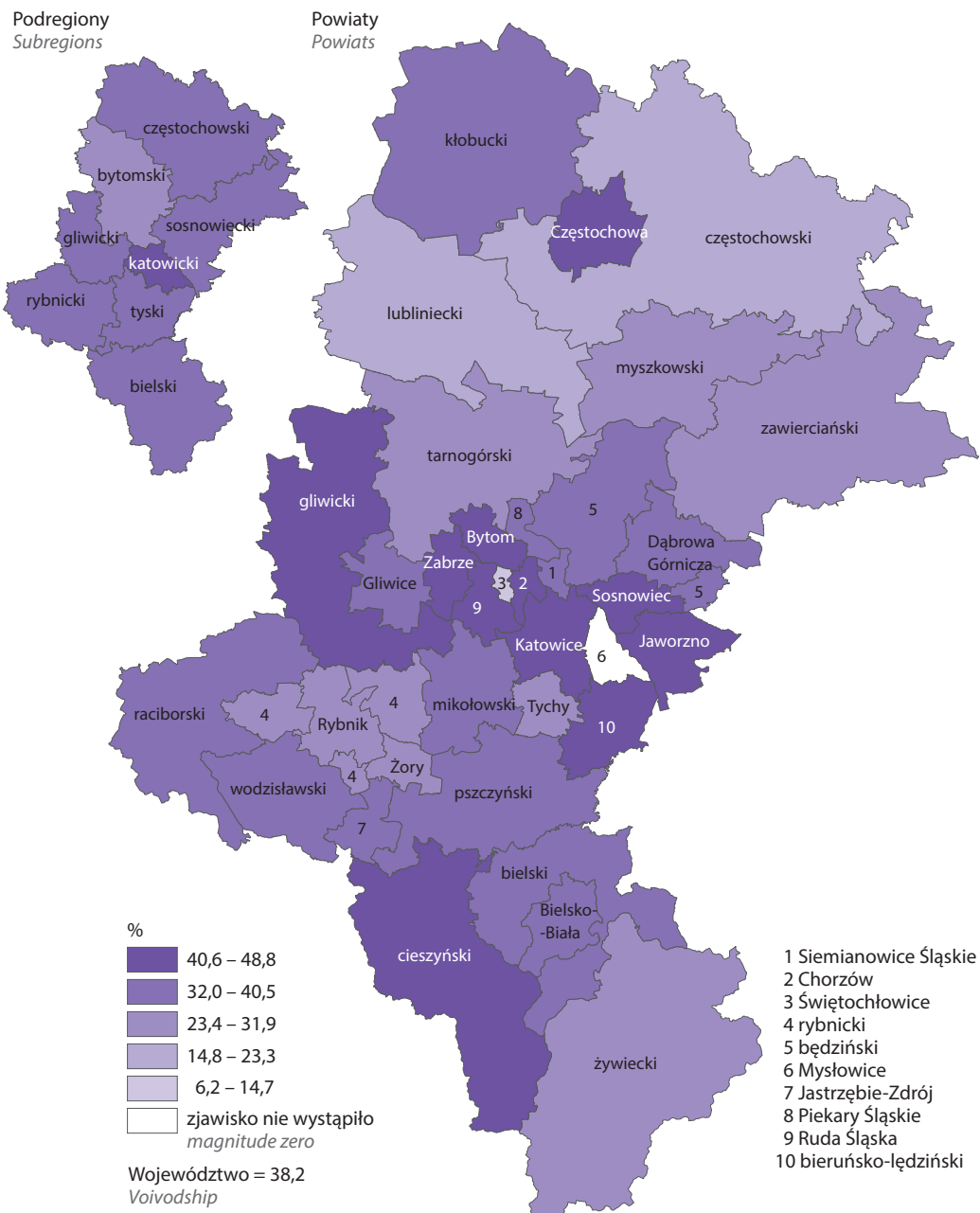
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2018 r. wyniósł 38,2% i był o 2,2 p. proc. wyższy niż w 2017 r. W kraju stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2018 r. wyniósł 40,1% i był o 0,8 p. proc. wyższy niż w 2017 r.

Stopień wykorzystania obiektu – wyrażony w procentach – wynika z porównania faktycznie udzielonych noclegów z nominalną liczbą miejsc noclegowych (suma miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu), a dodatkowo dla hoteli, moteli, pensjonatów i innych obiektów hotelowych z porównania faktycznie wynajętych pokoi z nominalną liczbą pokoi.

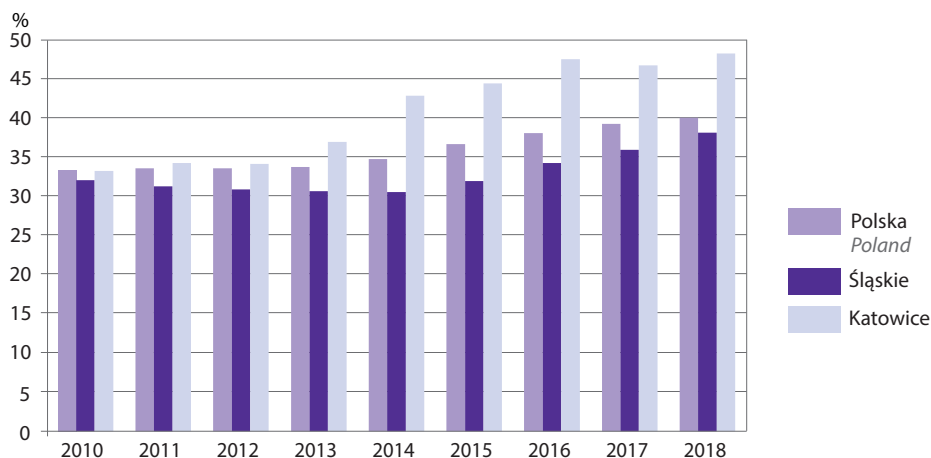
W 2018 r. w województwie śląskim nadal obserwowano duże terytorialne zróżnicowanie wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych.

Mapa 6. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2018 r.

Map 6. Occupancy rate of bed places in Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2018

Wykres 64. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych
 Chart 64. Occupancy rate of bed places

W 2018 r. w obiektach hotelowych wynajęto 2516,5 tys. pokoi, tj. o 11,0% więcej niż przed rokiem. W kraju liczba wynajętych pokoi wyniosła 29855,3 tys. i wzrosła w relacji do 2017 r. o 6,1%.

W obiektach hotelowych wynajęto 1929,0 tys. pokoi turystom krajowym, a 587,5 tys. pokoi turystom zagranicznym. W skali roku zwiększyła się liczba wynajętych pokoi zarówno turystom krajowym (o 8,7%), jak i zagranicznym (o 19,2%).

Stopień wykorzystania pokoi w 2018 r. wyniósł 48,8% i zwiększył się w skali roku o 3,5 p. proc. W kraju stopień wykorzystania pokoi w 2018 r. wyniósł 49,8% i był o 0,9 p. proc. wyższy niż w 2017 r.

Dane prezentujące turystykę w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Turystyka w województwie śląskim w latach 2015-2017” – publikacja dostępna co 3 lata, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Bezpieczeństwo publiczne

Public safety

W latach 2010-2018 w województwie śląskim utrzymywała się generalna tendencja spadkowa liczby przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych. Pośród nich niechlubnym wyjątkiem były przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece (trend wzrostowy). W 2018 r. odnotowano minimalny wzrost wskaźnika wykrywalności sprawców przestępstw.

W 2018 r. liczba przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na terenie województwa śląskiego ukształtowała się na poziomie 110,2 tys., tj. niższym niż w 2017 r. (o 1,4%) oraz w 2010 r. (o 34,8%). W kraju odnotowano nieznaczny wzrost liczby przestępstw stwierdzonych w porównaniu z 2017 r. (o 1,9%), natomiast wyraźny spadek w stosunku do 2010 r. (o 32,5%). Udział przestępstw stwierdzonych na terenie województwa śląskiego w ogólnej liczbie przestępstw stwierdzonych w kraju wyniósł 14,3%. Liczba przestępstw o charakterze kryminalnym wyniosła 67,6 tys. i stanowiła 61,4% ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych. Liczba tego rodzaju przestępstw wzrosła w skali roku (o 6,6%), ale była znacznie niższa w porównaniu z 2010 r. (o 44,0%). Analogicznie w kraju odnotowano wzrost liczby przestępstw kryminalnych (o 6,0%) w porównaniu z 2017 r., natomiast spadek (o 36,9%) w stosunku do 2010 r. W województwie śląskim 73,9% przestępstw o charakterze kryminalnym to przestępstwa przeciwko mieniu. Liczba tego rodzaju przestępstw ukształtowała się na poziomie 50,0 tys. i spadła zarówno w odniesieniu do 2017 r. (o 10,1%), jak i w porównaniu z 2010 r. (o 49,2%). Liczba przestępstw o charakterze gospodarczym wyniosła 31,2 tys. (28,3% ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych), tj. mniej niż przed rokiem (o 14,9%), natomiast więcej niż w 2010 r. (o 12,5%). W kraju odnotowano spadek liczby przestępstw o charakterze gospodarczym w skali roku (o 4,8%), natomiast wzrost w porównaniu z 2010 r. (o 17,1%). W 2018 r. na terenie województwa śląskiego stwierdzono 7,0 tys. przestępstw drogowych, tj. mniej niż przed rokiem i w 2010 r. odpowiednio o: 3,6% i 52,2%. W kraju liczba przestępstw drogowych zmniejszyła się o 3,8% w odniesieniu do 2017 r. i o 57,9% w porównaniu z 2010 r.

Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny województwa, najwięcej przestępstw o charakterze kryminalnym odnotowano w Katowicach i Sosnowcu (odpowiednio: 10,2% i 5,8% ogółu tego rodzaju przestępstw w województwie), natomiast przestępstw o charakterze gospodarczym – w Piekarach Śląskich i Katowicach (po 8,2%). W stolicy województwa zarejestrowano również najwięcej przestępstw drogowych (7,1%).

Tabela 29. Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych^a

Table 29. *Ascertained crimes in completed preparatory proceedings^a*

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	Polska Poland			
Przestępstwa ogółem <i>Total crimes</i>	1138523	799779	753963	768049
Przestępstwa kryminalne <i>Criminal offences</i>	778905	522546	463907	491732
Przestępstwa gospodarcze <i>Economic crimes</i>	154341	167741	189871	180739

Tabela 29. Przepięstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych^a (dok.)
 Table 29. *Ascertained crimes in completed preparatory proceedings^a (cont.)*

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
Polska (dok.) Poland (cont.)				
Przepięstwa drogowe <i>Road offences</i>	156744	76359	68571	65972
Przepięstwa inne <i>Other crimes</i>	48533	33133	31614	29606
Śląskie				
Przepięstwa ogółem <i>Total crimes</i>	169024	117163	111679	110167
Przepięstwa kryminalne <i>Criminal offences</i>	120831	72213	63443	67639
Przepięstwa gospodarcze <i>Economic crimes</i>	27730	31653	36639	31197
Przepięstwa drogowe <i>Road offences</i>	14645	9242	7267	7002
Przepięstwa inne <i>Other crimes</i>	5818	4055	4330	4329
Katowice				
Przepięstwa ogółem <i>Total crimes</i>	19251	13099	11941	10358
Przepięstwa kryminalne <i>Criminal offences</i>	16045	8845	7808	6899
Przepięstwa gospodarcze <i>Economic crimes</i>	2236	3438	3214	2551
Przepięstwa drogowe <i>Road offences</i>	601	557	571	495
Przepięstwa inne <i>Other crimes</i>	369	259	348	413

a Od 2014 r. dane nie zawierają informacji na temat czynów karalnych nieletnich.

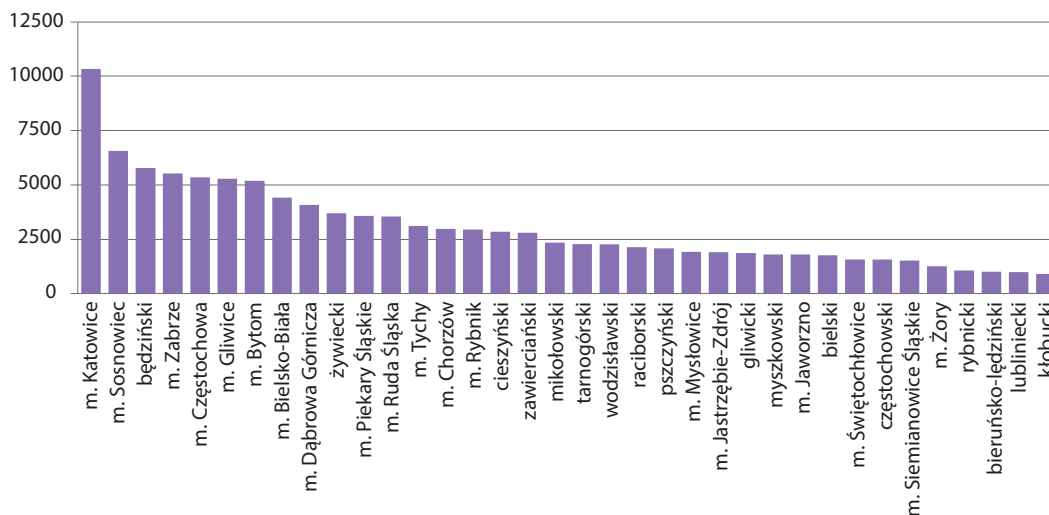
Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Since 2014, the data do not contain information on punishable acts committed by juveniles.

Source: data of the National Police Headquarters.

Wykres 65. Przepięstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w województwie śląskim według powiatów w 2018 r.

Chart 65. *Ascertained crimes in completed preparatory proceedings in Śląskie Voivodship by powiats in 2018*

W 2018 r. wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych ogółem wyniósł 77,7% (77,6% w 2017 r., 63,6% w 2010 r.). Wskaźnik wykrywalności przestępstw o charakterze kryminalnym ukształtował się na poziomie 69,2% (65,9% przed rokiem, 50,5% w 2010 r.), o charakterze gospodarczym – 89,8% (92,2% w 2017 r., 97,2% w 2010 r.), a drogowych spadł nieznacznie (o 0,1 p. proc.) w stosunku do 2017 r. i wyniósł 98,6%, (99,2% w 2010 r.). Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw przeciwko mieniu osiągnął poziom 60,2% (63,2% przed rokiem, 41,8% w 2010 r.). Wskaźnik wykrywalności sprawców kradzieży samochodu ukształtował się na poziomie 52,0% (wobec 40,5% w 2017 r. i 32,2% w 2010 r.).

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

Tabela 30. Wybrane wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw
Table 30. Selected rates of detectability of delinquents

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	w % in %			
Polska Poland				
Ogółem Total	67,9	64,7	71,7	73,4
Uszczerbek na zdrowiu Damage to health	89,7	85,0	87,5	87,5
Udział w bójce lub pobiciu Participation in violence or assault	80,7	75,5	79,8	79,5
Przestępstwa rozbójnicze Robbery offences	72,5	63,8	73,6	67,7
Kradzież rzeczy Property theft	29,0	28,1	32,0	32,3
Przestępstwa gospodarcze Economic crimes	94,8	84,4	87,6	86,1
Przestępstwa drogowe Road offences	99,3	98,7	98,6	98,6
Śląskie				
Ogółem Total	63,6	68,4	77,6	77,7
Uszczerbek na zdrowiu Damage to health	88,1	85,3	87,1	86,5
Udział w bójce lub pobiciu Participation in violence or assault	75,3	72,8	79,8	77,9
Przestępstwa rozbójnicze Robbery offences	69,6	63,8	75,9	68,3
Kradzież rzeczy Property theft	24,4	29,1	38,3	37,4
Przestępstwa gospodarcze Economic crimes	97,2	90,1	92,2	89,8
Przestępstwa drogowe Road offences	99,2	98,8	98,7	98,6

Tabela 30. Wybrane wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw (dok.)
 Table 30. Selected rates of detectability of delinquents (cont.)

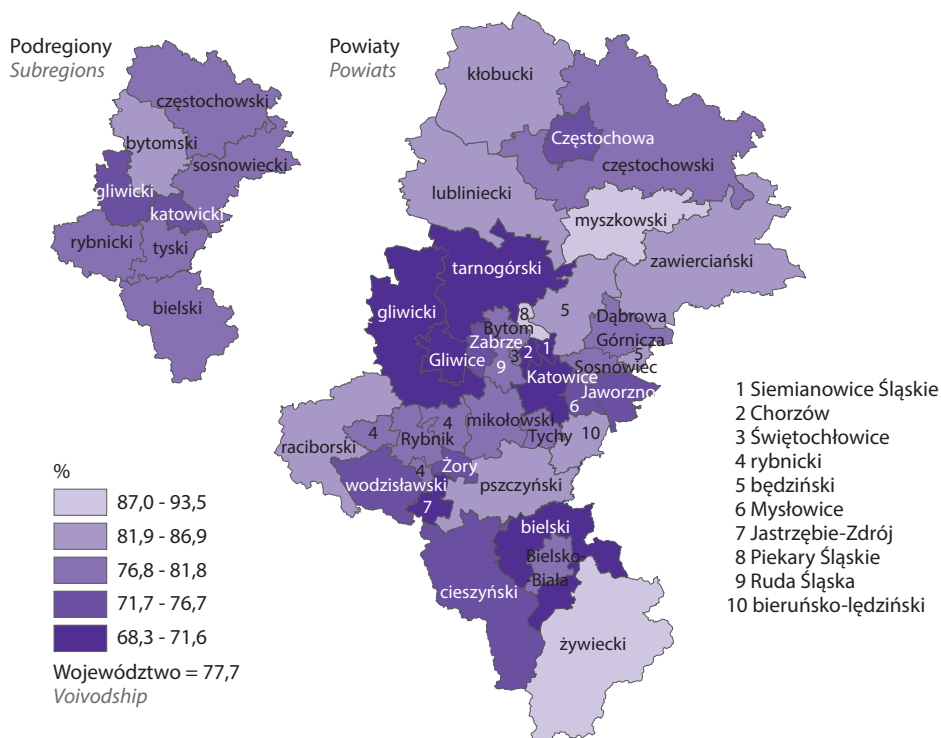
Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	w % in %			
Katowice				
Ogółem Total	46,3	56,4	68,0	68,3
Uszczerbek na zdrowiu Damage to health	85,5	67,3	75,9	80,0
Udział w bójce lub pobiciu Participation in violence or assault	59,8	62,5	69,9	69,6
Przestępstwa rozbójnicze Robbery offences	46,2	54,1	62,1	55,4
Kradzież rzeczy Property theft	14,8	23,3	28,0	29,2
Przestępstwa gospodarcze Economic crimes	97,0	88,8	89,1	87,1
Przestępstwa drogowe Road offences	98,7	98,2	97,7	98,4

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.
 Source: data of the National Police Headquarters.

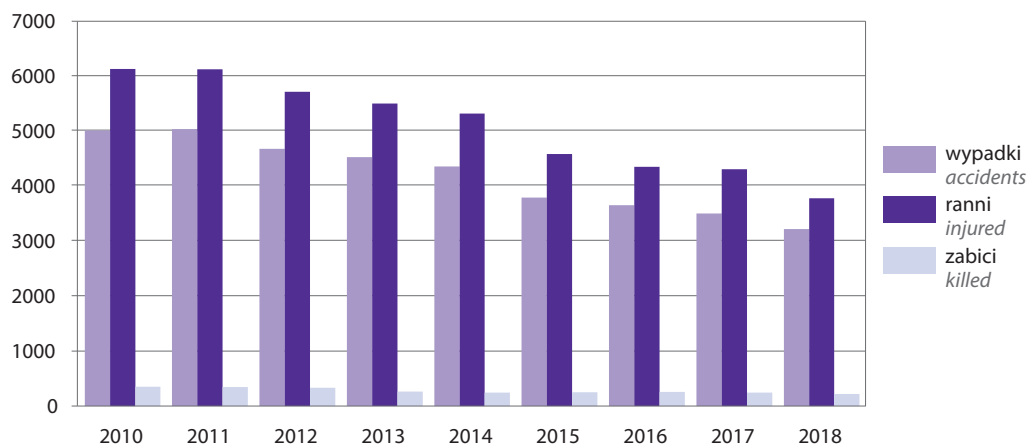
Najwyższe wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw ogółem w 2018 r. odnotowano w: Piekarach Śląskich (93,5%), powiecie żywieckim (90,4%) oraz w powiecie myszkowskim (89,8%), natomiast najniższe – w Katowicach (68,3%) i powiecie bielskim (69,1%).

Mapa 7. Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2018 r.

Map 7. Rates of detectability of delinquents of ascertained crimes in Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2018

Wykres 66. Wypadki drogowe i ich skutki w województwie śląskim
 Chart 66. Road traffic accidents and their consequences in Śląskie Voivodship

W 2018 r. w województwie śląskim odnotowano 3222 wypadki drogowe (10,2% ogólnej liczby wypadków w kraju), tj. o 280 mniej niż przed rokiem i o 1793 mniej niż w 2010 r. W wyniku wypadków drogowych 219 osób poniosło śmierć (246 osób przed rokiem, 352 osoby w 2010 r.), a 3783 osoby odniosły obrażenia ciała (4307 osób w 2017 r., 6132 osoby w 2010 r.). W kraju odnotowano 31674 wypadki drogowe, tj. mniej niż w roku poprzednim (o 1086) i mniej niż w 2010 r. (o 7158), w których zginęły 2862 osoby (2831 w 2017 r., 3907 w 2010 r.). Obrażenia ciała odniosło 37359 osób (39466 w 2017 r., 48952 w 2010 r.).

Dane prezentujące bezpieczeństwo publiczne w województwie śląskim znajdują się w publikacji „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” dostępnej co kwartał na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2018 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późniejszymi zmianami), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raporcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego w 2018 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem **„Przemysł”** sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych** oraz **nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw** prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną,

gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

12. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2017 r. – z lat 2016 i 2017;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu – ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w 2010 r.; ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) w latach 2011-2015; ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

13. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

14. Do **przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Skrót	Pełna nazwa
	sekcje
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

Skrót (dok.)	Pełna nazwa (dok.)
działy	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodologiczne publikowane są w zeszytach metodologicznych oraz opracowaniach branżowych Głównego Urzędu Statystycznego.

General notes

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In description of voivodship, information regarding the number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as of 31 December 2018.

2. Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments), to replace the formerly applied PKD 2004.

In the publication "Report on the socio-economic situation of śląskie voivodship in 2018", current data are published according to PKD 2007. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. The item **"Industry"** was introduced as an additional grouping including PKD 2007 sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

4. Data according to PKD 2007 sections and divisions as well as territorial division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service), on their own account in order to earn a profit.

8. Data presented in the publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

9. In the publication data on:

1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** concern economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

2) **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

3) **financial results of non-financial enterprises** as well as **investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as "Agriculture, forestry and fishing" and "Financial and insurance activities" according to PKD 2007), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the **enterprise sector** is presented as based on the definition of "enterprise" – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation, an enterprise is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. The enterprise carries out one or more activities at one or more locations and is created by legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles;

transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Since 2010 agricultural land owners not engaged in agricultural activities and holders of less than 1 ha of agricultural land engaged in agricultural activities on a small scale (less than certain thresholds) have not been recognized in agricultural surveys.

12. **Constant prices** were adopted as follows:

1) agricultural output – average national current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2017 – the prices from 2016 and 2017, are assumed;

2) sold production of industry – 2005 constant prices (2005 average current prices) in 2010; 2010 constant prices (2010 average current prices) in 2011-2015; 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

13. **Relative numbers (indices, percentages)** are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

14. When **computing per capita** data (**1000 population, etc.**) as of the end of the year, the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI.

15. Some data are provisional and may be changed in subsequent editions of the publication.

16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

17. The names of some classification levels of PKD 2007 used in the publication have been abbreviated, abbreviations are marked in tables and graphs with the sign "Δ". The list of abbreviations used and their full names are given below:

Abbreviation	Full name
sections	
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
divisions	
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
Manufacture of metal products	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment

18. Broader information and detailed methodological description are published in methodological reports and branch statistical publications of Statistics Poland.

Aneks

Annex

I. Wybrane dane o województwie śląskim

Selected data on Śląskie Voivodship

Wyszczególnienie	2005	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Specification
Ludność ^a w tys.	4685,8	4634,9	4615,9	4599,4	4585,9	4570,8	4559,2	4548,2	4533,6	Population ^a in thousands
Na 1000 ludności:										Per 1000 population:
małżeństwa zawarte	5,42	6,14	5,39	4,82	4,96	4,88	5,03	4,93	4,90	marriages contracted
urodzenia żywe	8,69	10,31	9,64	9,30	9,30	9,09	9,36	9,88	9,38	live births
zgony	9,87	10,29	10,61	10,67	10,41	11,01	10,73	11,29	11,49	deaths
przyrost naturalny	-1,18	0,02	-0,97	-1,37	-1,11	-1,92	-1,36	-1,41	-2,11	natural increase
saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały	-0,66	-0,69	-0,71	-0,84	-0,79	-0,75	-0,75	-0,72	-0,93	internal net migration for permanent residence
saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-1,20	-0,38	-0,56	-1,18	-0,77	.	-0,25	-0,22	-0,18	international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b w tys.	673,1	732,8	746,1	733,3	726,1	721,3	731,7	756,9	778,5	Average paid employment in the enterprise sector ^b in thousands
rok poprzedni = 100	.	98,9	99,9	98,3	99,0	99,3	101,5	103,4	102,9	previous year = 100
w tym górnictwo i wydobywanie	124,6	118,3	118,6	116,4	107,3	98,3	88,7	83,4	83,2	of which mining and quarrying
rok poprzedni = 100	.	98,0	101,6	98,1	92,1	91,6	90,2	94,1	99,7	previous year = 100
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	281,3	181,2	205,5	208,3	175,7	148,5	120,0	94,7	80,1	Registered unemployed persons ^a in thousands
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	15,5	10,0	11,1	11,3	9,6	8,2	6,6	5,1*	4,3	Registered unemployment rate ^a in %
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a w %	88,7	84,7	84,4	86,5	87,2	86,8	86,5	86,4	85,0	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a in %
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	104	44	43	37	24	17	11	8	7	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^c w %	52,2	52,3	53,5	53,5	53,8	53,1	53,3	53,4	53,2	Activity rate by LFS ^c in %
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^c w %	42,3	47,5	48,4	48,3	49,2	49,3	50,5	51,3	51,4	Employment rate by LFS ^c in %
Stopa bezrobocia według BAEL ^c w %	19,0	9,1	9,4	9,7	8,6	7,2	5,4	3,9	3,5	Unemployment rate by LFS ^c in %

a Stan w końcu roku. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Przeciętne w roku. Dla lat 2010-2018 dane nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z poprzednich lat, z powodu zmian metodologii i nowej podstawy uogólniania danych.
a As of the end of the year. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c Average during the year. For 2010-2018 data are not fully comparable with the results of the surveys for previous years due to methodological changes and a new base for generalization of the results.

I. Wybrane dane o województwie śląskim (cd.)*Selected data on Śląskie Voivodship (cont.)*

Wyszczególnienie	2005	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	2711,30	3675,31	4073,23	4151,07	4236,01	4329,71	4372,86	4590,73	4970,73	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a in PLN
w tym górnictwo i wydobywanie	4320,71	5783,51	6696,95	6809,92	6909,22	6938,32	6600,44	7046,17	7959,12	of which mining and quarrying
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	.	1186,5	1160,9	1153,3	1146,7	1147,3	1149,3	1151,4	1179,8	Average monthly number of retirees and pensioners in thousands
rok poprzedni = 100	x	99,5	99,0	99,3	99,4	100,1	100,2	100,2	102,5	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zł	.	1978,16	2173,90	2287,25	2365,90	2429,61	2477,08	2532,76	2622,91	Average monthly gross retirement pay and pension paid by the Social Insurance Institution in PLN
rok poprzedni = 100	x	106,1	104,7	105,2	103,4	102,7	102,0	102,2	103,6	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	.	1204,18	1307,80	1367,05	1383,76	1402,70	1389,86	1390,71	1405,75	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers in PLN
rok poprzedni = 100	x	104,5	105,5	104,5	101,2	101,4	99,1	100,1	101,1	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)										Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
ogółem	101,7	102,4	103,3	100,8	99,9	98,8	99,2	101,9	101,3	total
żywność i napoje bezalkoholowe	101,7	102,6	104,2	102,2	98,6	97,4	100,6	104,4	102,4	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	92,9	92,4	92,0	92,5	93,1	94,2	92,8	93,1	96,4	clothing and footwear
mieszkanie	102,2	103,2	104,7	101,6	101,8	100,3	99,5	101,7	101,5	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszkankami zbożowymi) z 1 ha w dt	33,0	30,2	35,4	34,3	40,8	35,9	40,0*	41,2	35,9	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha in dt
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych:										Farm animals stock per 100 ha of agricultural land:
bydło ^b	26,7	32,6 ^c	32,2	31,9	32,4	34,3	33,4	34,0	32,8	cattle ^b
trzoda chlewna ^d	87,1	89,2 ^c	72,8	64,1	68,9 ^b	70,5 ^b	66,3 ^b	63,4 ^b	59,3 ^b	pigs ^d

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Stan w czerwcu. c Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. d Stan w końcu lipca.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b As of June. c Data of Agricultural Census as of 30 June. d As of the end of July.

I. Wybrane dane o województwie śląskim (cd.)*Selected data on Śląskie Voivodship (cont.)*

Wyszczególnienie	2005	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100)										Price indices of procurement (previous year = 100)
ziarna zbóż (bez siewnego)	71,1	127,2	111,6	89,3	83,9	98,9	94,6	107,6	109,1	cereal grain (excluding sowing seed)
żywcza rzeźnego wołowe- go (bez cieląt)	112,2	100,0	119,3	97,5	94,4	102,0	100,9	101,7	84,5	cattle for slaughter (excluding calves)
żywcza rzeźnego wieprzo- wego	95,0	86,5	112,4	101,1	91,8	87,8	111,5	111,3	86,3	pigs for slaughter
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:										Procurement price ^a of kg of pigs for slaughter to marketplaces prices:
1 kg żyta	8,2	6,2	5,5	5,8	6,1	6,0	6,4	6,9	5,7	of kg of rye
1 kg jęczmienia	8,0	5,8	5,5	5,4	5,4	5,4	6,1	6,8	5,6	of kg of barley
Produkcja sprzedana prze- mysłu ^b (ceny stałe):										Sold production of industry ^b (constant prices):
rok poprzedni = 100	.	113,0	94,9	97,8	101,1	107,0	105,5	104,9	104,2	previous year = 100
w tym górnictwo i wydobywanie:										of which mining and quarrying:
rok poprzedni = 100	.	102,7	94,5	107,5	86,2	107,6	95,9	89,3	104,1	previous year = 100
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b w tys.	424,8	437,8	442,6	434,1	429,1	426,8	427,9	436,3	446,4	Average paid employment in industry ^b in thousands
rok poprzedni = 100	.	98,7	99,6	98,1	98,9	99,4	100,3	102,0	102,3	previous year = 100
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (ceny bieżące):										Sold production of construc- tion ^b (current prices):
rok poprzedni = 100	.	105,6	105,7	92,7	103,2	96,0	94,8	127,9	113,0	previous year = 100
Produkcja budowlano- -montażowa ^b (ceny bieżące):										Construction and assembly production ^b (current prices):
rok poprzedni = 100	.	103,9	105,3	92,0	102,7	96,2	84,9	112,8	115,1	previous year = 100
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b w tys.	55,0	61,6	69,0	65,8	57,9	54,1	52,2	51,3	53,9	Average paid employment in construction ^b in thousands
rok poprzedni = 100	.	98,6	103,8	95,4	88,0	93,4	96,5	98,1	105,2	previous year = 100

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. Wybrane dane o województwie śląskim (dok.)*Selected data on Śląskie Voivodship (cont.)*

Wyszczególnienie	2005	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	8534	10202	9744	10381	9749	10152	11020	12227	12480	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	85,9	95,9	102,6	106,5	93,9	104,1	108,6	111,0	102,1	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	1,8	2,2	2,1	2,3	2,1	2,2	2,4	2,7	2,7	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	128,3	127,1	126,0	125,5	120,9	119,8	116,4	112,6	112,0	<i>average usable floor space per dwelling in m²</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące):										<i>Retail sale of goods^a (current prices):</i>
rok poprzedni = 100	.	98,5	94,2	103,4	108,0	101,3	108,1	114,6	113,3	<i>previous year = 100</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	426266	451635	453496	460350	461933	465779	467090	469927	472498	<i>Entities of the national economy^b</i>
rok poprzedni = 100	99,3	104,9	102,3	101,5	100,3	100,8	100,3	100,6	100,5	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	25674	32809	37467	40760	43862	47907	51813	54829	49826	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	104,3	106,6	107,9	108,8	107,6	109,2	108,2	105,8	90,9	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	4511	5629	6159	6428	6704	6830	7145	7194	5511	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	105,3	104,4	105,0	104,4	104,3	101,9	104,6	100,7	76,6	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c w %	.	95,0	96,1	96,2	96,2	97,5	96,1	94,8	96,3	<i>Cost level indicator in non-financial enterprises^c in %</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c w %:										<i>Turnover profitability rate in non-financial enterprises^c in %:</i>
brutto	.	5,0	3,9	3,8	3,8	2,5	3,9	5,2	3,7	<i>gross</i>
netto	.	4,2	3,3	3,3	3,4	1,9	3,2	4,4	3,0	<i>net</i>
w tym górnictwo i wydobywanie:										<i>of which mining and quarrying</i>
brutto	.	6,3	5,8	0,9	-6,7	-7,5	-2,4	11,4	6,0	<i>gross</i>
netto	.	4,9	4,6	0,1	-6,2	-8,2	-2,4	9,0	4,5	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c w mln zł (ceny bieżące)	7665,8	9872,7	14008,7	12732,5	12931,1	14432,0	14660,2	14160,6	16763,6	<i>Investment outlays in enterprises^c in PLN millions (current prices)</i>
rok poprzedni = 100	x	86,2	105,7	90,9	101,6	111,6	101,6	96,6	118,4	<i>previous year = 100</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of the end of the year. c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. Wybrane dane o województwie śląskim według miesięcy

Selected data on Śląskie Voivodship by months

Wyszczególnienie A - 2017 B - 2018		I	II	III	IV	V	VI
Ludność ^a w tys.	A	4552,6
	B	4540,1
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b w tys.	A	751,9	753,1	753,9	755,1	754,8	755,7
	B	772,1	774,7	775,6	776,8	776,3	777,9
poprzedni miesiąc = 100	A	102,8	100,2	100,1	100,2	100,0	100,1
	B	101,6	100,3	100,1	100,2	99,9	100,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	104,0	103,5	103,7	103,7	103,8	103,8
	B	102,7	102,9	102,9	102,9	102,8	102,9
w tym górnictwo i wydobywanie	A	85,6	85,3	84,6	84,1	83,4	82,6
	B	84,0	84,2	83,9	83,8	83,3	83,3
poprzedni miesiąc = 100	A	101,6	99,8	99,2	99,3	99,1	99,1
	B	102,0	100,3	99,6	99,8	99,5	99,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	94,6	91,6	93,5	93,7	94,6	95,2
	B	98,1	98,7	99,2	99,6	100,0	100,8
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	A	125,7	125,0	119,9	113,5	108,6	105,0
	B	98,7	98,5	95,2	90,9	87,3	84,1
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	A	6,8	6,7	6,5	6,1	5,9	5,7
	B	5,3	5,3	5,1	4,9	4,7	4,5
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	15067	16899	20045	15212	18239	17779
	B	22594	16506	19226	16989	16914	17227
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	10	9	7	8	6	6
	B	6	6	6	5	5	5
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b w zł	A	4256,40	4332,80	4703,58	4337,89	4398,69	4532,43
	B	4517,09	4681,57	4868,55	4890,14	4716,12	5114,15
poprzedni miesiąc = 100	A	84,4	101,8	108,6	92,2	101,4	103,0
	B	80,5	103,6	104,0	100,4	96,4	108,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,5	100,7	108,3	101,5	105,8	101,3
	B	106,1	108,0	103,5	112,7	107,2	112,8
w tym górnictwo i wydobywanie	A	5870,33	6678,91	7205,43	5535,44	5853,65	6211,15
	B	6023,95	7075,89	6350,90	7722,61	6465,96	8904,95
poprzedni miesiąc = 100	A	54,8	113,8	107,9	76,8	105,7	106,1
	B	41,7	117,5	89,8	121,6	83,7	137,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	100,2	95,7	123,3	94,4	105,3	89,5
	B	102,6	105,9	88,1	139,5	110,5	143,4
Wskaźnik cen:							
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	.	.	101,7	.	.	101,6
	B	.	.	101,4	.	.	101,4
skupu ziarna zbóż:							
poprzedni miesiąc = 100	A	101,3	101,6	106,8	92,8	109,0	99,0
	B	96,4	97,9	100,2	99,4	100,3	102,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,0	102,1	111,9	102,4	114,2	112,1
	B	105,8	102,0	95,7	102,6	94,5	97,4

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c W kwartale.
a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number employed persons exceeds 9 persons. c In the quarter.

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification
.	4548,2 4533,6	Population ^a in thousands
757,8 779,1	757,7 778,4	757,9 776,6	757,7 777,4	759,4 777,1	760,1 775,6	Average paid employment in the enterprise sector ^b in thousands
100,3 100,2	100,0 99,9	100,0 99,8	100,0 100,1	100,2 100,0	100,1 99,8	previous month = 100
103,9 102,8	104,0 102,7	103,9 102,5	103,9 102,6	104,1 102,3	103,9 102,0	corresponding month of previous year = 100
82,5 83,1	83,1 82,8	82,6 82,4	82,6 82,5	82,8 82,6	82,3 82,1	of which mining and quarrying
99,8 99,8	100,7 99,7	99,5 99,5	99,9 100,0	100,2 100,1	99,4 99,4	previous month = 100
95,5 100,7	96,5 99,7	96,4 99,7	97,3 99,8	98,8 99,7	97,7 99,8	corresponding month of previous year = 100
103,4 82,7	102,6 82,4	100,9 80,9	95,8 79,4	94,7 79,5	94,7 80,1	Registered unemployed persons ^a in thousands
5,6 4,5	5,6 4,4	5,5 4,4	5,2 4,3	5,1 4,3	5,1* 4,3	Registered unemployment rate ^a in %
18520 16910	19315 15034	18989 15064	19332 16029	18420 14241	12594 10261	Job offers declared during a month
6 5	5 5	5 5	6 5	5 5	8 7	Registered unemployed persons per job offer ^a
4460,44 4884,74	4628,45 4837,59	4482,24 4834,08	4499,97 5044,58	4659,26 5114,36	5614,00 5995,19	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b in PLN
98,4 95,5	103,8 99,0	96,8 99,9	100,4 104,4	103,5 101,4	120,5 117,2	previous month = 100
102,1 109,5	108,9 104,5	104,8 107,8	106,7 112,1	103,6 109,8	111,3 106,8	corresponding month of previous year = 100
6128,22 7149,25	7592,13 7002,76	6052,16 6773,40	6231,37 8424,17	6818,06 8421,85	14452,31 15679,09	of which mining and quarrying
98,7 80,3	123,9 98,0	79,7 96,7	103,0 124,4	109,4 100,0	212,0 186,2	previous month = 100
89,8 116,7	128,5 92,2	102,8 111,9	107,8 135,2	91,1 123,5	135,0 108,5	corresponding month of previous year = 100
						Price indices of:
						consumer goods and services ^c :
.	.	102,0	.	.	102,3	corresponding month of previous year = 100
.	.	101,5	.	.	100,8	
						procurement of cereal grain:
87,2 100,1	104,9 105,4	102,0 110,1	101,1 102,8	99,8 100,1	107,3 102,2	previous month = 100
100,2 111,8	114,6 112,4	106,1 121,2	108,2 123,3	107,2 123,7	111,2 117,8	corresponding month of previous year = 100

II. Wybrane dane o województwie śląskim według miesięcy (cd.)

Selected data on Śląskie Voivodship by months (cont.)

Wyszczególnienie A - 2017 B - 2018		I	II	III	IV	V	VI
Wskaźniki cen (dok.):							
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):							
poprzedni miesiąc = 100	A	102,5	99,8	101,0	100,0	98,9	100,1
	B	99,0	100,3	100,3	96,3	103,3	94,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	100,9	98,7	104,4	102,5	101,2	99,5
	B	103,4	104,0	103,3	99,4	103,8	98,3
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:							
poprzedni miesiąc = 100	A	97,6	99,8	103,2	110,8	102,0	101,5
	B	94,2	107,9	100,6	98,5	96,7	106,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	126,1	118,8	122,0	138,2	129,2	118,4
	B	86,4	93,5	91,1	81,0	76,7	80,4
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta							
	A	6,8	6,4	7,1	7,7	7,8	7,5
	B	5,5	5,9	6,2	5,9	5,8	5,6
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe):							
poprzedni miesiąc = 100	A	101,0	101,6	115,0	87,1	106,7	100,7
	B	110,9	101,0	108,9	93,6	102,2	105,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	110,0	102,3	109,7	98,7	111,3	101,3
	B	104,7	104,1	98,6	105,8	101,3	106,1
w tym górnictwo i wydobywanie:							
poprzedni miesiąc = 100	A	90,9	92,1	106,1	91,3	107,0	97,5
	B	116,3	94,1	110,2	89,5	102,8	95,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	96,6	95,8	94,6	90,5	108,7	100,3
	B	104,7	106,9	111,0	108,9	104,6	102,0
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące):							
poprzedni miesiąc = 100	A	31,7	113,4	153,0	113,5	94,7	109,1
	B	46,3	102,6	108,4	97,9	108,4	116,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	105,2	92,8	103,2	110,0	117,2	96,9
	B	180,5	163,4	115,8	100,0	114,4	121,9
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)							
	A	664	1541	2665	3663	4603	5531
	B	1090	1991	3091	3800	4554	5517
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	96,5	85,0	103,5	107,4	111,6	112,0
	B	164,2	129,2	116,0	103,7	98,9	99,7
Sprzedaż detaliczna towarów ^b (ceny bieżące):							
poprzedni miesiąc = 100	A	86,5	101,3	111,7	95,4	100,5	100,3
	B	88,6	94,4	115,1	93,3	102,8	102,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	118,3	115,2	116,6	112,6	115,1	108,1
	B	115,2	107,4	110,6	108,1	110,5	112,9
Podmioty gospodarki narodowej ^c							
	A	465994	465550	466205	466723	467332	467832
	B	468740	469040	469780	470513	472526	474153
w tym spółki handlowe	A	52083	52392	52672	52906	53117	53280
	B	55120	55365	55582	55848	56068	56272
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	7169	7186	7185	7180	7170	7147
	B	7190	7207	7218	7236	7245	7221

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c W rejestrze REGON; bez osób prowa
a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number employed persons exceeds 9 persons. c In the REGON; excluding persons ten

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification
						<i>Price indices of (cont.):</i>
						<i>procurement of cattle for slaughter (excluding calves):</i>
96,1 103,5	101,9 101,7	103,4 98,7	97,5 99,5	101,7 98,7	104,2 101,1	<i>previous month = 100</i>
98,7 105,9	95,8 105,6	106,8 100,8	98,8 102,9	103,2 99,8	107,0 96,9	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
						<i>procurement of pigs for slaughter:</i>
96,8 99,5	100,2 102,7	96,2 99,4	90,2 93,6	95,7 96,3	96,4 95,8	<i>previous month = 100</i>
104,8 82,7	105,8 84,7	97,7 87,5	95,4 90,8	93,8 91,4	89,6 90,8	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
7,2 6,1	7,9 6,2	6,9 5,9	6,1 5,4	6,0 5,2	5,8 4,9	<i>Procurement price^a of kg of pigs for slaughter to marketplace price of kg of rye</i>
						<i>Sold production of industry^b (constant prices):</i>
89,0 92,8	96,5 93,4	116,2 111,6	105,6 105,6	95,4 93,9	85,8 86,2	<i>previous month = 100</i>
104,8 110,6	107,6 107,0	99,4 102,8	114,7 102,9	108,1 101,3	95,4 101,8	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
						<i>of which mining and quarrying:</i>
97,5 102,2	104,5 104,4	99,9 92,5	109,8 112,4	95,7 90,7	90,4 93,4	<i>previous month = 100</i>
97,7 106,8	97,0 106,7	67,4 98,8	94,3 101,1	92,0 95,8	81,8 99,0	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
						<i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>
101,5 100,1	103,4 109,0	135,8 106,8	90,1 97,9	113,7 117,9	131,3 125,8	<i>previous month = 100</i>
105,1 120,3	120,4 126,8	134,7 99,7	127,7 108,3	133,6 112,3	123,7 107,6	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
6872 6454	7885 7525	8761 8651	9930 9805	11129 10766	12227 12480	<i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>
118,7 93,9	120,2 95,4	118,4 98,7	117,5 98,7	117,2 96,7	111,0 102,1	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
						<i>Retail sale of goods^b (current prices):</i>
100,4 100,9	103,5 102,3	104,0 97,6	101,6 110,7	99,2 98,3	109,7 105,1	<i>previous month = 100</i>
114,1 113,4	112,3 112,1	116,1 105,2	117,3 114,6	117,4 113,6	112,6 108,8	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
467921 464921	468491 466975	468830 468560	469228 470172	469714 471387	469927 472498	<i>Entities of the national economy^c</i>
53479 48487	53691 48717	53941 48965	54218 49284	54544 49533	54829 49826	<i>of which commercial companies</i>
7160 5459	7173 5457	7179 5465	7171 5490	7187 5484	7194 5511	<i>of which with foreign capital participation</i>

dających gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.
ding private farms in agriculture; as of the end of the period.

II. Wybrane dane o województwie śląskim według miesięcy (dok.)

Selected data on Śląskie Voivodship by months (cont.)

Wyszczególnienie A - 2017 B - 2018		I	II	III	IV	V	VI
Wskaźniki rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^a w %:							
brutto	A	.	.	6,2	.	.	5,6
	B	.	.	5,3	.	.	5,1
netto	A	.	.	5,1	.	.	4,8
	B	.	.	4,3	.	.	4,2
w tym górnictwo i wydobywanie:							
brutto	A	.	.	14,7	.	.	10,0
	B	.	.	14,5	.	.	10,2
netto	A	.	.	11,3	.	.	8,0
	B	.	.	11,4	.	.	7,9
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^a w mln zł (ceny bieżące)							
	A	.	.	2913,1	.	.	5869,5
	B	.	.	2674,8	.	.	6637,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	.	.	113,5	.	.	98,2
	B	.	.	91,8	.	.	113,1

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

a Data concern economic entities in which the number employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification
						<i>Turnover of profitability rate in non-financial enterprises^a in %:</i>
.	.	5,0	.	.	5,2	<i>gross</i>
.	.	4,5	.	.	3,7	
.	.	4,2	.	.	4,4	<i>net</i>
.	.	3,7	.	.	3,0	
						<i>of which mining and quarrying:</i>
.	.	8,7	.	.	11,4	<i>gross</i>
.	.	5,3	.	.	6,0	
.	.	6,7	.	.	9,0	<i>net</i>
.	.	4,0	.	.	4,5	
.	.	9093,0	.	.	14160,6	<i>Investment outlays in enterprises^a in PLN millions (current prices)</i>
.	.	11040,2	.	.	16763,6	
.	.	91,8	.	.	96,6	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
.	.	121,4	.	.	118,4	